UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 15 08 02 001 3

DR
551
K6
1916

Koca Sekbanbası
Hulasat el-kelam fi red
el-'avam

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2303
Suppl 4

I, part 1
1/79

خلاصة الكلام فى رد العوام

Koca Sekbanbaşı

قوجه سكبان باشينك ادارهٔ دولت حقنده يازديغى لايحه‌در .

Ḫulāṣat el-kelām fī

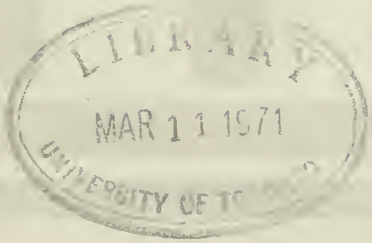
red el-ʿavām

استانبول

« هلال » مطبعه‌سى » باب عالى قاشوسنده

تاريخ عثمانى انجمنى مجموعه‌سنك علاوه‌سيدر

DR
551
K7
1916
Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/hlatelkelmfred00ocas

مقدمه

(خلاصة الكلام فی ردالعوام) ادارهٔ دولت حقنده لایحه طرزنده یازیلان آثارك کزیده‌لرندن معدوددر. اثرك مؤلفی قوجه سکبان باشی‌در. مؤلفك اسمی معلوم دکل ایسه‌ده ۱۱۳۱ سنه‌سنده تولدایتدیکی و ۱۲۱۹ ده سکسان سکز یاشنده اولدیغی حالده وفات ایلدیکی تاریخ جودتده مصرحدر .

قوجه سکبان باشی ، ولی عهد سلطنت شهزاده سلطان مصطفادن آلدیغی امره امتثالاً بو لایحه‌یی یازمشدر . کندی اساساً یکیچری اولدیغی حالده یکیچریلرك انتظامسزلقلرندن ، بنیان دولته اوردقلری رخنه‌لردن دلخون اولارق لایحه‌سنی درین برحس وطنپرورانه ایله قلمه آلمش وشهزاده سلطان مصطفایه تقدیم ایله‌مشدر . لایحه‌نك اسلوبی ساده ، بعض تعبیراتی عامیانه اولمقله برابر ظریفانه‌در .

(خلاصة الكلام فی ردالعوام) ده قوجه سکبان باشی بالذات بولوندیغی سفرلردن غایت مفید مثاللر ایراد ایده‌رك نظام وانتظامه مالك اردولرله احراز اولوناجق مظفریتلری اثبات ایله‌مشدر . فرانسز انقلابندن‌ده کندیسنه خاص برطرز تلقی واسلوبده بحث ایتمشدر . خصوصیله اسکی یکیچری اردوسی ایله نظام وانتظامنی غائب ایدن اردو حقنده‌کی مطالعاتی ، تجاربه مستند اولمق اوزره اسکی حربلر حقنده‌کی روایاتی ، جاسوسلر وجاسوسلره قارشی اتخاذی لازم‌کلان تدابیره‌دائر وصایاسی، ایراد جدید خزینه‌سنه‌دائر ملاحظاتی دولتمزك تشکیلات عتیقه‌سنی تدقیق ایدنلر ایچون مهم وثائقدن معدوددر .

قوجه سـكبان باشينك بو لايحه‌سنه بكزر برده قوچى بكك سلطان مراد رابعه تقديم ايلديكى ، ينه لايحـه طرزنده ، بر اثر موجوددركه بوائرك هيئت‌عموميه‌سى طبع ايدلمشدر . (خلاصة‌الكلام فى ردالعوام)ك شمدى‌يه قدر طبع ايديلان قسملرى ايسه هپ خلاصه‌دن عبـارتدر . ازجمله (تاريخ جودت) ده « بعض مواد مندرجه‌سى خلاصة‌الخلاصـه وفقط مؤلفك تعبيرات عاميـانه‌سى ممكن مرتبه ابقـا اولنه‌رق » [١] مندرج بولونمقده‌در .

بناءً عليه عثمانلى تاريخى ايچون مهم وثائقدن معدود بولونان بوائرك انجمن اعضـاى معاونه‌سندن بروسـه‌لى محمد طاهر بك طرفندن هديه ايديلن نسخه‌سنى تام اولارق نشرايدييورز . بونسخه اوفاق بر مجموعه اولمق اوزره ١٢٢١ سنه‌سنده استنساخ ايدلمشدر .

[١] تاريخ جودت ، جلد ٧ ، ص ٢٠٣

خلاصة الكلام فى رد العوام

اسرار جناب بارى بووجهله جاريدركه اول حضرت آدمدن تا قيامته دكين بنى آدمك بقاسنى جناب حق جل وعلى مراد ايدوب بالجمله عبادينك صلاحيت حاللرينه پادشاهان جهانى سبب عادى خلق ايشدر . اما عالمك صلاحيت حاللرى ايسه مضرت اعدادن محافظه ايله اولور . چونكه جناب واجب الوجود حضرتلرى بوروى ارضى يالكز برحاكمه تخصيص بيورميوب نيچه بلوك ايتمكله هر بر بلوكنى برحاكمه احسان بيورمشدر وهر حاكمك يعنى هربرسلطانك زير حكمنده بولنان يرلرى ودرونده بولنان عباداللهى قومشو اولان دشمنلرك وسائر اعدانك شرلرندن امنيت ايچون هر بر دولت صاحبى دخى كندو ملكنه موافق وهر عصرك حكمنه مطابق مدافعه بولمشدر و نظامى خللدن كوزه دوب بلكه كون بكون تقويت ويروب وهم حدودى بولنان دولتلرك نظامندن زياده انتظامه رغبتله سر افراز اوله كلمشدر وهم جوارى بولنان دولتلرك نظامندن دون اولنلرك دولت و ثروتلرينه خلل وزوال ايراث ايده كلمشدر . زيرا برمقتضاء طبيعت بنى آدم غافل وزبون بولديغندن ملك ومالنه ال اوزاده كلمشدر . آخرك تعديسندن غافل اولوب دائما حزم واحتياط شروطنه رعايت ايتمينلرك دولتلرى آخره كچوب بى نام ونشان قالدقلرى وياخود غفلتلرى سببيله آخرك زير تصرفنه كيروب شاه ايكن كدا واغنيادن

ایکن فقرادن اوله کلدکلری عالی مرحومك صل رعقم نام زبدهٔ تواریخنده مذکوردر . اعقل ناسدن و اصحاب فراستدن اولان دولت اصحابنه واجبدرکه

شها باقه هرضعیفه مرد ایسك مردانه بق
بر قارنجهٔ دلاور شها شیرانه بق

خصمك قارنجه ایسه دخی مردانه بیل مثلی مقتضاسنجه حزم واحتیاط شرائطندن غافل اولمیوب هم جوار بولنان دولتلرك وسائر اعدای ملك وملتلرك کیدو مکرلری بلاسنه اوغرامیه‌لر. بومقدمه‌دن مقصود بودرکه بیك یوز اللی سنه‌سی اثناسندن تا سکسان ایکی تاریخنه کلنجه سفرلر منقطع اولدیغندن مقدملری سفرکورنلرك اکثری سرحد عدمه کیتمش وسفر کورمیوب بر ساعتلك یره کیتمامش و اعدای دین احوالندن بر شی کورمامش بومزایادن غافل اولان اهالیٔ دولت علیه‌نك اکثری دخی داطلو وآجی داطمامش نورسیدکان زماندن معدود بولنمریله بیك یوز سکسان ایکی تاریخنده آچیلان مسقو سفرنده عسکرمزك نظامی مختل و مشوش بولندیغندن اول وقتدن بو آنه دکین همان قرق سنه‌یه قریبدرکه عالمك شیرازهٔ نظامی بو وجهله خلل پذیر اولمشدر . ارباب بصیرته وخصوصا اسکی وقتدن قالمش یوره‌کی یانق باراندیده‌لره مکشوف ایسه دخی آحاد ناسدن عد اولنان بعض کمسنه‌لر مزایای عالمدن و احوال وقتدن غافل بولنمریله اکثر عوام‌ناس بیلدکلرینی سویلمکه مجبوراولمشدر. بر مدتدنبری بر آلای ناس کندو اوزرلرینه هیچ لازم اولمیان سوزلرله قهوه خانه وبربر دکانلری و میخانه‌لرده دولت علیه‌یی فصل ومذمتله آلوده اولوب لایق اوزره تأدیب اولنمدقلرندن استدکلرینی سویلمکه جری وجسور اولمشلردر ودولتك نظام وانتظامی بوزولمسنه اکثریا بو کیفیت سبب اولمشدر . زمان سعد اقتران سلیمان خان قانونیده بر آز جهلهٔ وقت بر محله جمع اولوب دولت علیه‌یی مذمت طریقیله وضع

بيوريلان قانون جديدى عقللرنجه بكنميوب آغزلرينه ياقشمز سوزلر بالنفس واصل سامعهٔ همايون اولمغله مذمت ايدهنك لسانى واستماع ايدهنك قولقلرينى دينمدن كسوب عبرت عالم ايچون سلطان بايزيدده تيمور قپو قربنده بولنان كوچك بابك اوست اشكنه مخلاتمشدر . محل مرقوم مرعوام ومعبد خاص وعام اولديغندن هركس رأى العين مشاهده ايتدكجه دللرينى كسمشلردر . كرك وقت مرقومده و على الخصوص بو زمانده اكثر ناس كفران النعمه لكده همان بنى اسرائيل طائفهسنه معادل اولمشلردر. فساد عالم محضا بو مقوله بعض عوام ناسدن نشئت ايتديكنى كندولرى بيلميوب زمانه خلقى شويله اولدى بويله اولدى ديوصانكه كندوسى زمانه خلقندن دكلش كبى حاللرندن غافل و كويا كريه مادهلركندولردن هيچ صادر اولمامشدر كبى اوزلرينه صوج آلمامقله شيطان مسخرهسى اولمشلردر. اشبو اثنالرده ايسه اولياى امورك مرحمتلرى وبعض ملاحظهلرى حسبيله بركمسنه يه سياست اولنمديغندن جكرى براقچه ايتمز وسفر وحضرده دين و دولت امورينه يرامز همان دنيا بوش قالمسون ايچون يرادلمش برآلاى هيزم نا تميز ميخانه وكرخانه وقهوه خانهلرده دولت عليه بى فصل ومذمتده امثال سابقلرينه فائق وراجح اولمشلردر . بومقوله مدبرلر اكرچه ظاهرده مسلمان اولوب لكن مسئلهٔ طهارتلرندن بى خبر مناو وبقال وقايقجى وبالقجى وحمال وامثالى مقولهلرى دولت امورينه آغز آچدقلرى ايچون نجهلرينك تأديبى وبلكه نظام عالم ايچون سياستلرى لازمهدن ايسه دخى حسب الاقتضا تجاهل وتغافل اولنمقدهدر . اليوم موجود اولان عوام ناسك اورتالقده بى ادبانه وطور سفيهانه ايله ظهوره كلان واديلرينى وخصوصا لازم الانها اولان بعض مادهنك اصل وحقيقتنى وقوعى اوزره مبين طرف شريفلرندن بر رساله طلب بيورلمغله حجمى جزؤى ومعانيسى كلى اولهرق اشبو رساله تحريرينه مبادرت قلندى . بمنه وكرمه تعالى اكرچه نظر امعان ايله مطالعهسى ميسر ايسه

شمديكى حالده عالمك كيفيتندن خبير اولمق مقدر اولور. انشاء الله تعالى دنيانك نظام وانتظامى بوزلمغه وروم‌ايليده طاغلو اشقياسى ظهورينه اشته بونظام جديد ماده‌سى سبب اولمشدر ديو نزاع ايدن عقلى دومنسز برآلاى بيشعور دردمندلره بعضاً سؤال اولنوب بره جانم ابتدا بر شى سؤال ايده‌يم بونظام جديد نظام‌جديد ديو ايكيده برده دير دير ايدوب قورى قوريه دعوا ايدر سز بو نظام جديد نه ديمكدر . ابتدا بونك حقيقتنى بيل، صكره‌دعوا ايله، اكر كلامك حق ايسه بنده‌اسكات اولوب سكا ايواللە ايده‌يم ديدم . جوابنده نظام جديد ديدكلرى تعليمله اولان عسكره دييوب بوندن غيرى‌فروعاتندن برشى بيلمديكنى اعلان‌ايتدى. آرتق بومقوله ناسه مزايلى امور تفهيم ايلك دوميه خندك صچراتمغه بكزه‌ديكندن همان ماوقع اولەرق بر مقدار سؤال ايله ديدمكه بو نظام جديد ظهور ايتمكسزين دنيانك فساد حالندن سكا بر قاچ شى ديەيم شو وجهله كه سلاطين عثمانيهٔ ماضيه رحم‌الله تعالى حضراتى زمانلرنده سابقاً آناطوليده ظهوره كلان جلاليلر وقعه‌سى و سلطان محمود خان اول دورنده صارى بك اوغلو فقره‌سى و سلطان مصطفى خان عصرنده مستقلاً مصرده سكبسنى يوريدن بلوت‌قپان‌على بك وطاهرعمروابوذهب ماده‌لرى واناطولينك آلتى اوستونه كتوران قاپوسزلوند بلالرى وبيك يوز سكسان ايكى سنه‌سنده آچيلان مسقو سفرنده تمام يدى سنه اهل اسلام مظفر اولەميوب هر برسنه‌ده بركره بيوك اوردو بوزغونلرى بلالرى اولوب هرسنه‌ده نجه بيك كيسه اچەلك چادر وچركه ومال وطوپ وخمبره وجبه‌خانه غارات وبونجه عسكرلريمزى قيروب‌وكچيروب يعنى كمنى اسير وكمنى صويه دوكوب پريشان ايتدكدن بشقه اوفاق تفك قلعه‌لرى‌وپلانغه‌لردن ماعدا بيوك قلعه اولەرق خوتين وبندر و اسمعيل و ابرائيل وكيلى واوزى قلعه‌لريمزك كمنى كەاى ايله وكمى خربله اخذ وايچلرنده بولنان صبيان‌ونسوانى وشرفدن‌وصاحادن اولنلرك اتكلرينى

كسوب عباد مؤمنينه بونجه حقارتلر ايله قيد اسره كرفتار ايتدكدن صكره بونلردن نجه بيك صبيان و نسوانك خلاصلرى ممكن اولميوب حالا كفره‌نك زير تصرفلرنده قالدقلريچون قيامته قدر آغلايوب آجيسى دروننزدن چيقميه‌جق شيلر وقوعى بلالرينك كمى تاريخلرده كوريلوب وكمى دخى كونومزده ظهور ايدن شيلر اولمغله دنيانك شيرازهٔ نظامى بوزلمغه اشته بومردار ماده‌لرك ظهورينه عجبا بونظام جديدمى سبب اولديكه اولزمان نظام‌جديد يوغيدى ايشته بويله‌اصلندن انتظامى‌بوزلمش ومقدما نظامنك چيويسى‌چيقمش بويله دنيايه‌همان يالكز نظام‌جديدسبب اولدى ديو دعوا ايدرسز اشته بو سؤاله نصل جوابكز واردر دنيلدى حق قبول ايدنلرك‌كميسى اسكات‌وهيچ جواب بوله‌ميوب مبهوت قالورلر و حق قبول ايتميوب ديديكمز شيلردن هيچ خبرى اولميانلردن كمى جو بنده بن‌دنيانك اسكى‌فسادينى نه بيلهيم شمديكى‌فسادى نظام‌جديددن ولديغنى فهم ايدرم ديو ادعا ايدن بيشعورلره شويله جواب ويرلديكه فرانسز ممالكنده فساد ظهور ايدوب بربرلرينك اتلرينى يديلر و بونجه قرالر فرانسزه سفر اچوب اون اون بش سنه سفرلرى متمادى اولدى وبربرلرينك قانلرينى ايچوب سوقاقلرنده سيل كبى قان آقتديلر وحالا ايت كبى‌خريلديدن خالى‌اولميوب ولايتلرينى خنزير سلخانه‌سنه دوندرديلر اشته بونك كبى فسادلر يالكز فرنكستانده اولميوب هنده وچينده وعربستان‌وعجمستان ويكى‌دنيادە فساد وقتال حالاهيچ اكسيك‌اولمامقله بونلره دخى عجبا نظام‌جديد يمزمى سبب اولدى وبرنظيرى دخى بودركه روم‌ايلنده فساد وارايسه فلله‌الحمد والمنه شيطان قولاغنه‌قورشون اناطولى طرفى فسادندن خالى اولمقله نظام جديدك سيئه‌سى اناطولى‌يه سرايت ايتميوب همان يالكز روم‌ايلنه‌مى ساری اولدى يوخسه فرمان خداى امتنان وحكم دور زمان مقتضاسنجه‌ميدر . بونى فرق لازم دكلميدر . بو سؤاله عقلاً ونقلاً جواب ندر دنجه جوابنده سبحان‌الله فسادى

يالكز همان روم ايليده ظن ايدردم دنيانك هر يرى بو مقوله فاسد اولديغندن خبرم يوقدر اكر نظام جديد اولمسه دخى عالمك مزاجى بوزوق اولمغله بوصورتده نظام جديدك صوجى يوقدر ديو هله احسان بارى ايله چوغينك اسكاتلرى ميسر اولدى. قالديكه بومقوله مزايای احوال عالمدن خبرى اولوبده ينه دعواسنده اصرار ايدن جهلهٔ زمان حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام وقتنده بولنان خذلهٔ قريش كبى هر نقدر امر حقى بيلورلر ايسه دخى مقدما نوديمش اولدقلرندن سوزلرندن سوزلرندن دونمكه عار ايدوب عو عو كلاب كبى اولا آغزينه ياقشمز ثانيا فكرينه صغمز كلاملرايله ظريلدار طوررلر نظام جديد طوبجيلرينى اصلندن ذم ايدوب سبب اولنلره لعن ايدرلر ايكن فرانسز سفرنده كرامتلرينى كوردك ونجه مز دخى سايه لرنده اسير اولمقدن خلاصه اولدق ديو مقدما سويلدكلرينى صكره اونودوب لسانته كلان هرزه يى سويلمكه اوتانميان قلاشلره حق تعالى حضرتلرى عقل ورشد وفكر كامل احسانيله انصافه كتوروب خيرى وشرى فرق ايتمك ونان ونعمتيله پرورده اولديغى دولتعليه نك قدرينى بيلهرك حسن اتفاق واتحاد قلوب ايله جمله اعداى دين اوزرينه غالبيت ميسر ايلمسنى بش وقتده جناب ميسر المراداتدن رجا ايدهرز. اشته بنم سلطانم دنيانك فسادينه نظام جديد مادهسى سبب اولمشدر ديو ادعا ايدنلر ايله طول ودراز طوبسز وتوفكسز بو مقوله اوزون اوزادى محاوره ومناقشه لرمز ظهوره كلمشدر. لكن الحق يعلو ولا يعلى عليه مضمونجه الطاف جناب بارى وآثار معجزهٔ حضرت رسالتدارى ايله نجه نجه مدعيلردن حتى قبول ايتمينلر عاقبة الامرده الزام واسكات اولنوب آنلر دخى سائر مدعيلرى اسكاته ساعى اولهرق زمرهٔ ناجيه يه ملحق اولديلر.

ابتدا نظام جديدك وضعنه وبعضلرك لعن وطعنه سبب نه در آنك بيانندەدر

شويله معلوم صاحب اذعان اولەكه بيك ايكيوز آلتى سنەسنده مسقولو كفرەسيله مصالحه عقيبنده طرفيندن الچيلر كيدوب وكلوب ايكى جانبك اسيرلرى خلاص اولديغى اثناده مقدما مسقووه اسير اولان نجه كمسنەلردن دشمن دينك هر بر كيفيتى وكلاى سلطنت سنيه طرفلرندن سراً و علناً تفحص اولنوردى. مسقو قرالينك مقر اقامتكاهى اولان پتروبورق [١] نام محلده هردورلو ملتدن آدم بولنمغله مقدما عثمانلو رعاياسندن اولوب خدمتى سببيله مسقوده پايەدار اولان بركافركه غايت مالدار وحيله اصحابندن نافذالكلام شرمت ديدكارى بى شرم وحيا بركون قرالچەنك مجلسنده همدملك اثناسنده قرالچەيه ديركه عثمانلو ايله نچون طول دراز جنك ايدوب زحمت چكرسز اكر مراد كز اسلامبولى الق ايسه قره طرفندن بونجه زحمت ونجه مال صرفيله مشقت چكرسز زيرا استانبولى الق غايت قولاى بر شيدر دينجه قرالچه نجه اولەبيلور ديدى لعين مرسوم جوابنده مسقو قرالچەسى همت صاحبى اولمغنه وقتنده ايكى اوچ سفرده غلبه ايدوب قريم كبى بر پادشاهلق يرى ضبط وقره دكزده دخى بر عظيم دونمما يابدى ويركتورمز تاتار طائفەسنى يوق ايدوب ونجه نجه قلمەلرينى ويرلرينى آلوب آق دكز رعاياسنى وبونجه تجار طائفەسنى دخى كندويه تابع قلدى وبويله همتلو قرالچەيه يالكز بر بوغازدن عبارت اولان استانبولى آلمق همان ايكى اوچ كونلك ميسر اولور شيدن دينكله قرالچەنك خوشنه كلوب اكرسن بوخدمته موفق اولورسك له ممالكنه قرال نصب ايتديكم مثللو سنى دخى اولنجەيه قدر

[١] پتەرسبورغ

استانبول قرالی ایده‌رم دیوب بویله قولایلق ایله توجهله الینه بیلور دیو سؤال ایدنجه کیفلك عالمیله قرانك اتباعیسی یانینده جوابه باشلیوب عثمانلو عسکرینك جمله‌سی بوش دکلدر . اناطولیده اولانلر چفتی چبوغیله واستانبول اهالیسنك کمی اصنافلق وکمی نظام‌قویه تحتنده‌دکلدر. اگرچه تیز الدن عسکر تدارك ایده‌جك اولسه‌لر برماهه محتاجدر. اشته بوحال اوزره اولان برشهر عظیمك ایچه‌جك صولری طشره‌ده‌بندلردن کلور. قره‌دکزده وآق دکزده نقدر تجار سفینه‌لریمز وار ایسه قریمه جلب ایده‌رز و بیوك کوچك جمله کمیلریمزه عسکر دولدوروب قره‌دکز بوغازینك‌طشره طرفندن صو بندلری اولدیغی‌سمته عسکرمزی دوکوب صو بندلری هرقاچ عدد ایسه وارر طوبلر ایله دیوارلرینی بر ساعتده هدم ایده‌رز . بندلرده اولان صولر اقوب مسقو عسکری بندلری یقمش وکلیتلو عسکری کلوب استانبوله یورویه‌جکدر. تواتری اولدیغی انده استانبولده برغلغله‌واویلا دوشوب‌صوسزلقدن‌همان برکونده‌حاللری دیکرکون اولوب خصوصا بزم غیرتمزی‌چکن روم‌ماتی دخی برطرفدن پریشانلق ویرمکله استانبولدن دیرمه چتمه بوله‌جقلری عسکر دخی تیز الدن اوستومزه‌کلیوب کندی‌مالدار ماتلرینك‌وپادشاهلرینك ورجاللرینك ماللرینی یغما واللرینه کچن شیلری قایقلره وماونه‌لره قیوب اناطولیه وروم الینه فراره بقارلر و استانبولده قلان بقیهٔ اهالیسی دخی متحیزاً کندی باشلری‌غائله‌سنه‌دوشوب‌اتمك پشورمکلك‌وایچه‌جك صو بولنمامغله همان‌ایکی‌کونده اوته‌سی برویه الوب مسقوعسکری اهسته بسته استانبوله کیروب ضبط ایدرلر دیو جواب و بونیته قرار ویردکلرینك خبری دولتعلیه‌یه واصل‌اولمغین لعین‌مرسومك بوحیلهٔ شیطانیه‌سی‌واقعه مطابق برکیفیت‌اولوب صواویور دشمن‌اویومز علی‌الخصوص قره‌دکز بوغازینه قریم اطه‌سی بریلکنلك مسافه اولمغله بوکیفیته صورتا هر نقدر اعتماد اولنماز ایسه دخی معاذ الله تعالی بویله بر مکار وحیله‌کار دشمن قویدن

غافل اولمق بروجهله جائز اولمديغى وخصوصا نجه نجه دولتلرغفلتلرى واهمالرى حسبيله بركشته اولوب دولتلرندن نام ونشان قالمديغى واكثر دولتلرك مضمحل اولدقلرى وقت وزمانيله ايشه يرايه جق عسكر ومالزمهٔ سفريه لرينه باقميوب دشمن مكرندن غافل اولمرى سبب نكبتلرى اوله كلديكى نجه تاريخلرده مذكور وعالى مرحومك مرحوم رعفر نامنده اولان زبدهٔ تواريخنده مسطور اولديغى اجلدن وخصوصا مسقوكفره سى يتمش سكسان بيلدنبرو دولتنه نظام ويرمش وسائر قرالار ايچنده تفرد ايله نام وشهرت كسبنه تشنه اولمش ونجه مملكتلرى وخصوصا له ممالكى بكى بر قرالق يرى تحت حكومته ادخال ايتمش بويله حيله كار ومكار طائفه دن امين اولمق شرعاً وعقلاً هيچ بروجهله جائز اولمديغندن وخصوصا لعين مرسومك قرالىجه يه تعليم ايتديكى اوزره صو بندلرينه بويله براهانت ايتمك لازم كلسه معاذ الله تعالى تيز الدن نه مال ونه عسكر ونه تدبير ونه غيرت ونه حميت ونه خزينه مفيد اوله ميوب ونظام وانتظام تحتنده اولميان عسكر مزك ترتيب وارسالى بويله عسكرله دشمن قوينك دفعى بروجهله ممكن اوله ميوب قلب ممالك اسلام معاذ الله تعالى ايكى كونده زير وزبر اولوب اه واه ايتمك فائده مند اوليه جغنى دولت عليه نك صادق ودور انديش بولنان رجالى واسرار دشمنه واقف اولان سلطنت سنيه امينلرى روح عالم مثابه سنده اولان پادشاه عالميناهى اكاه ايتملريله * علاج واقعه پيش ازوقوع بايدكرد * مفهومنجه يانغين باجايى صارمدن چاره سنى بولمق جمله اساطين سلطنت اوزرلرينه فرضله عين عد اولنمغله انجق سالف الذكر محذورك دفع ورفعى حاضر واماده عسكر لزومندن لابد وخصوصا اومقوله لازم اولان عسكر اكرچه استانبولده موجود اولسه دخى معاذ الله تعالى بندلر طرفنده بر واقعه اولسه اولطرفدن استانبوله خبر كلوب واستانبولدن دخى عسكر دوشريلوب محل يرينه واريچه يه قدر لا اقل اوچ بش كونه محتاج اولمغله حق تعالى حضرتلرى حفظ

وامانندە ايليه وتديكدن تريا ق كلنجه يه قدر مصرده آدمى ييلان هلاك ايدر مضمونجه بهمه‌حال بندلر طرفلرنده ملاحظه اولنان محذوره‌يه ينه اولظرفلرده يقين يرده حاضر بولنه‌جق عسكر وطوب وجبه‌خانه ومهمات لازمه واو مقوله عسكرايسه سائر عسكرمزكبى مناو وچوركجى وقايقجى وبالقجى وحمال وسائر اوتوز ايكى كونه اصنافلق ايله مشغول اولميوب طوپى وتوفنكى يانندە حاضر وآماده بولنمق مهم ودشمان عسكرينه وطوپنه وسائر حيل حربيه‌سنه مقابله ومدافعه‌يه مقتدر اولوب حين اقتضاده يارم ساعت ويرساعت ظرفنده حاضر اوله‌جق تعليملو اولمق شرائط اكاهيدن بر قاچ بيك كزيده وكنج عسكر تدارك واقتضا ايدن حيلهٔ حربيه‌يى وسائر كيفيتلرى تعليم ايتمك ايچون اوجاقلره آدم كوندرلدى . بالاده اشارت اولنديغى وجهله اوتوز ايكى كونه آليش وريشله آلشمش اولان شهبازلرمز بيله وصقال فالنه واروب اكر طوپ وتوفنك تعليمى ايچون باشلرى بغلانمش اولسه آرتق اصنافلقدن خبرلرى اولميوب تعليم ايله مشغول اوله‌جقلرينى واوج ماهده‌بردفعه‌خدمتسز علوفه آلمق اوله‌مز ديو صيقه كيره‌جكلرينى فكر ايدوب همان وهلهٔ اولاده بزلر بومقوله نسنه‌يى ايده‌ميوز ديو معذانه جواب‌وهرنقدر طور حكيمانه ايله ذهنلرينى صيوارمق مراد اولندى ايسه سقا باباء على باشى، باش‌قره‌قولاوقجى همت بشه سزلر نه‌ديرسكز نظام جديد تعليمى اوله‌جق ايمش شمدن صكره آرتق‌خدمتسز علوفه يمك‌اوله‌ميه‌جقدر وتعليم ديدكلرى برصيقى‌خدمتدر بوبابده يان برجزمك دخى زياده صنعتدر اما بزى سفره كوندررلر ايسه اليمزده‌كى توفنكى آتەرز ودال قليج اولوب ماسقاف اوردوسنى بربرينه قتارز الله‌تعالى اوجاغمزه اغا افندمزه زوال ويرماسون علوفه چيقدقده آلوب ذوقمزه باقەرز ديو كوبا حسبحال ايله كنايه قاريشيق جواب بارد ويرملريله دولت عليه دخى بوايشى اكر بوشليه‌جق اولسه ايكى سفرده مجرب اولان خدمتلرى كبى نهايتى پشمانلق ايسه مفيد اولميوب بونجه

امت محمدك پريشان حال اوله‌جقلرى امر اشكار اولديغنى يعنى مسقولو خنزيرينك صو بندلرى هدمى ماده‌سنده رابطه‌بنداولديغى حيلهٔ شيطانيه‌سنه اول امرده تيز الدن وسيلهٔ قويه اولمق ايچون صو بندلرى طرفلرينه يقين اولمق ومعاذالله تعالى حين اقتضاده يارم ساعت وبر ساعتده حاضر اولمق اوزره لوند چفتلكنده مجدداً كشاد اولنان اوجاغه بوستانى تفراتى تحريرينه شروع اولندى. اما ايش بونده‌در كه يازيله‌جق عسكر اصنافلق ايتيوب كيجه وكوندوز اوجاقلقده مقيم اولمق وهركون تعليمنى ايدوب الت ضربلرى اولان طوپ وتوفنك وجبه‌خانه‌لرى يانلرنده بولنمق شرائطيله نظام جديد عسكرى ناميله تنظيم وهربر اورطه‌لرينه بر امام دخى تخصيصله وامور دينيه‌لرى دخى تعليم ايتديريلوب اقتضا ايدن بالجمله مالزمه‌لرى تميم قلندى وبوندن بشقه قره‌كز بوغازينه دخى لزومى درجه‌سنده زياده متعدد قلعه‌لر ومقدار كفايتدن زياده طوپلر ومقتدر وهنرور طوپجيلر وضع اولنديغندن دشمن دينك قره‌كز بوغازيندن دشمنلك ايله كچملرى لازم كلسه قلعه‌نفراتنك وطوپجيلرينك كمال انتظا ـ ملرندن ناشى برسفينه‌نك مرورى ممكن اوله‌ميوب عون وعنايت جناب خيرالناصرين ايله اهلاك واغراق اوله‌جقلرينى دشمن دين لعنةالله عليهم اجمعين فهم وادارك ايتدكلرندن ذكر اولنان افكار فاسده‌لرى معطل اولمشدر وخصوصا اشبو نظام وانتظامه وكون بكون عساكر جديده‌نك چوغالمسنه باقدقجه وخصوصا اسكندريه‌ده و مصرده وعكده وقورفوده ومشتملاتى اولان جزيره‌لرده وسائر بعض يرلرده برآوج معلم عسكرمزدن ظهوره كلان خدمات كزيده وثبات قدوملرك كوروب واشتدكجه دشمن دينك يوركلرى يانمى اريمكه باشلامش ايكن وعون وعنايت جناب بارى ايله بومقوله جديد ومنتظم وكزيده عسكرمز كفايت مقدارى چوغالد ـ قلرنده مسقو ونمچه وسائر دين ودولت دشمنلرينك قلوبلرينه رعب

وهراس مستولى اولوب دولتعليه يه بارد ونا سزا تكليفلر ايتملرينه زهره لرى
اولميه جق ايكن وبو معلم عسكر ماده سى دينه ودولته روح اعظم مثابه سنده
اولوب الى يوم القيامه دولتعليه نك بقاسنه وجمله دشمنلره غلبه مزه باعث
اوله جق ايكن برآلاى ساده دل حمقا عجبا بو عسكر جديد نيه لازمدر
آل عثمان عسكرى دنيايى قليج ايله فتح ايتدكلرى وقتده نظام جديد
عسكرى يوغيدى همان دشمان ظهور نده قليجه الاوروب بر يورويوشده
دشمن ولايتنك التى اوستونه كتوررز بونلره حاجت يوقدر همان بزه
دشمن كوسترسونلر دالقليج اولوب دشمن اوردوسنه طاله رز خراب
ايده رز وقرالك تاجنى تختنى باشنه كچيروب قزل المايه دك كيده رز ديو
دعوا ايدن شهبازلر ايله هزار كره مباحثه ومناقشه اولنوب او مقوله لره
سؤالمزده بره يولداشم سزلر بيلورسكزكه بن بيك يوز قرق التى سنه سندنبرو
پدرم ايله يكيچرى اوجاغنده پشت وپا اوروب بونجه سفرلرده بولندم
وكرم وسردعالمى كوروب عالمك سله سنى بيه رك فلكك چنبرندن كچدم
ودشمن دينه دخى اسير اولوب احوال عالمه ودشمن دينك جميع حيله
وخدعه سنه ونظام وانتظامنه ودولتعليه يه اولان كلى غلبه سى نه يوزدن
ونه سببدن نشئت ايتديكنه كركى كبى واقف اولوب بونجه ماده لر وارکه
تواريخدن فهم ودرك اولنماز شيلره اطلاعمز ميسر اولدى سنمز حالا
سكسان يدى اولوب سكسان ايكى تاريخدن بووقته كلنجه همان قرق سنه يه
قريبدركه مطلع اولديغم اسرار عالمك جمله سى تحرير اولنسه بر قاچ جلد
كتاب اولور اما تواريخدن و بالنفس مشاهده ايتدكلرمزدن ماهوالواقع
اوله رق سيزه برقاچ ماده بيان ايده يم. كلامده غرض وسائر كونا عوض
تحتنده اولديغندن ان شاء الله تعالى كوش وهوشكزه كيروب بنى وقتيله
دعاء خير ايله ياد ايدرسز افاده مز بودركه خداوندكار اسبق سلطان
سليمان خان قانونى حضرتلرينك زمان سلطنتلرينه كلنجه دكين فرانكستان

دولتلرينك وجمهورلرينك برنده سرعتله طوپ اتمق وتوفنك قوللانمق وبونلر امثالى جنك تعليملرينى وغايت قليل عسكر ايله قتى چوق عسكرى زير وزبر ايتمك صنعتلرى اولميوب بياغيجه پريشان حال عسكر ايله بزم ايله جنك ايدرلر ايدى وهر نه زمان دولتعليه عسكريله مقابله ايتسه‌لر اهل اسلام عسكرينك صلابت دينيه‌سى حسبيله اكثر زمانده نسيم فوز ونصرت دولت عليه طرفنده وزان و بعضاً دخى طرف دشمنده نمايان اولوردى حكمت خفيهٔ سبحانى ايله سلطان سليمان خان قانونى حضرتلرى ثمچه سفرنده برقاچ سنه متمادى بوزلمغله بو بوزغونلق نظامدن سماده وعارى اولان عسكرمزدن نشأت ايتديكنى مشاهده ايدنجه نظاملو عسكر اوجاقلرينى احداث وعسكر جديد يازمغه مباشرتلرنده ديرلكسز طائفه‌سندن برآلاى پيشعورلر بووضع اولنان اوجاق وعسكر وقانونى بكنميوب دنيافى الاصل يكيچرى ايله فتح اولنمدى سكبان وعجميان وسائر كوكلويان ايله فتح اولندى بو نصل اوجاقدر يازيلان عسكرينك فيافتلرى بزم كورديكمز وايشتديكمز شيلر دكلدر چورباجى واوطه باشى قالفاتلرى ندر وسقا وآشجى وقره قوللوقجى قيافتلرى وسائر اثوابلرى نصل عجل وعجايب شيدر ديوكفت وكولرى چوغالدوب يكيچرى اوجاغنه يازيلان ويازيله‌جق عسكرلرى برطرفدن اغفال ايله بركون يوز آدم يازيلمش اولسه ايرتسى كونى ايكيوزى قاچمغه بشلاينجه الملوك ملهمون مضمونى اوزره خداوندكار مشاراليه حضرتلرى تفكر بيوروب عندالله تعالى دعادن سوكيلو واحسن اولديغنى ادراك وهرعصرك باطناً برقطبى اولديغنى دخى كرامتلريله اذعان بيوروب زمان مرقومده حاجى بكتاش اولادلرندن پوست نشين اولان كمسنه‌يى پادشاه مشاراليه حضرتلرى اناطوليدن كتوردوب كفارك غلبه‌سنى دفع واهل اسلام غالب اولمق ايچون احداث بيوردقلرينى شيخ مشاراليه اعلان واوجاقلره يازيلان

عسكر قاچيوب دوام وثباتلری ايچون دعا طلب بيوردیلر مشارالیه اوجاغه كلوب واهل ذكر جمعيتله دعا وحسن توجه بيوردقلری انده اول كوندنصكره يازيلانلرفرار ايتميوب بزلر حاجی بكتاش كوچكلری اولدق ديو دوام وثبات اوزره اولديلر قالديلر وبويله باشی باغلو واولوقته كوره نظاملو عسكر ايله دشمن اوزرينه وارلدقده كرك پادشاه اسلامك امر غزاده نصب نفسلری وكرك شيخ مشارالیهك نفسلری بركات آثاريله دشمن دين اردولرينی وعسكرلرينی وسائر يرلرينی آلتنی اوستونه كتورب منصور ومظفر ومغتنم اولديلر بر رتبه‌ده‌كه اكر تفصيل اولنسه باعث تطويل اولور مراد ايدنلر مطولاته نظر بيورسونلر دشمن دين بونظام قويه‌يی كوروب مغلوب و منهزم اولنجه چوق چكميوب هزار نياز ايله مصالحه‌يه قرار ويردیلر لكن دولتعليه عسكرينك بونظام وانتظام اوزره اولديغنه جمله قراللرنايت مضطرب اولوب بربرلريله‌خبرلشوب كار كذار حكما سيرت آدملر ايله بر محل مخصوصه‌ده استشاره ايتدرديلركه عثمانلو پادشاهی كندی عسكرينه قوی نظام ويروب اسكان اولنملريچون اوجاق ياپدی وعسكرينك باشينی بغلدی شمدنصكره بويله منتظم عسكره قارشو طورمق محالدر واسلام عسكری شجيع ودلير اولمقله دانقليجلری ايچيمزه كيروب ايشمزی تمام ايده‌يورلر وجنكده فوت اولان شهادتله‌جنته كيره‌يور اعتقاديله غيورانه‌جنكه كيريشيورلر اكر شمدنصكره بزلر دخی كندومزه بر رابطه ويرمزسك بوتون فرنكستانی عثمانلو ضبط ايدوب جملمزی خراجه كسه‌جكلردر . ايش اودركه عثمانلو عسكرينی ايچمزه صوقامق طريقنه بقالم ديو مشورتلرينه قرار ويردیلر عاقبة‌الامر حكيمانه وعاقلانه تدبر وتفكر ايده‌رك همان سرعتله طوپ اتمق وتوفنك قوللانمق وبونك امثالی كونا كون صنايع جديدهٔ حربيه احداث ايتديلر وعسكرلرينك دوام وثباتی ايچون هراون آدمه برباش تعيينی ايله عسكرلرينك جمله‌سنی آليشدن وريشدن منع و بتون كون جنك و جدال تعليمنی كندولره

شعار ايدنديلر وكندولره برطريقيله فرجه بولنميه‌جق درجه‌يه كتورديلر واقعا صنعت مرقوم احداثندن صكره وقوعبولان سفرلرده كفار ايچنه مرام اوزره قليچ دوشه‌ميوب پريشانيت اكثر زمانده عثمانلو طرفنده ظهوره بشادينى تواريخ آشنايه معلومدر . زيرا كفارك عسكرى طابور طابور اولوب بوزلماق ايچون آهسته بسته آيق آيق كلورلر وطوپلرى مارقويد ساعت كبى مجلا وكله‌لرى مصيقل اولمغله بر طوپ بر دقيقه‌ده تمام اون ايكى كره طولديروب آتوب كله‌لرينى قورشون كبى ياغديرر اولديلر وطوپ توفنكك آردينى آراسنى كسميوب كويا قيامت قوپاررلر واكر اهل اسلامك يايلماسندن و آتلوسندن هجوم ايده‌جكلر اولسه‌لر كاه وقتده دشمن دين سنى چيقارميوب اسلام عسكرى تمام مركزينه كلنجه بر قاچ يوز پاره چرخه طوپلرينه ويتمش سكسان بيك توفنكى بردن آتش ايدوب صاپر صاپر دوكر اولديلر وكندولرك بورونلرى قنامقسزين بونجه بيك عسكر اسلامه شربت شهادتى نوش ايتديروب باقى قلان اهل اسلامى قاچرمغه مألوف اولديلر وعسكر اسلام دخى دشمن دينك آتشبازلغنى كوروب ونيم ساعتده نجه بيك نفوس هلاكنى مشاهده ايدنجه دشمنه مقابل ايده‌ميوب بالضرور كوزلرى بيومكه بشلدى آما كفار بدكردار كمال اقدام وهمتله وار قوتنى پازويه كتوروب بويله بر صنعت پيدا ايلدى آما اهل اسلام عسكرنده بونظام بالمثل بولنمديغندن حق بودركه اسلام عسكرينه نجه قباحت بولنور زيرا اسلام طرفندن فرضا بيك عدد توفنك آتيلنجه‌يه قدر كفار طرفندن سكسان بيك صالقم وكله وقورشون بردن كلمكله بوكه طاقت بشردن خارج بر معنا اولديغى مسلمدر اشته بو حال اوزره تا سلطان مصطفى خان حضرتلرينك زمانينه كلنجه‌يه قدر كاه غالب وكاه مغلوب اوله‌رق وقتلر كچوب اكثر زمانده غالبيت كفار طرفندن ظهور ايدر اولدى ديو بزمله دعواى كاذبه ايدن بعض ناخلف يكيچريلك دعواسنده اولان دلاوران

عصره طرفمزدن بويلجه جواب ويرلمكله اسكات اولنديلر قالديكه مرحوم سلطان محمود خان اول حضرتلرى كفارك اكثر زمانده غلبه سنه واهل اسلامك مغلوبيتنه سبب ندر ديو سؤال تحتنده غالبيتنه وسيله اولهجق طريق آرامغله اصول الحكم فى نظام الامم اسمنده بر رساله تأليف وعرض اولنوب موافق طبع همايون ملوكانه لرى اولمغله طبع برله نشر اولنمشدر وموجبنجه عمل اولنمسنه همت شاهانه بيوريلهجق ايكن بحكمة الله تعالى مدة عمرلرى ختامه رسيده اولديغى اجلدن اجراسى مقرر اولهميوب الامور مرهونة باوقاتها مضمونجه بيك ايكى يوز آلتى سنه سى حلالنده بالاقتضا عسكر جديد تحريرينه شروع اولندى ديندى وچونكه تعليمى كوكلمكز قبول ايتميوب تعليم لازم دكل همان بزه دشمانى كوسترك ديرسكز بز دخى جوابنزده بره شهبازم سلطان مصطفى خان حضرتلرينك زماننده ظهور ايدن مسقو سفرنده كفار ايله سزك اراكزه ديوارمى چكديلر ايدى كفار كورينوب طورر ايكن نجون واره ميوب ايكى كره يوز بيك آدم قويرجق قيون اتى وخاص اتمك بيوب تمام كفاره مقابله اثناسنده بر علوفه وتعيين و مانده غوغاسى چيقاروب بو وسيله ايله دوندوكز قاچدكز حتى بندخى سزكله برابر ايدم بيلورسكز وايرتسى سنه دخى روم ايلى واناطوليده قوندوغيكز مسلمان ورعايا خانه لرينى ياقوب يقوب وعيالرينه وقزلرينه ال اوزادوب بونجه فضاحت وقباحت ايدهرك اردويه واردىكز كذلك جنكده مهارتكز اولمديغندن بر محلده اغز دادىله مقابله ومقاتلهيه قدرتكز اولميوب ينه سابقى كبى علوفه وتعيين ومانده غوغاسيله وقت كچوروب كتدكز ودين قرنداشلرمزى صويوب خدادن وكسنه دن حيا ايتمدكز اثبات ايدنكه نره ده يوز آغاردوب دينه وپادشاهه خدمت ايتدكز التى يدى ييل سفرلرده حالكز بويله اولوب عاقبت مسقوك فرجه بولماسنه مستقل سبب اولمكز حسبيله استديكى كيجه مصالحه سنه سبب اولديكز ونهايت قريم كبى بر خانلق مالكه

النده قالمسنه دخى باعث اولديكز بونلردن صكره كى آچيلان مسقوسفرنده
دخى يدى سكز يوز ساعتلك يردن مسقوك جنك عسكرى كلنجه يه قدر
يرايش كوررسكز ديو تيز الدن اوزى طرفنه بونجه بيك يكيچرى
عسكرى تعيين اولندى ضابطانى واوزى واليسنى ديكله ميوب كندى
رأييكز ايله قيل برون ديدكلرى بركوچك پلانغه لى محله كندى كندو كزه
واروب مسقوك اولطرفده غاية الغايه آز عسكرى وارايكن دوكوشوب
ينه مقاومت ايده مديكز و عاقبة الامرده نجه كز دكزه دوكلديكز نهايت
اوزيه عودت وآنده اقامت ايدوب مسقو عسكرى قار وقيش وغايت
صغوق كونلرده اوزى قلعه سنى محاصره ايلدى سزلر قلعه نك ايچنده
دلكلره صوقيلوب چيقه مديكز اويله بر قوى و نازنين و متين سرحد
اسلاميه قلعه سنك حرباً وضرباً دشمن الينه كچمسنه وجمله خلقنك سزكله
برابر اسير اولمسنه ونجه بيك سادات وشرفادن قزلرك ونسوانلرك
ومعصوملرك مسقو الينه كرفتار اولمسنه سبب اولديكز وغيرى يرلرده
دخى بونك كبى مقاومت ايده مديكز كفره طائفه سنك عسكر تعليمى
خصوصنده وجنك ايتمكده مهارتى معلوم واسلام عسكرينك جنك
خصوصنده وانواع كونا حيلهٔ حربيه دن غفاتلرى ظاهر ايكن تعليم
خصوصنى بكنميوب بوبابده دركار اولان عنادكز مجرد دينه و دولته
اهانت دكلمدر ديو حاللرى بو وجهله شرح و بيان اولنجه كمى آدم
حق قبول ايله سكوت ايدرلر و جوابلرنده حقيقت بو تعليم ماده سنه
اصول الحكم فى نظام الامم نام رساله ده بيان اولنديغى اوزره سلطان محمود
خان حضرتلرى مباشرت بيوره جقلر ايمش مدة عمرلرى مساعده
اولمديغندن مباشرت اولنه مامش اكر اولوقته رابطه ويرلمش اولايدى
كفره يه بويله مغلوب اولمازدق ديو اعتراف ايدرلر وكمى دخى جوابنده
يكيچرى اوجاغنده بنم يكرمى بش اچه علوفه م وار اكر نظام جديد
عسكرى چوغالوب ايش كوررلرايسه قورقارم كه يكيچريه اعتبار قالميوب

علوفه‌مى آله‌م اكر علوفه‌مه ضرر كليه‌جكنى بلسم الله ويرسون بتون خلق عالم نظام جديد عسكرى اولسون ديو مافى الضميرلرك سويلر اولديلر وكمى دخى تمام حقانيت اوزره اكرچه نظام جديد عسكرينك ايشه يرايه‌جغنى وبويله نظاملو عسكردن ماعدا سائر نظامسز عسكر براقچه‌لك ايش كوره‌ميه‌جكنى واكر بوندنصكره بونظام جديد عسكرينك رفعى لازم كلسه حق تعالى حضرتلرى حفظ ايلسون دشمن دين دوكون بيرام ايدوب دخى زياده فرجه بوله‌رق دولت عليه‌يه كيده‌رك كونا كون مردار تكليفلرايله غلبه‌سنه تقويت ويره‌جكنى ونهاية الامرده دشمن دينه برطرفدن جواب ويريله‌ميوب دولتعليه اموري كون بكون تنزلده اوله‌جغنى بيلورز وعون وعنايت حقله بونظاملو عسكر لزومى مرتبه چوغالوب مسقو ونمچه حدودلرنده اولان قلعه‌لرده وسائر يرلرده اقامت ايتسه‌لر حين اقتضاده جنك وجدالك يولنى ايزنى بيلمدكلرندن عجمى عسكركبى شاشيرميوب اقدام ومقاتله‌ده اهتمام ايده‌جكلرينى بيلورز ديرلر و دليليمز شودركه فرضا برفورطه‌لى كونده برسفينه‌ده دكزحالندن هيچ بيلميان آدملر اولسه آلات دومنن قوللانمق بيلمدكلريچون اول سفينه ألبته غرق وجمله خلقى بردن هلاك اولورلر وعلمنى بلنلر هر نقدر فورتنه‌يه تصادف ايتسه‌لر بلك وقوللانمق حسبيله بلطف الله تعالى ساحل نجاته واريرلر وبر مثالى دخى بودركه طوپنى وتفنكى و جمله آلاتى واستاد جنكجى عسكرى مكمل برسفينه‌ايله طوپسز واستاد عسكرسز قره‌دكزك كراسته چكلوه‌سى محاربه ايچون بربرلرينه مقابل اولسه‌لر آنلردن قنغيسى غالب اولور معلوم اولمغله اشته بومثاللردن بيلنور ظاهر شيدر ديرلر وكذلك اون بش يبل جنك خصوصنى تعليم ايتمش ونجه نجه حيلهٔ حربيه اوكرنمش آز آدملر نجه بيك تعليمسز عسكرى بوزوب وقيروب واسير ايدوب استدكارى كبى غالب اوله كلدكلرى عجبا محل شبهه‌ميدر ديو نجه‌لرى اقرار واعتراف ايدرلر وباجمله معلوم اولديكه

فرانسز ملاعينى اسكندريه و مصره كيروب قره‌ده اولان نجه بيك تعليمسز عسكرمز وار ايكن ايشه يرىجق و غالب اوله‌جق جنكلرى ظهوره كليوب طوپجى وپياده معلم عسكرمز هر نقدر قليل ايسه‌لر دخى ثبات قدمله جنك ايدوب كفارى قيردىلر و قيرلديلر وبونلردن بر عدد كمسنه‌نك فرارينى كورمديلر غيرتلرى جمله‌نك معلومى اولنجه طعن ولعن ايدنلردن چوق كمسه انصافه كلوب اصل ايشه يرايه‌جق عسكر بونلر ايمش مذمتله بوشنه كناهه كيردك ديو قصورلرينه معترف اولديلر حتى جزار احمد پاشا حضرتلرى بونلرك جنكده ثبات قدملرينه وبر فرد قاچميوب دليرانه حركتله شهيد اولنجه‌يه‌قدر طوردقلرينه باقوب بن‌اصلندن بونلرى بيلمز ايكن طعن ايدر ايدم لكن فيما بعد طعن ايدر ايسه‌م ديلم قوروسون ديديكى حضار مجلسى اولنلردن مسموعمز اولمشدر مادام‌كه بركمسنه‌ده عقل ورشد وانصاف اولوب خير وشرى فرق ايدنجه بومعلم عسكرينك نه رتبه ايشه يرادىغنى ويرايه‌جغنى ونه مرتبه‌ده لازم اولديغنى وفى زماننا بومقوله نظاملوعسكردن ماعدامسى همان اردولرده وسرحدلرده وسائرجنك محللرنده ذخيره تلف ايدوب قورى قلابالق ايتمكدن غيرى فائده‌سى اولمديغنى فهم وادراك ايدر زيرا دشمن دينك بر قاچ سوزلرى واردركه اسيرلك‌حالنده قولاغمز ايله ايشتدك آنلردىرلركه‌عثمانلوعسكرى سفرده هر نقدر چوق كلورلر ايسه بزلر او قدر زياده حظ ايدرز زيرا عسكريكز چوق اولور ايسه ذخيره‌لرى‌پك تيز دوكنوب ايكى اوچ آى مقدم قچارلر واكر عجمى عسكركز اوزرمزه كلورلر ايسه چوغينى طوپ صالقميله سركى ايدوب باقى قلانلر كنديلرى قچارلر ديرلر اشته بوسوزلرى تمام واقعه مطابق اولديغى رأى‌العين مشاهده اولنمشدر و بر سوزلرى دخى بودركه مثلا يوز بيك عثمانلو عسكرينك ايچنده يالكز يوز نفر معلم عسكر بولنسه عندمزده عد ايتديكمز همان يوز آدمدر قصورى دفترمزده يوقدر زيرا بر نفر كوزل معلم آدم بيلغى بشيوز

آدمه معادلدر بيلورز ديرلر واقعا سفرلرده كوردك كه مدة عمرنده الينه تفنك آلمامش وجمله وقتنى آليش وريشله و ياخود چفت سورمكله كچورمش آدملر حين اقتضاده شاشيروب توفنكنه ابتدا قورشونى قيوب صكره باروتى قورشونك اوزرينه قودقلرى بعض كره مشاهده اولنمشدر كه تيز الدن باروتى وقورشونى توفنكندن چيقاره مديغندن آنك جنك محلنده طورمقدن هيچ فائدهسى اولميوب بوشنه قلابالق ايلديكندن ضررى اولور و بعضاً عجميلردن كمى دخى باروتك وزنى بيلميوب توفنكنه حدندن زياده باروت قومقله النده كى توفنكى پرالنوب كندوسنى وصاغنده وصولنده واوكنده بولنانلرك كمنى سقاتليوب وكمنى دخى هلاك ايتدكلرى وسواريلرى اولان چوق عجميلر حيوانك اوزرنده ايكن كندوبى تهرمان زمان بيلوب باباسنى كورسه سلام ارتكاب ايتمينلر جنك محللرنده قليجلرينى چيقارر ايكن كندى حيوانك باشنى سقاتليوب وحيوانى هدر ايتدكده اوردوده اولنلر كوروب ماشاءالله شهبازم ديو آلاهى چاغرلر والحاصل اوقومق ويازمق واوق آتمق وآت اوكرتمك وچالغى چالمق وسائر بونلر امثالى صنعتلرك جملهسى تعليمسز وجوده كلديكى مثلاو بوجنك اموري دخى يالكز باشنه مستقل بر علم شريف وفن لطيف اولوب بونسز غالبيت هيچ بر طريقيله ممكن ومتصور اولمديغنى اصحاب فراستده دوشنور هله قديم اوجاقلرده جزئى وكلى علاقهسى اولان كمسنهلر نظام جديدى فصل مذمت ايدرلر ايسه بعض فكرلرينه مبنى عفو اولنور لكن هيچ علاقهسى اولميوب شاب ايله شكرى وخير وشرى كويا فرق ايدنلر عجبا نه عقله اويوب بويله علم شريفى فصله جسارت ايدرلر عقلى ونقلى دليللرى يوغيكن وكفره طائفهسى عجمى عسكرمزى دائما مزاح ايدوب بر سفر اولسهده شو عجمى حيوانلرى بيكر ايكيشر بيك آولاساق ديوب طوررلر ايكن دشمنك حالنه واقف اولمقسزين همان عناد واصرارلرى استغراب اولنور .

عساكر عتيقه‌مزك حين وضعلرنده اولان كيفياتى ايله شمديكى حالده اولان حاللرى بيانندەدر

چونكه عساكر عتيقه ايله عساكر جديده بينده بونجه بى معنا مناقشه‌اولنور بونلرك حاللرندن برمقدار بحثه شروع اولنور شووجهله كه قديم اوجاقلرك عساكرى سفره چيقدقلرنده نه كيفيتله كيدرلر وكلورلر اكرچه عامه‌نك معلوملريدر اكر بيلمزلر وار ايسه شو وجهله اعلان اولنوركه غازى سلطان سليمان خان حضرتلرى اوجاقلر عسكرلرينى وضع بيوردقلرى اثناده تحرير بيوردقلرى عساكرمرور وعبورايلدكلرى محللرده اغنيا وفقرادن و مسلم ورعايادن بغير حق بر اڤچه‌لك نسنه آلمامق وبر عدد يمورطه‌لرينى يمامك وهيچ بركمسنه‌نك عرضنه تعرض ايلمامك شرائطيله تحت رابطه‌يه ادخال اتمكله واقماعساكرمرقومه دخى پادشاهك وسائر ضابطانك امر ورأينه اطاعت ايدوب قرقى بر قيل ايله يديلور عسكر اولدقلرندن فرد واحده براڤچه‌لك تعدى ايتملريله سفرده شجيعانه ودليرانه جنكلر ايله قلعه‌لر وولايتلر تسخير وكفارك بورنى يره سورتمك وبو جهتله پادشاه عاليجاهك نام وشانى وناموس سلطنتنى وقايت ايله‌مك عادتلرى ايدى وپادشاهك وبالجمله اهل ايمانك دعالرينه مظهريتله جمله خلق عالم بونلرى ال اوستونده طوتوب جمله ناسدن زياده اعتبارلرى مزداد اولمشيدى بو وجهله معتبر طائفه اولدقلرندن مجهول النسب فرنك وروم وارمنى ويهوددن دونمه‌لرى و چنكانه‌لرى وسائر نه ايدوكى بلورسزلرى ايچلرينه قومادقلرندن مرد اوغلو مرد اولملريله بونلردن خيرسز وادبسز و يان كسيجى وسائر فنا تهمتله متهم اولنلرى ايچلرينه قومامقله دشمن دينى بو اوجاقلر عسكريله قورقودورلر ايكن دشمن دين بونلرك نظام‌قويه‌سنه حسد ايدوب بر طريقيله ايچلرينه اختلاف دوشورمك ايچون غايت حيله‌كار جاسوسلر كوندروب بزر

صنعتله ايچلرينه ادخال ايتملريله بو جاسوسلر كيده‌رك نفرات اسلاميه‌يه يولداشلق داعيه‌سيله شيطان كبى طمرلرينه كيروب درونلرنده مركوز اولان شجاعت قويه وديانت اصليه‌لرينه خلل كتوره‌جك شيلرى يواش يواش تعليمه باشلديلر شو وجهله‌كه بهى يولداشم دولتك نه ويردیكى يدى اقچه علوفه‌در بزه شهادتله جنت كوسترلر وكوز كوره جمله‌مزى كاووره قيرديرلر بزم ايكى جانمز يوقيا كاوور بزم نه‌مزى آلدى بوش بوشنه نجون قيريله‌لم حوادثلرينى هنوز ولايتدن كلمش احوال دشمندن وبلكه كندندن غافل ساده دل طورلاق تورجكزلرى بويله افساد ايدوب آنلر دخى كيده‌كيده بعض سفرلرده حددن آشيرى يوز بولوب بيوكلر ياغلى پلاو يسونلر بزلر قورى قورويه‌ماسقاف كفره‌سيله قيرلق نجون اولسون ديو مستغرق اولدقلرى نعمتى وكوردكلرى نوازشى وعنايتى اونودوب كتديلر كرك اوجاقلردن وكرك خارجدن بونلره سوز تفهيم ايتديرر آدم اولمامغله استدكلرينى سويلمك وبيلدكلرينى ايتمك وقونوب كوچدكلرى يرلرده مسلم ورعايا خانمانى ياقوب ويقوب بولدقلرينى يغما ايتمك وعيال واولادى عرضلرينه الاوزاتمق وبونلردن بشقه‌يوز طقسان آلتى اورطه‌ده اولنلرك جمله‌سى يك وجود مقامنده بربرليله آيرى وغيريلرى اوليه‌جق ايكن صانكه كندى اورطه‌سندن ماعدا اورطه‌لرده اولنلر دين قرنداشى دكلش كبى ولى اچقدن كلى بغض وعداوت ايله بربرلرينك قانلرينى ايچمك درجه‌سنه يوللرده وايزلرده بربرلرينه قورشون اتمق وقريه‌لرده باصوب هلاك ايتمك كبى حاللرى حالا باقى اولوب سفرده وحضرده هيچ بريسى برندن امين اولميوب نظام وانتظام قديملرى كلياً سلب اولندى كتدى وكفار ايله مقابله وقتنده كاور ايله بزى دوكوشدورمديلر واذين ويرماديلر يوخسه اكر اذين اوليدى قرالك تاجنى تختنى باشنه چورمك ايشدن دكلدى لكن دولت ايرجالى مرتد اولدقلرندن بزلرى كاووره قيرديروب واسير ايتديروب ماسقاف كفره‌

سندن وارولدر ايله آلتون آلديلر ديو آلتمش بش بيك كونا كون اراجيفله
كون كچورر اولديلر حين محاربه‌ده همان اوزاقدن طوپ سسنى ايشتدكلرى
كبى وبرقاچ شابقه‌لى كوردكلرى آنده ايچلرنده مسلمان قيافتنده بولنان
جاسوسلر همان چاغيرميه بشليوب امت محمدنه طوريرسز كاوور اوردوسى
بصدى اوكوز بوينوزى چويردى شمدى جمله‌مزى سورر اسير اولورز
تواترينى چيقاردقلرى آنده اصلندن اورطه‌لرى قزانلرينى دشمنه ويرميوب
قزانلرى اوغرينه بيك آدم شهيد ويررلر ايكن شمدى بونلر جانلرينك قيمتنى
بيله جكلرى طوتوب يارم ساعت ظرفنده چادر وچركه و قزان وسائر
شيلرينى طاقميله براغوب همان دوغروجه اردوى همايون اوزرينه اوغرامغله
خزينه واشيا وچادنك صندقلرينى يغما ايدوب كفارى صانكه بتون
قيرمش و قرالك تختى باشنه كچورمش كبى عنوانيله سالف الذكر يغما
ايتدكلرى جلكلرى باشلرينه برر ايكيشر اوچر و دردر دونادوب
داح داح دليسى كبى كزر اولديلر وبونلرك ايچنده اصل غازى اولنلر
ايله اولميانلر معلوم اولميوب بربرينه قارشديلر كتديلر بونلره مخالفت ايدن
اولور ايسه وزير واغا وپاشا وبيوك كوچك ضابط ديميوب هجومله هلاك
ايتمكه معتاد ايتمش اولملريله بونلرى اويله وقتده نيم دقيقه طوردورمق
ممكن اوله‌مدى دليل واضح بودركه سلطان مصطفى خان حضرتلرينك
زماننده قارتال سنه‌سى وقعه‌سنده يوز اللى بيك قدر اهل اسلام عسكرى
كفاره مقابله اثناسنده ايكن مرحوم و مغفورله قوجه عبدى پاشا
حضرتلرى برشير دلير كبى ميدان رزم ووغا وكارزارده اولوب اهل
اسلامك باشى پك صيقلمش دكل ايكن تلفاتلى جاسوس قيافتنده بر
سوارى جاسوس على العجله يكيچرى متريسلرى وراسنده ندا ايدوب
بره يكيچريلر نه طوررسز آرقه‌مزدن كاوور كلدى ديوب آتنى تپوب
كتدى غائب اولنجه همان سوزك صدق وكذبنه باقميوب قوجه يكيچرى
اوردوسى بردن بره بوشانوب فراره مسارعت ايدنجه كفره فرجه بولوب

بونلر پریشان اولمشکن پاشای مشارالیه حضرتلری کفارله مقاتله‌یه کیریشوب بونلری اکرچه خلاص ایلدی لکن مشارالیهك مقاتله‌سی اثناسنده کرك کندولرینه بر چکی دوزن ویرمك ویاخود مشارالیهه امداد ایتمك خاطرلرینه دخی کلیوب همان صولقلرینی طونه کنارنده خزینه چادرلرنده آلدیلر اکسه‌لرندن دشمن دین کورتمیوب کیرویه دونمك لازم ایکن قبا قوزه کرمیوب اوردوی همایونك خزینه و اشیا وحیواناتنی یغمالیوب آچق تعبیر اولنسان قایقلری بوله‌میانلر کندولرینی صویه آتدیلر بو فراریلرك ثلثی مقداری وبلکه دخی زیاده‌سی طونه‌ده غرقابهٔ شهادت اولدیلر کتدیلر وکمی یوزمك بلامکله طونه کنارنده سکود آغاجلرینه چیقوب وکمی دخی قامشلق وسازلق آرالرنده صقلنوب قالدیلر دشمن دین کلدکده بونلری کوروب بولمریله توفنك وسونکی ایله هلاك ایتدیلر ودشمن دین محل مرقومه تمام اوچکوندنصکره کلدیلر بوشهبازلرك کتوره‌میوب طونه کنارنده براقدقلری طوپ و جبه‌خانه ومهمات سائره‌نك جمله‌سنی کفاره براتدیلر کتدیلر بونلردنصکره‌کی مستو سفری عقیبنده دخی قوجه یوسف پاشانك دفعهٔ ثانی صدارتنده جمله اوجاقلو ضابطان ویکیچری اغاسی صدرمشارالیهه کلوب جوابلرنده بزلر بو دفعه یوز یکرمی بیکدن متجاوز اوجاقلر عسکری وار ایکن مسقوك سکز بیك عسکری طونه‌نی برو طرفه‌کچدی واوزریمزه کلوب جمله‌مزی تار مار واثبات مدعای صلابت ایلدی کاوورك بویله نظاملو عسکرینه بزم نظامسز عسکرله مقاومته قدرتمز یوق همان مصالحه ایده‌جکمز وار ایسه ایدك مادامکه بزم عسکریمز حیلهٔ حربیهٔ جدیده‌نی بلمیجه بویله قیامته قدر نصرت اوله‌مز دیو جنب‌القام جواب ویردیلر مشارالیهه حیرت کلوب بونی بن پادشاه عالمپناهه نیجه عرض ایده‌بیلورم دیمجه بزلرعرض محضر یازه‌رز دیوب نفس‌الامرده عرض محضر ایتدیلرکه قلمله اولمشدر وزیره تسلیم ایلدیلر مشارالیه دخی پادشاهه کوندر

بونلردن فيما بعد خير ونصرت ممكن اولهميه جغى تاخيص ايدنجه چار وناچار مسقو ايله مصالحه يه قرار ويردبلر استانبوله كلدكلرنده چونكه مقدما يكيچريلر تعليمسز اولوب كفره عسكرى معلم اولديغندن انكله مقاومت ايده ميوز ديدكلرينه بناءً وخصوصا اوتوز سنه مقدارى كفرهنك غلبهسى وصو بندلرى مادهسنه ابتناءً دولت عليه دخى كندو حالنه انتظامله مغلوبيتدن خلاص و بلكه غالبيتنه سبب اولهجق وكيد ومكرندن امين اولهجق وسيله بولغه مجبور اولنجه تعليم مادهسى يكيچرى اوجاغنه ابتدا تكليف اولندى قبول ايتميوب ردله قطعى جواب ويردبلر اكرچه بوخصوص فراموشله ترك اولنمق لازم كلسه كيدرك اسفار سابقهدن زياده فنا نتيجه ويرهجكى وكفره طائفهسى يوز بولوب كليةً فرجه ياب اولهجغى ظاهر وبندلر مادهسى صحبتى دخى ميدانه چيقمش كيفيت اولغله بوستانى نفراتندن تفنكجى ترتيب ولوند چفتلكنده مجدداً ياپيلان قشلاغه قوندى سلطان سليمان خان حضرتلرينك يكيچرى اوجاغى كشادنده دونكى كون يازديغى عسكر بوكون قاچديغى مثللو بودفعه دخى برآلاى يكيچريلك دعواسنده اولوب فقط اوجاقلرنده برقورى علوفهدن غيرى يكيچريلكده علاقهسى اولميان قلاش قوردلر بربريله فسيلديه واروب ياخود نظام جديد اوجاغى آچلدى جديد عسكر صنعت حربيه تعليم ايدوب اكر برسفرده خدمت پسنديده ظهوره كتورورلرايسه يكيچريلك معطل اولوب اسامهلرمز هيچ اولهجق ديو وسوسهيه دوشديلر نظام جديد اوجاغنه يازيلان آدملركاووره مشابه تعليم ايتمكله مسلمانلقلرينه ضرري واردر ديو مقدما دين ودولتده علاقهسى اولميان و مسئلهٔ طهارتنى بليان باطلار بوبابده مسلمانلق قيدينه دوشوب نجهلرينى يازملقدن منع ويازملرى نجهلرينك دخى فرارلرينه اقدام ايتديلر. حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك حكمت ربانيهسنه باقكه بوعسكر مرغوبه ايكى اوچ بيكدن عبارت ايكن فرانسز سفرى اچيلوب جديد طوپجى وتفنكجيلر مصر وعكهيه تعيين اولنديلر

اوچ بيك آدم استانبولدن حركتله سفينه‌لرينه راكب ومحللرينه ذاهب اولدقلرنده كرك استانبول وكرك سائر محللرده برادبسزلك وياخود بر كمسنه‌نك بغير حق براچه‌لك نسنه‌سنى المايوب عرض وناموسلريله قيز كبى كتديلر وكلديلر اكر بونلردن برقباحت ظهور ايتدى ايسه وكورولدى وايشيدلدى ايسه جمله عالمه صلادر سويلسونلر كمال احسان ربانيه ايله عكه قلعه‌سنه واردقلرى كبى فرانسز كفره‌سى آلتمش اوچ كون جزار احمد پاشاى وعكه اهاليسنى كاليله تضييق وكله وخمبره‌يى ياغدير مغله قلعه‌يى بتون بتون آلمغه بر ديكيش قالمشكن وخصوصا برج على نام محللدن قلعه درونته دشمن دين كيرمشلر ايكن بوجديد عسكر الطاف سبحانيه ايله فنون حربيه‌لرين بر كونا اجرا ايده‌رك كفارى برمرتبه‌لرده قيروب هلاك ايلديلركه فرنكستانك بر محلنده فرانسز بويله رسوای وبدنام قيرلديلر وقلعهٔ مرقوم وجمله اهاليسى بونلرك اقدامى واسطه‌سيله خلاص اولدقلرينى دنياده بيلمز هيچ كمسنه قالمامشدر اشته بونلرك ايشه يارادينى ويرايه جغى بوندن معلوم اولمزمى تمام يريدر كذلك هر نره‌ده كفار ايله ملاقى اولديلر ايسه آزلقلرينه كوره كفاردن يوز دوندرميوب قيرديلر وقيريلديلر وبر نفر فرار عارينى ارتكاب ايتمامكله حضرت حقك وجناب پيغمبرك مراد عليه‌لرى اوزره غزا وجهاد امرينى ودين مبين شرائطنى يرينه كتوردیلر اكر سوزمده خلاف وار ايسه يردن كوكه قدر اذندر سويلسونلر وياخود الله ايچون حق قبول بيورسونلر چونكه تعليمسز اولان عسكرمزمصرده واسكندريه‌ده وسائر حوالیسنده فرانسز كفره‌سنك آتلوسنه وياياسنه مقابله ايده‌مدكلرندن ميداندە قالوب معلم عسكرمزه التجا ايله ايچلرينه كيرملريله كندولرينى مهلكه‌دن خلاص ايتدكلرينى اكر انصافلرى وار ايسه اقرار ايلسونلر وبونلردن بشقه كچن سنه بيك ايكى يوز اون يدى سنه‌سى روم ايليده طاغلو كافرلرينك اوزرلرينه مأمور اولدقلرنده اسقيا طائفه‌سى حين ظهورندن وقت مرقومه دكين بونجه

وزرا وسائر مأمورلرك جمله‌سى بروقتده اشقيايه فرجه بوله‌ميوب بوكافرلر
هيچ بر كمسنه‌دن يوز دوندورمديلر وهر نه محلده ايسه جمله‌يه غالب اولديلر
وبونظام جديد عسكرينك كوكنى قازيوب بردانه‌سى قالمينجه قدر قيروب
نام ونشانلرندن اثر قالمامق نيت فاسده‌سيله مغرورانه وار قوتنى پازويه
كتوروب بونلر ايله اللشديلر عسكر جديدك ايسه طوپلرى وخمبره‌لرى
وسائر سواريلرى يانلرنده اولميوب همان يالكزجه پياده ايكن وكمال
مرتبه اورتالق قيش وقار ويغمور وچامور ايكن واشقيا برقريه‌ده محفوظاً
طوررلر ايكن واردىلر باصديلر ومحاربه‌يه كيريشديلر اشقيا ايسه قريه‌نك
ايچنده محفوظ وعسكر جديد ديزلرينه قدر چامور وصو ايچنده ايكن
اشقيانك نصفى درجه‌سنى اولمش آرمود كبى دوكوب خراب وجان
جهنمه كوندروب باقيلرينى جبراً وقهراً قوپاروب قاچردىلر وآخر
بر قريه‌يه صوقديلر ووقت قليلده اشقيادن هلاك ايتدكلرى درت يوز
قدر لاشهٔ مردارلرينك يانمشلرينى بولديلر اشقيادن آلنان ديللردن منقولدركه
اشقيا بربرلرينه چاغريشوب آبى بابام اوغلو بونظام جديد آتشى ايشتديكمز
كبى دكلمش طارتلدق اشته بزدن آلتى اوقه زياده كلديلر ديو بربرلرينه
چاغريشوب مقدارلرينى بيلديلر عاقبة الامرده هيچ بر طرفدن يوز
چويرميان كافرلر كيجه ايله طاغلره طيرمانوب فرار ايلديلركه بو دخى
عامه‌نك معلومى اولمشدر قالديكه اشقيادن بونظام جديد عسكرى ايچلرينه
برنفر جاسوس صوقمغه هر نقدر اقدام ايتديلر ايسه چاره‌سنى بوله‌مديلر
زيرا بوعسكر مرغوبه‌نك نظاملرى بودركه هر اون عدد نفرينه بر نفر
اون باشى اولوب هر اون باشى كندو نفرلرينى وهم صاغنده وصولنده
بولنانى هر زمان كوروب طورمقله جمله‌سنى بيلور وبربرلرينك يانلرنده
برخطوه ايرلاز وايچلرندن برآدم بولنمسه اوساعت بيلورلركه قنغى اسمده
اولان نقصاندر وايچلرينه خارجدن برآدم كيره‌جك اولسه هر ضابط
كندو نفرينى بيلور خارجدن كيرن آدم نره‌ده طورسون همان ميدان

سپور كسى كبى اورطه‌ده قالوب يقه‌يى اله ويرر بوطريقيله كرك مسلم
وكرك كفره‌دن ايچلرينه بر آدم كيروب چقمق وبونلرك حالنه واقف
اولمق ونره‌يه كيده‌جكلردر ونه‌يابه‌جقلردر بلنمك متصور اولمديغندن
دولتعليه‌يه كوره اشته بوندن اعلا ورعنا نصل عسكر ونظام اوله‌بيلور
اهل انصافه وارباب عقل وكياسته معلومدر زيرا عسكرك ايچنده بولنان
جاسوس بونلرك نظامى اوزره بولنه‌بيلور وبوعساكر جديده‌نك سائر
عساكر عتيقه‌دن زياده اوله‌رق فضائل و محسناتنه نهايت يوقدر اكرچه
جمله‌سى تفصيلاً يازيلسه بر قاچ جلد كتاب اولور لكن عوام ناسك
عقلى يتشه‌جكى قدر تفهيم اولنور كه جمله محسناتندن برى عساكر قديمه
اثوابى يك هيئت اوزره دكلدر قيافه‌لرى مختلف اولغله بونك مضرتى
اولدركه جنك اثناسنده اكر فرار ايدن اولسه يوفرار ايدن كمسنه
عسكرى طائفه‌سندنميدر وياخود دكلميدر يوخسه اضافدنميدر وياخود
برينك يانينده خدمتكارميدر هيچ معلوم اوله‌مديغندن همان فرار ايدنلر
بر محله وارر كندولرينى بيلديرمامك ممكن اوله‌يور لكن عسكرجديدك
جمله‌سى قيافهٔ مخصوصه اوزره اولديغندن كندو زمره‌لرندن بر آدم
آيرلسه‌لر همان يوزك طاشى كبى ميدانده معلوم اولوب دوشر وبلوكندن
بر آدم نقصان اولديغى آنده اول دقيقه‌ده معلوم اولوب آرارلر وبولورلر
آنك ايچون عساكر جديده‌دن بر بيوك اردوده بر آدم فرار ايتمك
ممكن ومتصور اوله‌ميوب ناچار بلوكنده مقيم وخدمت لازمه‌سنده قيام
ايدر محسناتندن برى دخى بودركه عسكر قديم دشمن دين قارشوسنده
نماز صفى كبى صف صف دورميوب سيرمحلنده دوران قلابالق كبى قارمه
قاريشيق طوررلر جانى استيان توفنكنى بركره وكمى ايكى كره وكمى دخى
زياده هرنقدر موفق اوله‌بيلورايسه طولديروب آتار وكمى دخى نه‌يابه‌يغنى
ونه يابه‌جغنى بيلميوب همان يلانجى پهلوان كبى ايكى طرفه دونر طوررر
ودشمن طرفندن بر حال مشاهده‌سيله بر مقدار كيرويه چكلمك ايچون

ضابطلر عسكره سوز سويلسه‌لر كمى ايشيدوب ولى ايشيتمز هركس بلديكى كيجه ايدر اكر عسكرى بر مقدار كيرويه الهجق اولسه لر بهانه ايدوب برقاچ قوناق قدر كيرويه چكيلورلر اما بوعسكر جديد نمازصفى كبى صف صف اولوب اوكنده بولنان صفدن بشقه اردلرنده اولان صفلر دخى كذلك صف صف طوررلر وابتدا كى صفده قاچ بلوك ادم وارايسه آردنده اولان صفلر دخى اكا قياسيله نه نقصان ونه زائد اولور همان قورولمش ساعت كبى اقتضاسنه كوره دونر طوررلر شو وجهله كه بونجه بيك ادم صاغلى وصوللى همان ايكى نفر نشانجى ضابطلرينك كوسترمه‌جكى اشارت معلومه‌يه عسكر دائما بقار طوررلر شويله‌كه بونلرك ايچنده برنفرى باشنى غيرى طرفه دوندورمكه قادر اوله‌مزوضابطلرينك امرينى فهم ايچون شماله ايتيوب بركسنه‌نك آغزندن حرف چيقميه‌رق قولاق ويرر طوررلر اشارتجى ضابط مثلا حاضر اولك ديو بر اشارت كوسترر بونجه بيك آدم جمله‌سى همان يكدن حاضر اولوب ايچلرندن برينك دورمغه وياخود صحبت ايتمكه وغيرى محله باقمغه هيچ بروجهله قدرتى اولمز بهمه‌حال جمله‌سى بربرينه موافقةً حاضر طوررلر بعده يينه هرنه كونا اشارت كوسترىلور ايسه اكا كوره آتش فشانلقلرن اجرايدرلر وبعضاً براشارت كوسترىلوركه‌نظام وانتظام اوزره اولميوب همان توفنكلرينى سريعاً وعاجلاً طولديروب آتمغه كورولدى وظيريلدى‌يه ارالق ويرميه‌رك قورشونى يغمور كبى ياغديررلر واكر بوحال اوزره ايكن يوزىلورلر ايسه درعقب ضابطلرى برنشان كوستروب بونلرى صنعتله كيرويه آلوب اردلرنده اولان دينچ عسكرى بونلرك يرينه قورلر وبونلر دخى كذلك اووجهله آتش صچارلر ايشته بوحال اوزره عسكرى يورلتميوب ونفرت كتورميوب جنك وجدال بوهيئت وصنعت ايله بروجه سهولت جرا ايدرلر وبعضاً حين اقتضاده بونجه بيك آدم بربيوك دكرمى خلقه شكلنه كيروب دور ايتمكه بشلارلر شوصورتله‌كه او دائره دوندكجه دشمنه قارشو بولنان همان

قورلمش توفنكلرينى بشالدوب قورشونه ارالق ويرمزلر بنه اول محله
كلنجه‌يه قدر توفنكلرينى حاضرليوب دشمنك قارشوسنه كلديكى آنده
آثاركه بودور حيله آتش حرب وقتال برآن خالى قالماز وبعضاً دخى
لزومى اولدقجه بونجه بيك آدم بر كوچك يره صيقيشوب كندولرينى
دشمنه آزه‌جق كوسترمك ايچون طوب اولور طوررلر. اندن مرادلرى
نه ايسه اجرا ايدرلر وبعضاً دخى آچيلوب مثلا اون بيك آدمى الى
التمش بيك قدر كوسترلر وبعض وقتده دخى اكر باشلرى صيقيلور
ايسه جمله عسكر دورت كوشه برقلعه رسمنده اولوب جمله بيوك ضابطلرينى
اورطه‌لرينه آلوب دائراً مادار اطرافه آتش صاچوب ودورت كوشه‌نك
هر كوشه‌سنه طوپلر وضع ايتملريله اكر فرضادورت طرفدن دشمن كلسه
دخى فرجه ويرمزلر همان بر ينار آتش مثالى البته هجوم ايدن دشمنى
قيرارلر دوكرلر وبوهيئت اوزره ايكن دشمن طرفندن سوارى كلوب
بونلرك ايچلرينه كيرمك مراد ايلسه تيز بر نشان كوستريلوب عسكرك
كنارنده بولنان صيره‌ده اولنلر همان آن واحده‌ده برر ديزلرى اوزره
چوكوب اللرنده اولان حربه‌لى توفنكلرينى كوكسلرينه طيار طوررلركه
بواوتوران صفك وراسنده بولنان صفلر آياقده اولملريله آتش بازاقلرن
اجرا ايتدكلرندن بونلرك ايچنه دشمندن سوارى دخى كيرمك مجالى
اولمز. بو صورتده اوزرلرينه كلان دشمن فرضا طاشدن اولوب آهن
پوش اولسه‌لر دخى البته صاپر صاپر دوكيلورلر واكر كلان دشمن
بونلر كبى نظاملى ومعلم ايسه‌لر آنلر دخى بونظام اوزره كلملريله اوزمان
غالب اولمق ايكى طرفك بيوك ضابطلرينك كوناكون فن جديدينه
وحيلهٔ حربيه‌يى بيلوب اجرا ايتمسنه جناب خيرالناصرين هرقنى طرفى
موفق ايلر ايسه بهرحال اوطرف غالب اولور زيرا سردار جملهٔ انبيا
سپهسالار اصفيا رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرى
محاربه خصوصنده الحرب خدعة بيورمشلردر يعنى جنك حيله‌دن

عبارتدر . بوحديث شريفك ورودينه سبب بودركه بركون حضرت رسول عليه السلام زمان سعادتلرنده غزا اولوب دشمن طرفندن بر بهادر و نامدار ميدانه چيقه جق اولنله كندويه مقابل جنكه حضرت على رضى الله عنه طلب ايلدى . امر حضرت رسول ايله حضرت على رضى الله عنه همان يالكزجه قليجى قوشانوب ميدان محاربه يه پياده چيقدى كفار طرفندن معهود كافر سوارى ارلەرق ميدانه چيقدى حضرت على رضى الله تعالى عنه افندمزه اول كافر مقابل كلدكده حضرت على خطاب ايدوب بر قليج ايله پياده جه كلدم سن نيچون ايكى قليج وايكى اوق يای ايله سوارى اولوب كلدك ديدى . اول كافر جوابنده سندخى بنم كبى ايكى قات سلاح ايله سوارى كلمك ديدى حضرت على تكرار سؤالنده هله بونلر بويله اولسون لكن محاربه ده عادت اولديغى اوزره بزم طرفدن ميدانه يالكزجه بن چيقدم يا سن نيچون يانمه برآدم زياده آلوب ايكيكز برابر كلديكز ديو بيورنجه اول كافر اينانوب يانمه بشقه آدم دخى كلمش ظنيله آردينه باقديغى آنده همان حضرت على كوز آچوب يومنجه اول لعينك كلهٔ منحوسنى اوچوردى و بو لعينك هلاكى طرف اسلامه باعث مسرت وسرور اولوب حضرت على بعدالعوده جناب حضرت پيغمبره ملاقاتنده نه حيلهٔ حسنه ايله لعينى قتل ايلديكين خبر ويرنجه بو حديث شريفى بيورمشلردر . اشته بونك كبى غزوات سائرده دخى نيچه نيچه حيلهٔ كونا كون اولمشكن واهل اسلامك غاليتى وشرفى ايچون كفاره كوندريلان جاسوس اسلاميدك هر دورلو قيافه يه كيرملرينه مساعده بيورلمشكن وكفارك مغلوبيتى ايچون هر نه اولورسه اولسون اذن ورخصت حضرت پيغمبرى ظهور ايتمشكن برآلاى جهلهٔ زمان بوعسكر جديدك كمى اثوانى بكنميوب وكمى دخى بو تعليم ماده سى كفره يه مخصوصدر مسلمانه ياقشمز ديو كفت وكو ايليوب دولتليه ممالكى دشمندن نه طريقله حفظ اولنور ديو زمانده اولان دشمن دين ندن خوف ايدر

و غالبيت و مغلوبيت نه يوزدن اولدى و نه طريقيله اوله جقدر برندن خبر واكاهى اولميوب همان بر قاچ اچه علوفه‌مز عجبا كيدرمى فكريله جبندن دورلو دورلو هذيان پيداسيله برآلاى ساده دل آدم جكلرى اشبو امر غزا وجهاددن منع ايتملرى حق بودركه ايكى جهان سعادتندن محروم اولمغه بادى اولان خذلان دكلميدر . حاصل كلام اهل بصيرته مكشوفدركه بونظام قويه عتيق اوجاقلر عسكرلرنده اولمق بر وجهله ممكن اوله‌ميور زيرا نظاملرى فى‌الاصل بشقه كونا قورلمش اولمغله جديد نظام تحتنه ادخاله هركس متنفر اوله‌يور بو قديم عسكرك مثلا بر اردودن دونوب كيرويه كتملرى لازم كلسه اردلرندن قرق بيك ضابطلرى طوروب بونلرى چويرمك مراد ايلسه‌لرهيچ برطريقيله چاره‌سى بولنماز استدكلرى كبيجه ايدرلر اولديلر همان ايچلرندن بش اون آدم كيرويه يوز چويرديكى آنده كيمك حدى واردركه انلردن برادنايه طور كتمه ديمكه قادر اوله همان جمله‌سى بربرينك اردنه دوشوب صولوقلرن اكثر زمنده اوردوى همايون خزينه‌سنك وچلنك چادرلرينك ايچنده آلورلر اولديلر عساكر جديده‌نك محسناتندن برى دخى بودركه فرضادشمن دينك زياده‌سيله غلبه‌سى اولسه عساكر جديد مغلوب اولسه‌لر دخى همان بركره مغلوب اولدق ديو پريشان وپراكنده اولمزلر باش بوغلرى وامر صاحبلرى اولان ضابطلرايرتسى كونه‌ياخود بشقه‌وقته‌قدر كندولرينه چكى‌دوزن ويروب يينه دشمن دين اوزرينه كيدرلروعسكرلرندن برفردى بوزغونلق بهانه‌سيله صكره‌كى دفعه كيتمامكه قادر اوله‌مزلر مكركه حسب‌الاقتضا ضابطلرى كتمك مراد ايتيه‌لر اما عسكر عتيق بر محلده جزؤى بوزغونلق كورسه‌لر كندولرينى‌صويه آتمغله دنيادن چيقوب كيدرلر بوسببله دشمن دينك فرجه بولمسنه سبب اولورلركه وقتمزده ظهور ايدن ايكى دفعه مسقو سفرى وبر دفعه نمچه سفرى وبر دفعه فرانسزلى سفرنده دفعاتيله كورلمش و عامه‌نك معلومى اولمش شيدركه اثباته حاجت يوقدر .

عساكر جديده‌نك محسناتندن برى دخى بودركه بويله جديد عسكردن عبارت اولان بر اوردويه وكرك محافظه‌سنده اولدقلرى قلعه‌نك اطرافنى مكر دشمندن محافظه ايچون قره‌غوللر تعيين اولنور اكرچه فى‌الاصل عادتمزدر لكن طرز قديم ايله طور جديدك دنيا قدر فرقى واردر . طرز قديم اوزره اولان قره‌غول ايچنه اجنبى عسكر ودشمن قاريشور وطويولمز لكن طور جديد يعنى معلم عسكر قره‌غولنه قارشمق واردو وقلعه ايچنه اجنبى كيرمك هيچ بر وجهله ممكن اولهمديغندن قره‌غوللرك كيفيتى تعريفى بودركه اردونك اطرافنه هرنقدر قره‌غوللر تعيين اولنور ايسه آنلره هركيجه بر نشان كلام افاده ايدرلر كه اول كلامى ابتدا سركرده عساكر بولوب بالجمله ضابطانه كيزليجه سويلر و ضابطان دخى عسكره كيزليجه سويلر وبو كلامى سريانه قره‌غوللره دخى خبر ويررلر وقتاكه خارجدن برجاسوسه قره‌غوللر راست كلسه‌لر همان پاروله ديرلر يعنى پاروله ديمك بو كيجه‌نك نشان كلامى ديمكدر . مثلا بو كيجه‌نك پاروله‌سى ادرنه‌در ويارين كيجه‌نك پاروله‌سى بغداد وبصره‌در واوچنجى كيجه‌نك پاروله‌سى قپو اناختاريدر و دردنجى كيجه‌نك پاروله‌سى عبدى پاشادر اشته بعض كيجه‌ده قلعه‌اسمى وديكر كيجه‌لرده آدم اسمى وياخود بر اشيانك اسمنى تخصيص ايدرلر حاصل كلام خارجدن ايچرى كيره‌جك جاسوس اول كيجه‌نك پاروله‌سنى خبر ويرمديكى كبى درعقب طوه‌لوب اوردو باشبوغنه كتوريرلر واكر قره‌غوللره راست كلان آدم اردومز آدمندن اولوب اوكيجه‌نك پاروله‌سنى خبر ويرديكى كبى بيلورلركه كندى عسكرمزدندر دوقونمز كچر كيدرلر اشته جاسوس ماده‌سى آنجق بويله معلوم اولهبيلور وجاسوس ماده‌سى ايسه اولا جملدن زياده دقت ايده‌جك شى اولمقله كمالله اقدامه همت ايدرلر تاكه اول سفردن عودت اولنجيه قدر بر كيجه‌نك پاروله‌سى بر كيجه‌يه بكزه‌ميوب هركيجه ايچون بر كونا پاروله احداث ايله جاسوس بلاسندن بويله خلاص اولورلر ومحسناتندن

برى دخى بودركه بوعسكر اوردوسى كرك كيجه‌ده وكرك كوندوزده بر محلده ايكن اوردو باش بوغى ضابطانه وسائره‌يه برشى تنبيه ايده‌جك اولسه دشمن واقف اولمسون ديو بالنفس ضابطلرى چاغيرمز و لساناً سويلمز اشارت ايله تفهيم ايدر تنبيه ايده‌جكى شيئ هر نه ايسه صره عربلرينك طاووللى كبى طاول‌چالديروب تنبيه ايدر جمله ضابطان اوزاق محلده ايسه‌لردخى قولاق اوررلر بعده تنبيه اولنان هرنه ايسه فهم‌ايدرب اكا كوره جمله‌سى بردن حركت ايدرلر وغيرى كمسنه‌لر فهم ايده‌مزلركه حتى دشمن دين دخى خبردار اوله اما قديم عسكرده بوشى محال اولوب برينه بر امر اوله‌جق اولسه جمله عالمه رايكان اولور و دشمن دخى واقف اولوب اموريمزى ابطال ايدر ومحسناتنك جمله‌سندن افضل واحسن واعلا اولان بودركه عون وعنايت‌جناب بارى وحضرت رسول كبريانك قوهٔ معجزهٔ باهره‌سى بركات و آثاريله اشبو عسكر جديد دولتعليه‌نك جمله حدودلرينه كفايت ايده‌جك مقدارى ترتيب وتنظيم درجه‌سنه ابلاغ اولندينى صورتده هر نقدر حدود وسنور اسلاميه وارايسه جمله‌سنه معلم طوپجى ومعلم عسكر جديد قونيلوب حين اقتضاده دشمن دين ايله محاربه‌يى قاعدهٔ حرب وقتال اوزره ايدرلر واكاهيت اوزره محافظه‌يه اقدام ايدرلر و دشمن دين دخى اوقات سائره كبى على الغفله هجومه يول بوله‌مز وبولسه دخى حقندن كلورلر زيرا مرحوم سلطان محمود خان حضرتلرينك وقتنده نمچه كفره‌سى صلحه باقيوب على الغفله نيش قلعه‌سنه هجوم وبردن بره ضبط ايتمكله دفعى بابنده خيلى زحمت چكلديكنى حالا بيلنلر واردر وكفره طائفه‌سى دائما آتش بازلقله مهارت كسب ايدوب اوزاقدن ايش كورمكه مألوف اولملريله قليچ وبچاق وسائر آلات و نجاقدن يعنى يقيندن اوره‌جق آلاتدن قورقمازلر همان تعليملى عسكردن وطوپ وخمباره وتوفكدن ولغمدن وجمله باروت اويونلرندن خوف ايدرلركه اوزاقدن انسانى هلاك ايدر بناءً عليه دشمن

دينى خوفه دوشوروب مقابلهٔ بالمثل شروطنه رعايت پادشاه عالمپناه حضرتلرينه وسائر اساطين سلطنت سنيه يه و باجمله دين مبين ارلرينه فريضه‌دن اولديغى شرعاً وعقلاً وتجربةً ثابت اولمشدر مادامكه دشمن دين عليهم اللعنه طائفه‌سى اصلندن غاية الغايه جبان وخائف وهراسان برطائفه ايكن واصل اسلامك زحمنه جميع زمانده طاقت كتوره‌ميوب بشكده‌كى پجلرينى دخى مسلمان كليور ديو قورقوتمق عادتلرى اولمشكن وبر مسلمانى كوردكلرنده نيجه‌لرى بردن شابقه‌لرينى چيقاروب كمال خوفلرندن ناشى طاپنمق اوزره‌لر ايكن كمال اقدام واهتمامله آتشباز لقلرن قوتدن فعله كتوروب برقاچ بيك آديم يردن سرعت طوپلرن تفنك كبى قوللانوب يالكز برطوپى بردقيقه‌ده اون ايكى اون بش كره آتمق حسابيله بر ساعتده بيك كره آتمقله اهل اسلامى اوزاقدن تار ومار وايچلرينه قليچ دوشورمز اولديلر وبربرلرينه حسبحاللرنده هله عثمانلو عسكرينك حدينى بيلديردك شمدن صكره ولايتلرمزه آيق باصه‌مزلر ومسلمانك ممالكى دخى بزمدر ديو منادى امضا وبو وجهله اهل اسلامى هيچ منزله‌سنه قومالريله وخصوصا بيكيوز سكسان ايكى سنه‌سندنبرو بونجه اهل اسلامى وعياللرينى وشرفادن نيجه بيك باكره وصبيانى زير تصرفنه آلوب اهل اسلامه حددن زياده مردار تكليفلر وفنا معاملهلر ايدوب طوررکن بر آلاى بيشعور طائفه‌مز بونلرى هيچ خاطرلرينه دخى كتورميوب وقرق سنه‌يه قريب دركه كفره‌نك غالبيتنى واهل اسلامك مغلوبيتنى محضا كفره‌نك آتشلرينه تحمل ايده‌مدكلرندن جنك اولنه‌ميوب بوتقريب ايله فرارلرينه مبنى اولديغنه دخى عقلى يتشميان دردمندلر قلعه قپوسندن چيقوب بر قوناق يره كتمامش وآجى طاتلو بيلمز سفر كورمامش جنك وصلاح ندر فساد عالم وصلاح بنى آدمك بوزوق اولديغنى واوله جغنى بلمز بلكه بونلردن بعضلرکندى مسئلهٔ طهارتنى بلمز آمنت بالله اوقومقده وبلكده همان باشدن باشه ياكاشى اولان صورتى آدم خلقنى بقر عوام

ناسدن آدملر دنيانك فسادنه نظام جديد سبب اولدى اكر نظام جديد
قالقارسه اسكى نظاملة همان دنيا بش كونده آسوده اولور ظن ايدن
اجهل من فى الارض ديدكلرى طاقمدن برينى كچن سنه بر جزيره‌نك
زجريه عاملكنه مأمور ايتديلر مقدملرده نظام جديده سبب اولنلره
سب ولعن ايدوب طورركن زجريه ماده‌سندن النه بش آلتى بيك غروش
قاپه‌روز كچوب يكى سنه‌سى دخى كندويه احاله اولنغله راست كلديكى
يارانلرينه بره مى قرداش بو نظام جديد ماده‌سى بر ضررسزشى ايمش
بن بونى اصلندن دخل ايدردم لكن بأس يوقدر زيرا زجريه مالى شراب
ايچنلردن النمز مسقو ولايتنه كيدن شرابدن النغله زجريه اچه‌سى مسقو
كيسه‌سندن چيقه‌يور بركات ويرسون هله واقف اولدم استغفرالله بوندن
صكره توبه اولسون نظام جديدك فصلنى اغزيمه المايم ديو راست كلديكى
يارانه سويلر اولدى اشته نظام جديد ماده‌سى مرقومه بر قاچ بيك
غروشجق قزاندير مغله اصلندن طعن ايدركن صكره اوتانيوب ثنا
ايدر اولدى همان جمله‌ناس بوحال اوزره‌لردر خلاصهٔ كلام اكر برآلاى
خير وشرى فرق ايتمزلرك طعن ولعنه باقيلوب بوعسا كرمرقومهٔ جديده
نظامندن فراغت اولنمق لازم كلسه معاذالله تعالى دشمن دين ديه‌لك
فرجه‌ياب اولوب برقرالك اوچ كره يوز بيك معلم عسكرى وار ايكن
عثمانلو شونده يوز بيك آدمه نظام ويره‌مدى ديو همان بوينمزه بنوب
او زمان نظام جديدى بكنميان قلاشلردن براچه‌لك فائده اولميه‌جغى
ومعاذالله تعالى بر صيبت اولسه اوه‌قوله‌لر جوابلرنده خوش ايمدى
مقدر بويله ايمش اوله‌جغه چاره اولمز دينكدن غيرى سوزلرى دخى
اوميوب هرج ومرجه سبب اوله‌جقلرى بديهيدر حاللرى نجه‌كره تجربه
اولنمشدر . او زمان و اويلا ايله بكا ايتمك دخى مفيد اولمز بو مقوله
عقلينك دومنى اولميوب بينى صوغوق طاقمدن اولدقجه سوز اكلار ظن
اولنان قليقلى قيافتلى كويبا دنيانك عقل خواجه‌سى اولوب كسنه‌نك

عقلنى بكنمزلرله بعضاً ملاقى اولنوب صحبت اثناسنده كندوسنه سؤال طريقيله دشمن دينه نصل جواب ويريله‌بيلور طريقى نصلدر مثلا اكر سن وزير اولسه‌ك نوجهله حركتله غالب اولوردك ديو سؤال اولندقده چونكه عقلنك دومنى اولديغندن دوشونه‌رك جوابنده ابتدا يكيچرى اوجاغى يكيدن تطهيره محتاجدر زيرا فى‌الاصل بونلر پاك عسكر اولديغندن بونلردن نجه خدمتلر اولمشدر اما شمدى عجم بوزوندوسى وتركمان وكورد خرسزلرى ودونمه وبوزمه‌لر طولمش وايش باشنه‌كچن بونلرك جمله‌سنى كورالبوب يكى باشدن يازمغه محتاجدر و يازيلان عسكره دخى قليچ چالمق تعليم اولنمايدر يوخسه يوغوردى كسمز بچاق ايله عسكراوله‌مز وحالا موجود اولان عسكرمزله هيچ اولمز ديو شجاعت عرض ايده دوشدى ويوز اللى سنه‌ده وجوده كله‌ميه‌جك وبلكه هيچ ممكن اولميه‌جق نسنه‌يى قاله كتوردى زيرا يكى باشدن بونلرك جمله‌سنى طرد واخرلرينى يرينه قوماق نه ديمكدر آنى فهمه قدرتى يوق ايكن ينه عقل ورشدى كمسنه‌يه ويرمز بز دخى جوابمزده سبحان‌الله يكيچرى اوجاغندن نجه بيك آدمك جمله‌سنى بردن طرد وتبعيد نه ايچون‌اولسون چونكه بونلر پادشاه عالمپناه حضرتلرينك تعليم امرينى قبول ايتميوب بالضرور بوستانى يازوب وقت‌حاله موافق نظام قويه‌تحته ادخال اولندى اشته تمام سنك ديديككدن‌زياده‌سى‌دخى‌واردر كه بونلر طوپ‌دخى تعليم ايده‌يورلر وآتش صاچه‌يورلر دينلدى جوابنده واقعا سوزك حقدر وجمله‌سى كرچكدر اكر يكيچرى طائفه‌سى متقدم بوتعليم امرينى قبول ايتمش اولسه‌لر ايدى اولوالامره اطاعت وهم كلى نصرته سبب اولورلر ايدى ديو اعتراف ايتمش ايسه دخى محضا سؤالمزه جواب بوله‌مديغندن همان بومقوله تصديق ايله اسكاتى قبول ايتمشدر .

تعليمدن اصل مقصود نه اولديغى بيانيدر

خداوندكار سابق حضرتلرينك زمانده ايكى دفعه اسيرلكمزده مسقولونك كاركذار ادملريله اثناى صحبتده مقدما مسقو طائفه‌سى غايت احمق ومغلوب برطائفه ايكن برمدتدر آل عثمانه بونجه غلبه كزك سرى ندر ديوچوق كره سؤال ايدرايدم جوابلرنده چونكه بومزايادن غافل سكز اصلنى سويليه‌م ديو شويله جواب ويررلر كه مسقوداوده فى الاصل تعليم مادسى يوغيكن دشمنلره مغلوب اولوردى لكن دلى پترو ديدكلرى آدم جمله عالمى سياحت اثناسنده مزايای عالمه اطلاع كسب ايتدكدن صوكره مسقوه قرال اولوب مسقوخلقنى ايستر استماز نظام تحته‌قودى نظامنى ميزان ايتمك ايچون شيوت(١)قراليله جنك آچوب انتقام آلدى وآزاغه سفر ايدوب هم آزاغى آلدى وهم قريمه كيروب يكى قلعه‌يى آلدى وتاتارى صندرمغه بشلدى بعده سزكله مصالحه‌مزدن صكره قرانز ايمپراطورلق عنوانى طلب اولندقده سزلر مخالفت ايده‌ميوب بو عنوانى مرحوم سلطان محمود بزه يازدى بعده سلطان مصطفى سفرنده ادرنه‌يه يقين واردق ايستديكمز كيجه مصالحه ايلدك واشته شمدى بو سفرده دخى آز عسكرمزله چوق عسكركزه غالب اولدق خوتين وبندر واسماعيل وابرائيل واوزى قلعه‌لريكزى آلوب اولاح وبغدانى باشدن باشه ضبطدن بشقه سكز بيك عسكرمزله طونه‌يى كچوب يوزالى بيك قدر عسكردن عبارت اولان عثمانلو اوردوسنى تارمار ايلدك اوكومزه طورر عسكريكز اولميوب بودفعه‌دخى اولكندن بتر غلبه ايله مصالحه اولنه‌جغنى بيله‌سز ديو بوحقيره جواب ويرمشلردى واقعاچوق كچميوب بويله مصالحه ظهور ايلدى .

عسكر اسلامك اوردوسنه كيروب چيقان جاسوسلرك بولنمسى

(١) اسوج

وبلنمسى غايت مشكل برشيدر . جاسوسلردن بر دولت نقدر متضرراولور وجاسوسلردن محافظه‌اولميان نظامسز عسكرك دولتى خرابه باعث اولان كيفيتى ذكرايدر. بوماده جمله‌دن اقدم اولوب غايت دقت اولنه‌جق شى اولمغله بعض وقوعاتمزك ذكرنده‌در .

خداوندكار اسبق سلطان مصطفى خان حضرتلرينك عصرنده آچيلان مسقو سفرنده ايكى يوز بيك قدر مجهول الاحوال نظامسز عسكر جمع‌اولوب يكيچرى اوردولرنده برارطه‌ده برقاچ بيك آدم جمع اولوب بوجمعيتله براورطه ايچنده كمسه‌يى كمسه بيلمز وباباسى اوغلن آراسه بوله‌ماز وايچلرنده بولنان آدم نمقوله آدمدر ونره‌دن كلمشدر وبويله براورطه‌دن كونده برقاچ يوز آدم كتسه نره‌يه كتمشدر هيچ بركمسه بلك وباسه دخى طور اوتوردينك كمسه‌نك خبرى اولز بويله برنظامسز اوردوده كفره طرفندن كلان جاسوسلر بهر كون بهر كيجه مسقوه كيدوب وكلوب‌اوردونك باجمله حالنى يعنى وزيرحضورنده وسائر ضابطان ميانه‌لرنده نه‌كونا مشورت اولمشدر ونه‌پايه‌جقلر بهر كون دشمنه خبر كيدر اولدى بر ايكى يوز قدر جاسوسك فقط ايكى نفرى طوتيلوب ماعداسى بولنمق بروجهله ممكن اوله‌مدى وكمسه دخى آرامدى آنك ايچون هرنه‌زمان كفره اوستنه حركت معلوم‌اولدى ايسه بركون اول صباحه يقين اسلام اوردوسنى باصوب قوجه برآل‌عثمان اوردوسنه هيچ كوز آچدرميوب هركس اويقوده ايكن پريشان ايتمكله سفر مرقومك اولندن آخرينه وارنجه آغز واريله برانتقسام آلنه‌مامسنه عسكرمزك جاسوسدن غافل اولماسندن وهرشيلرى قارمه قاريشيق

اولديغندن نشئت ايتمشدر كفره طائفه‌سى غايت مكار وحيله‌كار اولوب اكثريا ايشـنى وكوجنى زور ايله ايتيوب بزم يوز بيك آدمله ظهوره كتوره‌ميه‌جكمز ماده‌يى كمال حيله وقولايلق ايله‌وجوده كتورديكنـه وقوف تحصيل ايلدك‌يوايله‌بردشمن قويدن كمالله‌احتراز اولنه‌رق ايشمزى كوزلجه كورمك ولعين مرسومك دام‌تزويرينه كرفتار اولمامق لازمه‌دن ايكن اول زمانلر زياده غفلت ارلنوب طاغلرله دوكنه‌جك شيلر ظهور ايلدى اما چه فائده‌بعد خراب‌البصره ايش ايشدن كچوب آه وواه‌ايتمك مفيد اوله‌مدى لعين‌مرسومك جمله‌حيله‌لرندن برغريب وعجايب‌حيله‌سى كه ذكرى اكرچه موزث حزن والمدر لكن كندو كندومزى نه طريقله خراب‌ايلديكمزى بيانيله كندمزى كندومزه‌بيلديرمك‌ايچون ذكراولنور مرقوم اثناسنده يكيچرى زمره‌سندن اوچ نفرآدم‌اتفاق ايدوب‌مسقودن برديل آلمغه چيقمشلر قضاءً اخشامدنصكره مسـقو حدودنده اوتلقجى مقوله‌سندن كاورك برينى طوتوب ديل آلدق ديو اوردويه كتوره‌جك اولدقلرنده مسفور تورجكه بيلور برحيله‌كار خنزير اولمغله جوابنده آغالر بنى خلاص ايدرسـكز بنم بابام بر زنكين آدمدر سزلره چوق اكرام ايدر ديو بونلرى اينـاندروب بونلر دخى مسـنورى مـقو حدودينه ايصـال ايدوب وسـاخته‌دن بابام ديديكى پژه‌ونكى بولدوروب تسـليم ايلدكلرنده اودخى برحيله‌كار ومكار بركافر اولديغندن بنم اوغلومى‌هلاك ايتمامش‌سكز ديو يولداشـلرك آيقلرينه دوشـوب بونلره بشـيوز عدد مجار آلتونى اعطاسندنصكره سزلره چوق اكرام ايده‌مدم لكن سزلره برشى كوسترميم بودخى سزلره براكرام اولسون ديو بونلرى تبديل قيـافه ايله كندى اوردولرنده بربيوك چادر كنـارينه آلوب كتوردى بو يولداشـلر كوررلركه بو چادرك اوكنده قلابالق وار چادرك ايچنده بربيوك ترازو ايله بياض آقچه وآلتون طارطيلوب بوآقچه وآلتونلرى وارواللره طولدرمقده‌درلر چادرك ايچنـده چورباجى قالافتلى وپاشـالى

قاوقلى وبراطه‌لى وتاتار قلپاقلى دورلو دورلو قيافه ايله آدملر وار آنجه‌لر ايله طلو اولان واريللرى بو مسلمانلره تقسيم ايدوب طوررلر حيله‌كار مرسوم‌بونلرى اوزاقدن كوسترد كدنصكر بويولداشلرى‌ينه‌خانه‌سنه كتوردى جوابنده استه يولداشلر سزلره بوماده‌يى دخى كوسترمك بر اكرام اولسونكه بونجه آنجه‌نك وآلتونك كمى دولتكزه وكمى‌وزيركزه ويكيچرى آغاكز وكمى دخى تاتار خانكز وسائر يرلره كيده‌جكدر بزلر سزك ولايتكزى آنجه‌مزله صاتون الدق حتى شمدى ويريله‌جك آنجه استانبول بهاسيدر استانبولى دخى صاتون آلدق همان بزلر يقينده استانبوله كيده‌جكز بونى سزلره سويلمكدن مرادم بودركه صاقينوب بوندنصكره اردوكزده طورميه‌سز واستانبولده بيله اوطورميه‌سز همان ولايتكزه كيده‌سز صكره اسيراوليه‌سز لكن بوسرى صاقنوب اودوكزده بركمسنه‌يه سويليه‌سز ديو حيلهٔ شيطانيه وخدعهٔ وسواسيه ايله كلامنه ختامله بونلرى‌عثمانلو سنورينه براقدى كتدى بويولداشلر دخى‌اردومزه كلدكلرنده چونكه مرقوملر كندى ولايتلرنده چيفت سورمكه مألوف وحيلهٔ دشمندن و بلكه كندندن غافل ساده دل احمقلردن اولدقلرينه مبنى‌همان بوحيله‌يه اعتماد ايله بواڤچه ماده‌سنى تمامنه‌صانوب راست كلديكى ياران ويولداشلرينه وسائر بيلوب كورشدكلرينه بولوشدقلرنده بره همت دايى بزلر بورايه نجون كلدك عثمانلو بزم ولايتلرى ماصلاق كفره‌سنه صاتمشلر واڤچه‌سنى آليورلر حتى استانبول پهاسى صاييلوركن كوزمزله كوردك ديو اللهه ورسولنه يمين ايده‌رك همان راست كلدكلرينه بونده نه طوره‌لم ايشلر هپ شام ايشى اولمش ديو كندولرى كبى نجه نجه بيك ساده دل حمقاى وهمه دوشوروب طائفهٔ مرقوم ايسه فى‌الاصل يعنى صوقه تعبير اولنورلر راقعا رشد وكياستدن بى بهره اولملريله بزم حسين دايى وقباقجى اوغلو ايرجب بشه وقوجه باش همت امى استانبول پهاسى صاييلوركن كوزلريله كورمشلر وطقوز طلاقه يمين ايدرك سويلديلر

كرچكدر ديو اوردويه بر غلغله ايله عائله ولوله صالديلر خالقك ايسه كفره‌نك آتشندن كوزلرى بيلمش همان بر بهانه ايله كيرويه دونمكه وسيله آرايانلرى وقت اولمغله طغارجلرك آرقه‌سنه وتوفنكلرك اوموزلرينه اوروب چاديرلرى بكليه‌جك اصل اوجقلولردن بشر اونر ضابط قلوب قصور ديرمه‌چاتمه معهود عسكر چيل ياوردسى كبى طاغلديلر كتديلر مسقوخنزيرى ايسه بوفرصتى غنيمت بيلوب وياز قيش ديميوب اوردويه وبعده قشلاق يرينه يوريدى كندى بونك خلاصه‌سى بودركه اشته بو ماجراني مسقولولر كندى جمعيتلرنده كوله كوله بربرلرينه نقل وحكايه ايدوب تورك كلى غلبه ايچون ساخته‌دن مسلمان قيافتنده آدملر پيدا وبرآز اچه طارطوب آنلره اعطامزى اوچ نفر تورككره كوستردك كندى اوردولرينى كندى ملتلرينه پريشان ايتديردك وكلى غلبه‌مزه اوچ تورك سبب اولدى ديديلر بوصورتده اصل جاسوس بلاسندن بشقه ايكى اوچ نفر كندى آدملرندن كندى عسكرمزى ايكى چفت صحبت ايله پريشان ايدن دشمن دينك مكرندن امين اولمق ممكن اولمز الآن عسكرمز نظامه ربط وايچينه كيرن چيقان اولمامق اوزره رابطه‌يه ادخال لازمدر . زيرا غايت كوكنوب جنكجى عسكر ديو قوللانديغمز چيفتجيلرك حالى بويله واورطه‌لرمزه وعسكرلرمزك ايچنه كيران چيقان جاسوسلر بلنمز واكلانمز بوصورتده دشمندن توجهله انتقام آلنه‌بيلور ونه طريقله دولتمز حفظ اولنور ونصل غالب اولنور بومسقو طائفه‌سنك كمال حيله‌سى فى الاصل معلوم دكل ايكن سلطان مصطفى خان حضرتلرينك سفرنده بزم يادكار عسكرمزك سوزلرى واردركه ماسقاف كفره‌سى بر بالقجى كوپك ايمش جمله‌سنى توكروكه بوغازز وبرر طاش اتساق جمله‌سنى هلاك ايدوب قزل المايه‌دك كيدرز ديو قورى لافدن وبيهوده غوانندن كچيلميان قالديرم يراشيغى يكيچرى دلاورلرى عاقبة الامرده جنك حيله‌سنى بيلمامارى سببيله اوچر بشر بيك نفرى مسقوه اسير اولوب دشمن

دينك حالنى وحيله‌سنى كوردىلر واوكرندىلر اماچه فائده بونجه امت محمددن شرفا وصلحا وسائرلرك عيال وقزلرى حالا قرق‌سنه‌به قريبدركه مسقوك تحت تصرفنده قالوب آنلردن حاصل اولان اولادلرك كمى عسكر وضابطان وكمى دخى ملاعين اللرنده خائب وخاسر ونالان وكريان قالديلر درونده ايمانى وذاتنده غيرت اسلامى اولوب محمد عليه الصلاة والسلام افندمزك شريعتنه وامتنه وساداتدن اولان اولادينه محبتى اولنلره ضرورى غيرت كلوب او مقوله دين دشمندن انتقام آلمق نه طريقله اولور ايسه اولسون البته وار قوتى بازويه كتورمكله وياخود قوت ماليه وبدنيه‌سى يوغيسه دخى دشمن دينك كيفيتنى اعلان وطريقنى اولسون كوسترمكله اثبات مدعاى اسلاميت وايمان ايدر يوخسه آيين اويونله وجميع وقتنى آليش وريشه‌كچيروب اخشام اولنجه قومشو خانه‌سنده وعلى الصباح قهوه‌خانه‌ده برآلاى دنيادن بيخبرلر جمع اولوب نظام جديد عسكريه بيهوده فصل ومذمتله شويله اولمش بويله كتمش ديو نافله هذيان ايتمكدن ايسه كندولره الزم اولان ابتدا مسئلهٔ طهارتلرينى كوزلجه اوكره‌نوب بعده دينى محافظه ايچون كلمهٔ كفردن لسانى صاقنوب و سائر منهياتدن صاقنه ونكاحنده صحت وارميدر يوقميدر آنى تصحيحه باقسه كندى حقنده دنيوى واخروى محقق خير اوله جغنده شبهه يوقدر اكر ادعا ايدرلر ايسه كه بزلر مسئله طهارتمزى بيلورز ودينمزى دخى محافظه ايدەرز و نكاحمزده دخى شبهه‌مز يوقدر ديرلر ايسه بو صورتده اكر ادعالرى عندالله صحيح ايسه دخى امور دنيويه‌لرينى بلمكده خطاى عظيملرى مقرر و محقق اولغله باری بلمدكلرينى وعقللرى دخى يتشمديكى ماده‌يه ديل اوزاتميوب اكر نظام جديد ماده‌سى انلر كبيلره مشكل ايسه اولمندن و اربابندن وبو كمينه كبى عالمك رسمى درونته نقش اولمش و سكسان يدى ياشنه كيرمش وهزار بهزار فلك سلمى يمش وكرم وسرد عالمى كورمش ودشمن دينك هربر حاله مطلع اولمش ودولتعليه‌يه ضرر

وفائده نره‌دن اولديغنى ظاهره اخراج ايتمش ارباب وقوفدن تحصيل ايدوب ايكى جهان خسرانينه اوغراميه‌لر زيرا انسانك بلاسى كندى لسانندن اولديغندن قل الخير والافاسكت بيورلمشدر . كلام حقى قبول ايدن ياران باصفا واخوان باوفايه حق تعالى حضرتلرى دارين سلامتى احسان ايليوب جمال باكمالنى ارزانى بيوره امين يامعين

ايراد جديد خزينه‌سنك وضعى نيچوندر و بو مال نره‌دن جمع و نه محله‌صرف اولنور

نيچه ساده دللر بلمدكلرندن بعضاً سويلرلركه اسكى خزينه‌نك صوبى چيقمدى يا بو ايراد جديد خزينه‌سى نيچون بشقه‌جه ياپلدى ديو هزار ساده دللر سؤال ايدرلر انجق مقدما ذكر اولنديغى اوزره بويله ساده دللره مزايای اموری تفهيم ايتمك الف باصوپاره‌سنى هيچ اوقومیان جاهللره علم فقه اوقوتمق ومسائل مشكلهٔ دينيه بلديرمك نمقوله كوچ شى اولوب قيامته قدر سعى اولنسه چاره‌سى بولنه‌مديغى مثللو اكثر جهله‌يه‌حقيقتى اوزره‌شى سويلنميوب جوابنمزده‌هركسك عقلى ايره‌جكى ماده دكلدر ديه‌رك جواب شافيه‌دن اغماض اولنورلكن‌اولدقجه بعضى اهليتلو كمسه‌لر بواغماضله اسكات اولنميوب البته بن بونك كنه‌وحقيقتنى استرم بونى بيلورسين سويله ديو ابرام والحاح ايتملريله كلام حق اكر كوش هوشنه كيره‌جك آدم ايسه ماهو الواقع اوله‌رق شووجهله‌جواب ويريلوركه مقدما ذكر وبيان وتفصيل وعيان اولديغى اوزره يتمش سكسان يوز ييل مقدم كفره طائفه‌سى حيله‌وخدعهٔ حربيه‌يى بيله‌ميوب بياغيجه نظامسز پريشان عسكرله سفر ايتملريله بعضى وقتده شكسته‌لك اسلام طرفنده ظهور ايدركن سلطان سليمان خان قانونى حضرتلرى بومغلوبيت محضاباشى بغلو اولميان‌نظامسز عسكر مزدن نشئت ايلديكنه

واقف اولدقلرينه بناءً عسكر اسلامى نظام تحتنه قويوب بوندن مراد شريفلرى كفار هرنه زمان حركت ايدرسه بونظاملر اوتده بريده كزميوب هرزمان حاضر واماده بولنسونلر نيت خيريه سنه بناءً بوعسكرى صنف صنف ايدوب هرصنفه بشقه بشقه اوجقلر وبلوكلر واورطه لر ياپمغله اسكان ايتدردى. لكن عسكرى جمع و اسكان توكلى صحبتله اوله ميوب بونلر اوجقلرده بولندقلرى حالده وسائره كتدكلرنده مأكولات ومشروبات وسائر امور ومصارفاتلرى كورنمك وبونلره خرجلق اولمق اوزره علوفه تعيين اولنمق ايچون كليتلو مال جمعنه محتاج برمعنا اولديغنى تفكر بيوردىلر امناى دولتى وعقلاى عنصرى ايله استشاره بيوره رق ابتداده شووجهله قرار ويرمشلردركه اسلاف كراملرينك فتحنه موفق اولوب مالك اولدقلرى ممالكده بولنان يرلرك برازى زعامت وتيمار اوله رق ارباب حرب وقتالك سوارى اولنلرينه تخصيصله وارداتى اولان سائر محللر دخى مقاطعه نامیله طالبلرينه مالكانه اوله رق معجله ايله فروخت ومال ميرى نامیله سنوى برر مقدار شئ طرف ميرى يه تخصيص قلندى بهرسنه بومقوله مقاطعه لردن حاصل اولان معجله سندن بو اوجقلرك سفرده وحضرده بالجمله مصارفاتى رؤيت اولنمسنى قانون وضع بيوردىلر ايشته بويلجه اداره اولنوب طوررر ايكن بعض دورلرده يكرمى سنه يكرمى بش اوتوز سنه متمادى سفرلر اولميوب آسوده وقتلرده اوجقلرده بولنان حرب وضرب اربابنك كمى اختيارلنوب و چوغى دخى الى رحمة الله اولمغله متصرف اولدقلرى علوفه كاغدلرى كمينك خدمتكارى الندە وكمينك دخى اقرباسى ويولداشى واشى دوستى اللرنده بولنوب محلوله كتميان نجه بيك اسامه لر بوجهتله ارباب حرب و ضربدن اولميان نورسيدكان زمان و اصناف شاكردلرنده اولمز اوغل مقامنده قالوب وقوع بولان سفرلرده دشمن دينه مقابله ايدەجك اهل ضرب و قتاله كلى ندرت كلمكله بالضرور يكى باشدن عسكر جمعيله و اسامهٔ جديدلرى ترتيبى ملابسه سيله ايراد قديمه يه

سكته كلوب خزينهٔ عامره‌نك مالى قلتنه بر وسيله اولديغندن بشقه مقدما قانون وضعنده اولان رايج وقت كيده كيده حدينى اشيروب مثلا جلبه وضع قانونده لحم غنمك بروقيه‌سى دورت اچه‌يه ايكن مرور ازمنه حسبيله اون اون بش اچه‌يه و دخى صكره‌لرده يكرمى اوتوز اچه‌يه وسائر شيلر دخى اكا كوره حدينى اشيروب بو جهتله فى الاصل اوجقلرده ترتيب اولنان مالزمه‌لرك بهالرينه تزايد كلدكجه مقدما ترتيب اولنان مال ميرى مصارف وقته يتشميوب ادارهٔ امور ايچون دولتعليه‌نك وارداتى تداخله بمكه بشلدى يعنى بوسنه‌نك مصارفى رؤيت اولنسون دبو كله‌جك سنه‌نك ايرادينى بوسنه صاتوب بويله‌بويله اداره اولنور اولدى وبو سببله خزينهٔ عامره‌نك مالى نقصانيت كسب ايتدى حتى خداوندكار اسبق سلطان مصطفى خان حضرتلرينك زمانينده اچيلان مسقو سفرنده مقدما نيچه نيچه مشقت ايله جمع وادخار اولنان بونجه خزينه‌لر وار ايكن وبو وقتلره كوره اوزمان هر بر شيئى غاية الغايه اوجوز و مبذول ايكن سفر مرقومده ذكر اولنان خزينه‌لر صرف وتلف اولنوب سفر مرقوم مصالحه‌سندن صكره خزينهٔ عامره كندينى دوشوره‌مدى ومصرف ايراده غلبه چالدى و دشمن دين دخى اچه‌سز لكيمزه واقف اولنجه سوزينه تقويته كلى غلبه‌سنه سبب اولدى لكن دولتك تمللى مصرفنه هوايى ايراد اويه‌ميوب مواجب ومصارفك اكثريسى هوايى ديديكمز ظهورات ايراددن كورلمكله وقت حضرده چكيلان مضايقه‌دن بشقه سفرلرو قوعنده دخى دولتك ايكى الى بوكرنده قالوب نه ياپديغنى ونه ياپه‌جغنى بيله‌مديكى وقتلر اولدى چونكه حاضر اچه اولمدقجه جميع زمانده هيچ بر ايش كوريله‌ميوب لله فى الله امر غزا وجهاده كمسنه ميل ايتمز هركس علوفه وتعيين وماندە المغه باقديغندن اشته تمللى و قوى ايرادك لزومى اثبات اولندى ودولتك اسكى ايرادى شمديكى مصارفنك نصفنه بيله كفايت ايتمز اولدى بوكيفيت حالا عامه‌نك شويله معلوميدركه مثلا يكرمى اوتوز

سنه مقدم برآدمك یومیه بر غروش ایرادی اولوب مصارفی اکا کوره رؤیت اولنوب طوررکن شمدیلرده هر برشی اوچ ودرت بش قات زیاده‌سیله بهایه چقدیغندن اوآدم ایراد قدیمه‌سی اولان یومیه برغروشیله مصرفنی تجه‌اداره ایده‌بیلور بونك کبی دولتعلیه‌نك اسکی ایرادیله شمدیکی مصرفی بو مثالك عینیدر . اشته بویله مضایقهٔ میری وقنده حضرده وسفرده کرك مسلم ورعایا وکرك اغنیا وفقرا امداد سفریه نامیله کندی ارادتلریله جزئی وکلی خزینهٔ عامره‌یه برغروش ویرمز وعلی‌الخصوص هیچ بر کیمسه الله رضاسنه وپیغمبری عشقنه وپادشاه اوغورینه مفت ومجاناً سفره کیتمزلر اویله اولنجه دشمن دینك عسکرینه کوره قوی عسکر ومالزمه‌سنه کوره مالزمهٔ کامله تدارك اولنمسی قوری صحبتله اولور بتر ماده اولیوب بهمه‌حال اچه‌یه توقف ایدر وخصوصا اکر خزینه‌لرمز تمللی ایرادلردن اولیوب ظهوراتدن اولهجق هوایی ایراده باقنجه روزکار اقتضاسنجه بعضاً طورغوناق اولدیغی وقتده ایشك اولوب بیته جکی اولیوب آلت یانی یوق چیقدیغی کونمزده دخی چوق کره تجربه اولنمش شیدر . اشته خلاصهٔ کلام دولتعلیه‌نك اسکی ایرادی فی‌الاصل اسکی مصارفنه ترتیب اولنمش وحین وضع قانوندن بوآنه دکین همان ایکیوز قرق بش سنه مرورندن ناشی ایراده کوره مصارف حدینی تجاوز ایتدیکندن اداره غایة‌الغایه مشکل ماده اولمغله وقت حضرده دخی مضایقه چکیلوب طوررکن فرضا برسفر اولسه ایشك نه‌درجه‌ی کسب ایده‌جکی مجرب اولدیغندن محضا دولتعلیه‌نك بقامی وپادشاه اسلامك ناموس سلطنتی وقایه‌سی و بونجه ممالك اسلامك ونجه نجه بیك کروه اهل ایمانك حمایت وصیانتلری نیت خیریه‌سنه مبنی ایشك ایچنده بولنوب دنیوی واخروی خیروشر کندولردن سؤال اولنه‌جق امنای دولتعلیه‌دن اولنلر بواصل مشکلك چاره‌سنی آرامغه باشلیوب بوزمانه‌نك آغیر مصارفنه کوره تمللی و قوی ایراد تدارکنه باقدیلر لکن ذکر اولندیغی اوزره

تدارك اولنه جق ايراد دولت ظهورات هواييدن اولمامق وجبراً وقهراً كمسنه نك كندى مالكانه لرندن و انلره مربوط اولان مناسب موادن جمع اولنمق اوزره ايراد جديد لفظيله ترتيب اولنان مال ايچون بشقه جه خزينه ياپيلوب تنظيم اولندى شويله كه فى الاصل ايجاد اولنان مقاطعه لر حين وضعنده طالبلرينه براتله ويرلديكى وقتلرده مئ لابر مقاطعه نك سنوى بيك غروش مال ميريسى شرطيله فوت اولنجه يه قدر معجله ايله بابرات طالبنه ويريلوب جزئى معجله ايله صاتيلان مقاطعه نك اچه سى ايكى اوچ سنه ده چيقمغله بعده هر قاچ سنه معمر اولور ايسه آنك فائضى آلوب جزئى معجله ايله آلديغى مقاطعه دن قرق بيك اللى بيك و مدة عمرينه كوره بلكه يوز بيك غروش منفعت حاصل ايتدكدن بشقه اول آدم فوت اولدقده مقاطعه سى فى الاصل شوقدر معجله ايله ويرلمش ديو قديمى اولان معجلهٔ جزئيه سيله آخر برطالبى دخى قاپوب بدل التزام سابقه سنه كليتلو شى ضم ايتمكله سلفندن زياده مال تحصيل ايدوب ميرى يه ويرديكى ينه سابقى كبى بيك غروش اولمغله فائدهٔ كليهٔ جسيمه يى اصحاب مقاطعات ايدوب ميرى خزينه سى منفعتدن خالى قالور ايدى اشته بومقوله نجه نجه مقاطعه لر واردركه يكرمى اوتوز سنه مقدم فائضى مثلا اون بيك غروش ايكن شمدى اوتوز بيك قرق بيك وبلكه اللى آلتمش بيك غروشه بالغ اولمغله دولت عليه يه پك قتى جزوى ميريسندن بشقه هيچ برفائده سى اولميوب همان دولت عاليه ينه قديمى ميرىٔ مليه سيله آلمغله اكتفا اولنور بوصورتده قديمى معجله سيله غايت اوجوز مقاطعه الوب نجه نجه مال جمع ايدن آدملردن وقت سفرده يالكرجه بر جبه لودن غيرى بر خير لرى اولميوب بونجه اغير و جسيم مصارفله سفر اموري دولتعليه نك بوينونه قالديغى شرعاً و عقلاً هيچ بر وجهله تجويز اولنمز دولتعليه نك فى الاصل مال معجله ايله طالبلرينه ويرديكى مقاطعه حقيقت حالده شرعاً وعقلاً هيچ بركمسنه نك ملك موروثى اولمديغى جمله نك معلومى اولوب

حالا براقلرده دخى مصرحدر انجق بيت المال مسلمينك حق صرفدر اكر شرعيسنه باقلسه بر مقاطعه يى ميريدن آلان كمسنه ويرديكى اتچه يى چيقاردينى كبى ينه اول مقاطعه بيت المال مسلمينك حقى اولديغندن ينه بيت الماله دور اولنوب جمله دن اقدم اولان امور غزا و جهاده وسائر امور متفرقه سنه صرف اولنمق ايچون آخر طالبلرينه صاتلمق اوزره نقدر شرعاً اقتضا ايدرسه دخى ايش ايچنده اولنلر خلقك حوادثچون مقاطعه ردى خصوصندن اغماض اولنمشدر ونهايتندن ايشك يولنى ايزينى بولوب هيچ بر احده غدر صريح اولمقسزين شويله قرار ويرلديكه بيت المال مسلمينك حقى اولان مقاطعه لر محلول اولدقجه سابقلرى مثللو معجلاتيله آخرلره صاتلميوب دولتعليه طرفندن ضبط وايراد جديد خزينه سى طرفندن التزام اولنوب ميريلرندن ماعدا حاصل اولان فائضلرى ايله نظام جديدك بو معلم عسكرى علوفه لرينه ولباسلرينه وتعيينات ومعاشلرينه و خصوصا امور سفريه يه دائر اولان طوپ وباروت وچادر وچركه وباجمله مهماتنه وطوپخانه وعربه جيلره تخصيص اولندى واسكى خزينه دفترداری اسكى مواجب مالنك جمعنه مشغول اولديغندن جديد ايرادك تنظيمى وتحصيلى وسائر بوكه دائر اولان شيلرك رؤيتى ايچون مخصوصجه نظام جديد دفترداری نصب و ايراد ومصرف آنك معرفتيله رؤيت اولنمق اوزره قرار ونظام وقانون ايتديريلوب اشته بو وجهيله عسكرك مصارفاتى وسفر مصالحلرينه دائر امورلرى نظام جديده اولان مقاطعه لردن اداره اولنمغله بو صورتده غايت امتحان اولنان ايش بودركه هم اسكى ايراد ومصرفه خلل كلمدى وهم ده عساكر جديده اداره اولنور اولدى اشته بو مادده يه تمام مدبرانه چاليشيلوب بيت المال مسلمين كندى حقنى بركسه يه غدر ايتمه رك اله كتورمكله عسكر جديد نظامى كبى بوايرادك دخى كسنه يه ضرر و زيانى اولمديغندن بركوزل واعلا شى اولمقله الى يوم القيامة دولتعليه نك وبونجه اهل اسلامك بقاسنى موجب ونيجه نيجه فوائد جليله

ظهوره كلديكنى وكله جكنى مستوجب اولديغنى كار آشنا اولان ذوات اولى الابصاره روشن وعياندر ديو جواب شافى ويرلدكجه امور ايله آشنا اولوب بو زمانه‌ده ايكى نفر خدمتكار اداره‌سى نصل اولديغنى بيلنلر وشاب ايله شكرى وخير ايله شرى بيلوب ذائقه مايهٔ عرفانى اولنلر حقى قبول ايله اسكات اولنمشلردر .

تمت

سنه ١٢٢٢

حررت هذه الرسالت

سنه ١٢٢٦

محمد رفیع

ایران سفارتنامه‌سی

استانبول
هلال مطبعه‌سی - باب‌عالی قارشیسنده
۱۳۲۳

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه‌سنك علاوه‌سیدر

بيك ايكيوز يكرمى ايكى سنه‌سنده جانب دولت عليه‌دن نامه رسالك ايله عجم دولتنه كيدوب كلان

محمد رفيع افنديلك سفارت نامه‌سيدر

سبب القيام اعجام بادولت عليهٔ ابدى القيام وكيفيت دسيسهٔ ايشان درحصول مامول ومحاربهٔ دشمن خويشان

برمدتدنبرو ممالك ايرانده شاهلق عنوانى اكتساب ايدن فتحعلى شاه قجار اليوم روسيه‌لو يدنده وطائفهٔ افغانيان حكمنده اولان مملكت جزويه‌لرندن ماعداسنى عموماً تحت يداستيصالنه ادخال ايتمش ايسه دخى دولت عليهٔ ابدى الدوام صانها الله تعالى عن تعرض اللئام الى يوم القيام جانب قوى الجوانبندن شاهلغى تصديق وطرفيندن ارسال رسل ورسائل ايله صورت يكجهتى ورسم محبت اظهار وتنسيق بيورولديغى صورتده عنوان سلطنتى دولت سائره بينده وهمجوارى اولان سند وهند و افغان واوزبك ديارلرنده قرين اشتهاد وبرتقريب مكتسب قوت و اقتدار و خصوصاً اذربايجان ولايتلرندن ثانى مقدارنه مستولى و بالمجاوبه مدافعه‌يه عدم قدرتلرى ظاهر وجلى اولان روسيه‌لونك دخى فى الجمله كسر قوتنه مدار اوله‌جغى باهر واشكار وايران خلقى زياده غرور ونخوت وبوصفتك ضد كاملى اولان دنائت وخستله متصف برقوم بيعار اولدوغنه مبنى شاهلغه استحقاق دعواسنى صراحت تذكير وعادت اوزره مخصوص نامه‌وهديه تسيير ايدرك استدعاده استكبار ايله بومرامنى طبيعتيله اتمام ايچون اعمال لطائف الحيل اعمالنه مباشرت برله حالا اذربايجان حاكمى وولى‌عهدى اولان اوغلو عباس ميرزا ووزير اعظمى اولان ميرزا شفيع طرفندن ادعاى جهت جامعهٔ اسلاميه ودعواى خلوص و محبت اعجاميه واولور

اولماز مواد جزویه ضمننده طرف دولت علیه‌یه وارضروم والیسی سابق دولتلو یوسف ضیا پاشا حضرتلری طرفنه پیاپی ایلچیلر ارسالنه مبادرت اوزره‌لر ایکن روسیه‌لو اوزرینه وقوع بولان سفر همایون تمام حصول مأمول مذکورلرینی موجب سهولت وباخصوص مرسوملر ایله واقع اولجق محاربه ومسالمه‌ده دولت علیه‌یه مشارکت ادعاسیله جائز منفعت اولمق رعمنه دوشوب مشارالیه یوسف پاشا حضرتلریله ارپه‌چایی باشنده برلشوب بالاتفاق دشمن دینی سب و استرقاق ایتمك ایچون شهزادهٔ مشارالیه عقدپیوند وعهدمیثاق ایتمشیکن وفاء عهد ایتمیوب بر دخی واردق واریرز دیه‌رك جانب مشارالیه و درعلیه‌یه کل یوم ایلچیلر ارسالیله اعقاد مثللو کرمیت بازار محبت وقنغی جانبده کسر واقع اولور ایسه کندولره موجب مسرت اولمق اعتقادیله مصون عن الغائله غوغالری ایراقدن سیر وتماشایه همت ایتدکلری .

صورت حیل عجم وروسیه‌لو یکدیگر درامور متارکه وسفر

طائفهٔ اعجام روسیه‌لو جانبنه دخی برنوع حیله ودسیسه اختراعنه مثابرت ایله سفرهمایون تحقق ایتدوکی اثناده کندولری کویا امر مصالحه‌یه مباشرت وآرالق آرالق طرفیندن کاغدلر و ایلچیلر ارسالنه مبادرت ومرسوملری باوجوه تأمین ایله‌ایالت چلدرده واقع اخلکلك و بعده قارص قلعه‌لری اوزرینه تسلیطه دلالت ایدوب عون وعنایت جناب خیرناصرین ویمن وتوجهات ظل‌الله فی‌الارضین برکاتیله بوایکی محلده وچند مه مشارالیه یوسف‌پاشا جانبنده عدوی‌مفورزیاده مدمر ومقهور اولمشلر ایسه‌ده ایرانده کلیاً مندفع اولمدیغندن انجام کارده‌غلبه روسیه‌لو طرفنده قلمق فکری ویاخود امید موافقت ایتدکلری دولت علیه طرفندن وفرانجه‌لو جانبندن مصالحه وقوعنده کندولری تشریك ومصالحه‌لرینه توسط اولنمق وهمی وبوارالقده حالا سعی واقدام‌اوزره

اولدقلری معلم عسکرلرینه وسائر ادوات حربیه‌لرینه برنظام ورابطه ویرمك خلیاسیله روسیه‌لوی دخی الدن براقیوب دائماً ومستمراً تحریرات مأوله وحرکات مخیله‌ایله انلری اغفال ایتمك زعمنده روسیه‌لو دخی اعجامی دشمن قوی عد ایتیوب هرنه‌وقت مراداتسه‌لرغلبه‌ویاخوددخواهلری اوزره مصالحه ایتمك عندلرنده امر اسهل اولدوغندن اعجام کندولری اغفال ایتمك زعمیله اوزرلرینه وارمیوب حاضرده آنلرطرفنه عسکروسفر ترتیبی اقتضا ایتمز ایکن وار قوتلرینی دشمن قویلری اولان‌دولت علیه اردوسنه صرف وتحویل ایتمك دسیسه‌سیله‌اعجامك حیلهٔ خفیه‌سندن صرف انظار افکار ورواج کار وتقویهٔ مصلحتلریچون ادانه صورت مماشات ایتمکده اولدقلری .

کیفیت معاملهٔ اعجام بدولت فرانجه وتقدمهٔ حیلهٔ ایشان بانزلباش لئام

فرانجه قرالی اولان بناپورطه جنابی روسیه‌لو ایله بدایت‌خصومتنده اوتوز قرق سنه‌دنبرو قنغی دولتدن نه‌مقدار ونه مقوله مملکت اختلاس ایتمش ایسه بلاقصور صاحب اوللرینه رد وتسلیم ایتمدکجه روسیه ایله صلح ایتم‌دیمش دیوافواه ناشده شیوع بولان خبربی‌فره و فرانسه‌لونك غلبه‌سنه ودولت‌علیه ایله فرانسه‌لو بینندهروسیه‌لو ایچون مباحثهٔ صوریه‌سی سبقت ایدن موافقت ومشارکت کفتکوسنه اعجام فریفته اولوب دولت علیه‌یه ایتدکلری مثللو جنك و صلحده کندولرینی دخی آرایه صوقوب تحصیل منفعت موافقت و یعنی یالکز کفتار واطوار فریب ایله فرانسه‌لوی طرفلرینه جلب واعانتلریله مصلحتلرینی رؤیت ایتمك زعم فاسده ورأی کاسدیله فرانجه‌لو جانبیله الفته وبرتقریب یول بولوب زیاده میل ومحبت وفوق‌الغایه عرض وخلوص وخصوصیت و قرال مشارالیه

دخى خاطره كلمز ونتيجه‌سنده چاره‌سى بولنمز خفى وجلى نجه‌نجه امال و افعالك استحصالنه مقدمهٔ مسلمة‌النتيجه اولدوغنه مبنى بونلر ايله الفتى جانبه‌منت بيله‌رك اظهار محبتده‌اعجامه مسابقت و بنياد معاشرتى پركرميت ايدوب بوبى‌چاره‌لردخى شمدى‌يه‌قدر دول‌نصارا ايله مناسبتلرى واطوار كردارلرندن معلوميتلرى اولديغنه بناءً ايشته فرانسه‌لويى تمام‌طرفمزه‌جلب وفريفته اتدك شمدى هرايشمز دلخواهمز اوزره كورديرلوب ودولتمزده صنايع افرنجيه‌دخى منتشراولمق منفعتلرى كاليله‌حصوله كاوردىو پيدرپى رسل ورسائل ارسال ومعلم عسكر ومهندس نامياله تبريزده وقونسلوس عنوانياله طهرانده مقيم وبعده بغدادجانبندن و عقبنده بناپورطه قبلندن وارد اولان فرانسه‌لولره توقير وتكريم بيمال ايدوب طهرانده بوفقير ايله دائره‌ده ساكن اولان قونسلوس سابق لابلانش وترجمانى اولان ياسف‌جوانى نام‌فرانجه‌لولر ايله خفى مصاحبتمز اثناسنده‌اعجامك حيلهٔ باردە ودسيسهٔ ظاهره‌لرينى تزييف واستهزا وافندى بونرتمام‌حضرت ناپوليونك دلخواهنه موافق وارتكاب‌تكلف‌واختيار تعبه غيرلايق وغايت ايله‌كذاب بر قوم مستحق اللومدر ديو مذمتلرنده اطرا وقريباً ريخ افرنجه مبتلا اولەجقلرى جزماً ويقيناً معلوملرى‌اولوب انجق‌حضرت ناپوليونك بوبابده احتراع ايده‌جكى تدبير ومسموع ومجزوملرى اولديغنى تلميحاً وتصريحاً بوفقيره اشراب وايما ايدوب انلرينه بونلرك اوضاع ناروا وتعيينات‌لرينه دائر وسائر واقع اولان معاملهٔ باردە وشتوم وسر زنشلرينه تحمل وسمت مدارادە مبالغه اقدام واعتنا ايتمكده اولدوغى .

تدبير فقير مستهام براى تبريد بدميانهٔ دولتين فرانجه و اعجام بادلهٔ قويهٔ صدق ارتسام

حالا اذربايجان الكسنك ممالك ممدوحه‌سنده موجود آلتى يدى‌بيك روسيه‌لونك دفع وازاله‌سنده اعجامك عدم قدرتى بديهى ومشهور ايكن

صورت اعانتده بر طرفدن دخی فرانجه‌لولر آیاق صوقوب بربرلریله بالاتفاق انواع خدعه واحتیال وبلکه حرب وقتال ایله اولطرفلری کلیاً آوردهٔ قبضهٔ تصرف وپایمال ایتملری ملحوظ واعجامك دولت علیه‌یه باالجمله دول نصارادن زاده غیظ وبغضی معلوم ارباب وقوف ایسه دخی لدی الحاجه دولت علیه‌یه کوره اعجام ایله مقابله ومقاتله اهون و روسیه‌لو و فرانجه‌لو مثللو ایکی قوی دشمنك ورادن یعنی ایران سمتندن دخی دولت علیه حدودینه تقربلری معاذالله تعالی نجه نجه محذوری مستوجب اوله جغی بر امر معین اولدیغندن چاکر کمینه‌لری فرانسه‌لو ایله بونلرك آرالرینی تبریدو کوز کوره ملکلرینی اللریله ایللره تسلیم محذورندن تبعید قصدیله زبان بیانی باز ودسائس دشمن دینی اطرافیله افاده‌یه اغاز ایدوب شاهك وزیراعظمی اولان میرزا شفیع وامین الدوله نامیله مدبر ملکی اولوب خانه‌سنده مسافر اولدوغم الحاج محمد حسین خان اصفهانی وسائر متحیزان دولت وارباب مشورتلری نزدنده کرات ومرات‌له مناسبت کتوره‌رك روسیه‌لو بین الدول کذب ودروغ وعهدومیثاقده عدم ثبات ایله مشهود ایسه‌دخی بنه هر حرکتی فی الجمله قانون عدله مطابق ومستقل دولت دیمکه لایق اولوب انجق فرانجه دولتنده قوهٔ طالع وانواع دسایس ایله ظهور ایدن پناپورطه‌نك هیچ بروقتده قولنه وفعلنه اعتماد جائز اولمیوب کهترومهتر هرنه‌که ایشلر وخیروشر هرنه‌که سویلرایسه حصراً وقصراً کندی انتفاعی ورشتهٔ انتظام دول اخرانك کسر وانقطاعی اراده‌سندن عبارت وشمدیه دکین کندویه محکوم اولان دولتلرك اکثرینی الحالة هذه اعجامه اشراب ایتمکده اولدوغی داروی شفانما ایله محموم و مسموم ایلدیکی معلوم ارباب دقت ایدوکنی تعریف وبوفقیر مقدما بالمأموریه آرنود اسکندریه‌سنده ایکن اول محله قریب وجوار اولان وندیك جمهوریتی دولت عجمدن اقوی ومنتظم ونجه ییللق مشهود وجسور بردولت محتشم ایکن صورت معاونتده بکلرینی ومظالمدن حمایت صددیله خلقنی فریفته وتجارت

ومعاونت بهانه‌سیله دیارلرینه امر مرشده مباشرت ومدت قلیله ده برآغیز اوتی یاقمقسزین واصلا طوپ وتفنك آتمقسزین بغتةً ایچلرینه کیروب ضبط وتسخیر وکبراواغنیاسنی صویوب عموماً فقیر واستدوکنی اسیر ایتدوکی وکذلك بوفقیربالمأموریه بلغرادده ایکن نمچه دولتیله محاربه ایدرك زوردستیله مانطوه قلعه‌سنی استیلا ایتدکدنصکره شهرت عدل وداد ینی اول دیارلره نشر وکونا کون جلب قلب حیله‌سی ایجادایده‌رك نمچه‌لویه فی الجمله اغبرار درونلری اولان مجار طائفه‌سنی وغلو اسعار ومظالم بسیاره مبتلا اولان بج وحوالیسی خلقنی طرفنه اماله ایله بزه برحاکم لازم اولمق نمچه قرالی اوله جغنه قرائنجه قرالی اولسون دیو دولت قدیملرندن اعراض وطرفنه تبعیت ایتدیرذوب کذلك بروجه اسهل نمچه دولتنی دخی ضبط وتسخیر ایتدوکی ایچنده بولنمش وکوزمله کورمش کبی معلوم فقیرانه‌م ایدوکنی ودولت علیهٔ ابدی‌الدوامه سوء قصد ایله صورت محبت وخصوصیتده نجه نجه تدابیر خفیه اختراع ایتمش ایسه دخی الحمد والمنه بر وجهله کوزینه کسدیره‌میوب کما کان وادیٔ خلوص ومحبتده پویان اولدوغی حالده فقط دولت اخر مثابه‌سنده وبراً وبحراً دارالخلافته مسافهٔ بعیده‌ده اولان اقلیم مصره جانب دولت علیه‌دن مأموراً کلدم دیو ساخته فرمان ومباشر ابرازیله برتقریب دخول وضبط ایدوب درسعادتده اولان ایلچیلری بونده برسهو واردر پناپورطه بحر محیطه چقوب اندن هنده اولان انکلتره‌لو اوزرینه کیده‌جك ایدی برکره دولتمه یازوب تحقیق ماده ایده‌یم دیو مهلت مخصوصه استحصال وکیدن سفینه مخالف هوایه تصادف ایلدی وسویله بویله اولدی دیه‌رك برقاچ ماه اهمال وبوارالقده مصرك اسباب استحکامنی استکمالدن صکره بی‌پروا وبلاشرم وحیا بزه بویله الویردی بویله ایتدك سز دخی بلدیکزی ایدك دیو هیچ بر دولتدن وقوعبولنمامش جواب ناروا اعطا ایدیجك دولت علیهٔ دائمی القرار قوهٔ قاهره‌سندن بر نبذه‌سنی اظهار ایله السموم علاج المسموم مفهومی

اوزره تدبیر طوپ وشمشیر ایله ام‌الدنیائی ریخ افرنجدن خلاص وتطهیر ایلدیکی جمله عندنده ظاهر وهویدا اولدوغنی اطرافیله افاده وانبا عقیبنده مخاطبین مومی‌الیهم‌عندلرنده تذکیر وانها هرنقدر محل ادب وخطا ایسه دخی بوفقیری صورتا دوست وخیر خواه اتخاذ ایتدکلریچون معرض صداقتده تکرار تقریره مبادرت ایله الحالة هذه کثرت ظلمکزدن ناشی عموماً سکان بلدان نالان ومراتب ومواجبدن محرومیتلری سببیله کافهٔ عسکریکز دولتکزدن روگردان وبوندن بویله فرانجه‌لویه تیمور قپودن عسکر امرای اسان اولدوغندن غیری بر بهانه ودعوای محبت ایله دیاریکزده ادملرینی تکثیر ایتمکده اولدوغی وادملری خفی وجلی ساده‌دلان اعجام ایله الفت ومعاشرت وحتی قونسلوس سابقلری اولان لابلانش دوغری استانبوله کتمیوب مجرد سیرو رؤیت بهانه‌سیله اصفهانه کتمکه عقد نیت اتمکله بونلر قریباً یا حیله ودسیسه ویاخود حرب صورتیله برفساد ایجاد ایده‌کلدکلری نمایان وباخصوص قونسلوس وترجمانی مرسومان بند ثالثده تحریر اولندیغی وجهله بو فقیره بو معنایی شویله بویله افاده و تقریر ایدوب بونلردن تحفظ کار ارباب اذعان ایکن روسیه‌لو مصالحه‌سی واهیه‌سیله فرانسه‌لویه بو مرتبه میل و رغبتکزه استغراب ایدرم «علاج واقعه پیش اوزوتوع باید کرد» مثله اول امرده آخر کاری ملاحظه ودیاریکزی شر ومضرتلرندن محافظه ایتمکز حقکزده خیرلی‌در دیو واقع حالی توصیف ایلدیکمده عقل وفراسته کندویی جمله‌دن اقدم و رأی وتدبیرده افلاطون اعلم عد ایدوب کمال حمق ودنائت و زیاده مفاسد و خباثت ایله متصف اولان وزیراعظملری میرزاشفیع بو فقیره اعتراض ایله‌یاسز فرانجه‌لویه نچون بو مرتبه حرمت و رغبت ایدرسکز دیمکله بو حقیر دخی اقالیم معتدلهٔ عثمانیه سنک اقلیمکز مثللو صغیرالانحا و دول نصارادن مبرا اولیوب هر جانبز دشمن و اعداء وکار و اعمالمز جمیع زمانده مقتضای شرع قویم اوزره کفار ایله مجاهده

و غوغا اولوب بونلردن بریله جنك اوزره ایکن بزمله محدود دشمن ایله همدین اولمری حسبیله بزه اهانت وخصممز جانبنه اعانت ایتماری محذور ومحاذیر سائره‌دن وارسته اولمق تدبیریله دیکرلرینه بالاقتضا مدارا وآنلرك اطوار و کردارینه ازقدیم وقوفمز اولمغله دائما بصیرت اوزره معامله ایده‌رز یوخسه انلردن دوستلق ومنفعت امیدیله سز کبی بلاموجب بونحه مسافهٔ بعیده‌دن اختیار تعب ایله کلدی مملکتمزه دشمن دعوت وجلب ایتمیورز دیدیکمده جمله‌سی یکزبان افندی راست سویلرسك وکفتارك بزه دوستلق‌در وروم دولتیله بزه اتفاق واتحاد واجبدر زیرا دین قرنداشی و همجوارز دیو بو قوللرینی تصدیق وباقالوم نجه اولور دیو ختم مجلس وکمتار واولوقتده فرانجه‌دن کلمك اوزره اولان غردان نام جنرالك وصولندن صوکره تنظیم ایتدیره‌جکلری مصالحه ماده‌سنك نتیجه‌سنه انتظار وکافهٔ کلماتمی هربارشاهلرینه عرض واخبارایده‌کلدکلری.

صورت مذاکرهٔ احوال مصالحهٔ ایرانیان وکیفیت توسط پرمضرت فرانچه‌لویان باشهزاده عباس میرزاوبیان تحیران درانولا

بو فقیر طهراندن عودت ایله تبریزه داخل اولدوغم کونك فرداسی تبریزدن طهرانه عزیمت ایدن فرانجه ایلچیسی عزدن نام جنرال ایله ولی عهد اولان شهزاده عباس میرزا چند روز هر بر خصوصی مذاکره و مراسومك صوریسنه فی الجمله تحصیل وقوف ایتمش بولندیغندن شهزادهٔ مشار الیه بو فقیر ایله لدی الملاقات افاقی مصاحبت دولت علیه یه عرض خلوص و محبت صحبتلرندن صکره افندی فرانسه‌لو ممالکی رومدن عساکر وافره امرارینی تکلیف ایتسه عجبا راضی اولورلرمی دیو لدی السؤال بونلرك بیننده کذارشریز اولان معامله معلوم حقیرانهم اولمیوب اول

امرده بیك درلو کلمات موضحه وجواب باصواب ایرادینه جرئت ایده مدیکمدن شاهم بنده کز دولت علیه ده ادنی برنوکر و بویله امور معظمه دن بخبر اولدیغمه مبنی بوسؤال شریفکزه جواب قضی ویره م انجق روسیه لو محاربه سیچون کندی مملکتندن کتوره جکی کلیتلو عسکرینی نمچه وروسیه دیارلرندن اصرار وقته محتاج اولمغله سریعاً ایرشدیرمك ایچون مملکت عثمانیه دن کذارینی لدی الاستدعا جانب دولت علیه دن بروجهله رضا ویرلمیوب فقط برایکیوز نفراوقجیال ومهندس مقوله سی عملهلری بوسنه طرفندن کچیرمك ایچون برزعیم تعیین اولندوغی افواه ناسدن مسموع اولمش ایدی بوخبرك صدق وکذبی وبعده نصورت کسب ایتدوکی معلوم دکلدر دیدیکمده افندی بوتکلیفلرینی تجویز بروجهله جائز دکلدر وروم دولتی دخی بوکه راضی اولمامق کرکدر دیجك بوفقیر مقدما بالتأمل فهم واحساس وقونسلوس سابقك سیاق وسباق کلامندن ادراك وافتراس ایلدیکم امرار عسکر تکلیفلرینی جنرال مرسوم شهزاده یه ایراد ایتمش اولدوغنی جزم وتیقن ایله شاهم عموماً طائفهٔ افرنجیه نك و خصوصا فرانچه لونك حیله ودسیسه لرینه نهایت وغایت یوقدر بویله کلیتلو عسکر ادخالی شویله دورسون ممکن اولدوغی صورتده برنفرینی ملکه تقریب وادخال جائز دکلدر بونلر وندیك ونمچه مثللو قوی الاقتدار نیچه نیچه دولتلری شویله وبویله حیله ودسیسه ایله مغلوب ایتمشلردر دیو بند رابعده یازدیغم تفصیلاتی یکان یکان تقریر وبیان ودولت علیه آنلرك بوتکلیفلرینه قطعاً راضی اولمیه جغنی افاده وعیان ایلدم مشارالیه تکرار جوابه آغاز ایله برقاچ سنه مقدم هند جانبنده اولان انکلتره لودن دولتمزه کلان بیوك ایلچی مقابلی طرفندن اولطرفه کوندریلان نبی خان نام بیوك ایلچیمز کلدکده سز طهرانده ایدیکز آنکله مصاحبت ایتدیکزمی دیدکده خان مزبور بو فقیر ایله بر خانه ده مسافر اولمق حسبیله هندك اختلال احوالنی وکندویه برقاچ بیك عسکر ترفیق اولنسه بتون ممالك هندی شاهنریچون سهولتله تسخیر

ایده جکنی استر استه‌مز بالدفعات نزد حقیرانه‌مده تقریر و تذکیر ایتمشیکن بلی شاهم خان مزبور ایله بالدفعات ملاقی اولدم آنجق امور ملکیه‌یه دائر صحبت ایتمدك دیو مرامندن تجاهل ایلدیکمده هندك مجموع خلقی دولتمزه بیعته حاضر و همان طرفمزدن برار دوارسالنه ناظرلر ایدوکنی خان مزبور تقریر ایدر زیرا انکلتره‌لو ایله امر دینده مباینت وسائر حکام وطائفهٔ افغان ظلمنه عدم قدرتلرندن ناشی ادنی همتله تسخیر اولنور عجبا اولطرفه سفر ایتدیکمز صورتده بر کونا ضرر و خطر وقوعی ملحوظکز میدر دیدکده مقدما طهرانده بعض بی‌اذعانك کفتارندن استشعار ایتدیکم وجهله فرانجه‌لونك بو طرفدن عسکر امرارندن مرادمز فقط انکلتره‌لودن اخذ وانتقام ایچوندر یوخسه توسیع دائرهٔ مملکت و اکتساب منفعت ایچون دکلدر ممالك هند سزه ملاصق و مناسب اولمغله جمله‌سنی سزه ترك و اعطا ایدرز دیو اعجامی اطماع وارضا صددنده ایسه‌لر دخی دیار هندك تسخیرنده آخرك معاونته محتاج اولمدقلرینی بوفقیره ایما معرضنده شهزادهٔ مشارالیه سؤال مذکوری ایراد ایلدیکی مجزوم عبیدانه‌م اولیجق شاهم وسعت دائرهٔ دولت بهرحال موجب اشتغال و محنت و استحقار خصما باعث ندامت و دردست اولان ملکك محافظه‌سنده مبالات ایله طمع دنیویه‌دن اوترو آخر بلاد وعباد اوزرینه سفر آچمق ونتیجه‌سی مجهول اولان سفری حضرده ترجیح ایتمك سبب وخامت ایدوکی معلوم ارباب تجربه وبصیرتدر بومقوله ایلچی اطماعی ویاخود آخرك معلل بالاغراض سوق واوضاعی تقریبیله حالا ملککزده اعدای دین دور رایکن سمت آخره سفر ایتمك نجه تجویز اولنه بیلور روسیه‌لونك دفعی تدبیر بیورلمش ایسه آنی بیله‌م دیو مصالحه‌لری کیفیتندن استخراج ایلدیکمده ای افندی دشمن ملکدن چیقمدینی و ولایتکزدن شو مقدارینی مهریکز ایله یدلرنده ابقا ایدك دینلدیکی صورتده مصالحه نجه ممکن اوله بیلور مملکت غصباً یددشمنده ایکن عاقبت کار ملاحظه سیله انسانه کران کلماز اما مهرله تسلیم بلادبزه‌یك مشکل کلیور بو اوله جق ایش

دکلدر دیدکده اعداء ایله مغلوباً مصالحه هردولتده وجمیع زمانده اوله گلش‌در حتی زمان سعادت حضرت شفیع الامتده بیله اخلافه تسلیت وهزار حکمت ضمننده مصالحهٔ مکهٔ‌مکرمه وقعه‌سی وقوعبولمشدر اهون شرینی اختیار اراده‌سیله بعض ممالکتلری دشمنده ابقا وبعون‌الله تعالی مدت قلیله‌ده مهمات سفریه وامور عسکریه‌یه کمابنبغی نظام ویریلوب ینه یدلرندن استخلاص اولنمقده بأس یوقدردیدیکمده افندی هیچ برکره صلح اولدقدنصکره فسخ مصالحه‌ارتکاب اولنورمی دیو دعواءمردانکی ومتانت ایتدکده فقیر دخی مادامکه دشمن دین ممالکتکزه بومرتبه‌جك یول بولمشدر طرف شاهانه‌کزدن فسخ صلح عارینی اختیاره حاجت قویمیوب آرالق آرالق تکالیف شاقه ایله کندولری اساس صلحی‌هدم وسزی حربه مداوم ایدرلر دیدیکمده مشارالیه تکرار آغاز گفتار ایله روم دولتی حالا روسیه‌لو ایله مصالحه‌یه نظام ویره‌میوب فرانجه بر وجهله قبول اولنمیه‌جق بهانه ایراد وشو کونه سند طلب وبویله جواب ایدرك اوزرینه آلمیوب اولطرفك ایشی دخی دوچار عقدهٔ تشویش اولمش مفهوملرینی مبالغهٔ اعجامیه ایله تذکیر ایتدکده شاهم دولت علیهٔ ابدی‌القرار جمیع دول نصارا ایله همجوار وبرمقتضای شرعشریف هربار کفره ایله جنك وحرب اوزره اولدوغی امر آشکاردر روسیه‌لو ایله مصالحه صورتی‌ده ارلدیغی تقدیرجه انکلتره ایله محاربه سائرلرندن اهون واسهل ودولت‌علیه محاربه‌دن بی‌فتور وکسلدرهمان مصالحه‌یه‌سزلر بررابطه ویروب شو دشمنی آرادن دفع بیورون دیدم خوشمدی یاخدا باق‌اهل ایماندر بقه‌لوم نجه اولور دیو صددی سمت آخره تحویل وبر مدت دخی ذکر آتی بایزید واکراد وقعه‌لرینی مذاکره ومباحثه ایله مجلسی تکمیل ایلدیکی .

خلاصهٔ استشعار بندهٔ ناتوان از تکالیف باردهٔ فرانچه‌لویان در مقابلهٔ توسط مصالحهٔ روسیه‌لو وایرانیان

اعجام فرانچه عسکرینی مملکتلرندن امراره قائل اولمق وفرانچه‌لونك ظاهر اقصای مرامی مجرد انکلتره‌لودن اخذ انتقام اولمقله بونلر اول آمالی استحصال و اقایم هنددن آورادهٔ ید استیلا ایده‌جکلری ممالك بی‌احصای امرار عسکر و معیت‌بالسفر مقابله‌سنده واثبات مدعای محبت ضمننده تماماً اعجامه تسلیم واعطا ایلمك وروسیه دخی ممالك یجمی استیلا ویدلرنده حفظ وابقا ایچون بونجه سنه‌دنبرو هزار زحمت‌ومحنتی ولایعد مصارف و کلفتی مرتکب‌والآن اعجامه بالوجوه غالب اولدقلریچون ممالك مزبوره‌دن بلاعوض کلیاً کف‌ید ایتملری تکلیفنی قانون دوله مخالف و رسم اتفاقه مغایر اولدوغندن ممالك مغصوبه‌لرندن تفلیس وشماخی وشروان وتیمورقپو دربندی وسائر بومقوله متین وواسع وکثیرالمنافع مملکتلر کماکان یدلرنده قالمق اوزره طرف اعجامدن ممهور سندویرلمك و شوشه وبنبك و کومری وسائر بومثالو روانه مناسب ولایتلر دخی عجمه رد واعاده اولنمق شرطلری وشروط سائرهٔ متصوره ایله مصالحه‌یه طالب اولورلر ایسه روسیه‌لویه بلکه الحاح وابرام وسعی بلاکلام ایله بر تقریب سوز آکلادوب بالتوسط برنظام ویره‌بیله‌جکلرینی‌وبوصورتلره‌ده راضی‌اولمدقلری صورتده‌روسیه‌لوعنادلرینه مصر برقوم مضر اولدقلریچون مادهٔ مصالحه‌یی قطع ایده‌میه‌جکلرینی وفقط دوستلغه حرمةً هنددن استیلا ایده‌جکلری ممالك واراضی‌یی بونلره‌تسلیم واعطا وعسکر ترفیق ایدرلر ایسه اول‌بابده واقع اولهجق مصارفلرینی محصول هنددن مع زیادةٍ ادا ایده‌جکلری مأل ومفهومنی جنرال مرسوم شهزاده‌یه انبا ایله ظهرانده دخی‌بومعنایی انها ایده‌جکی‌شهزاده‌نك بالاده مسطور تقریر و افاده‌سندن وتبریزده‌ساکن مستشاردولتنك تذکیر وتقریرلرندن استشعاراولندوغی.

بیان سعی کوشش شهزادهٔ رشید بـ ای وضع احداث نظام جدید

مساعدهٔ قره بختله بلامزاحم نائل تاج وتخت اولان شاه مشار الیهك کافهٔ اعمال واطواری تزوج وتزین وادخار جواهر وخزائندن وجمیع افعال وکرداری تفاخر وتکبر وزیر دستانه ظلم وتجبردن عبارت ونظام ملکیه ومعاملهٔ ملکیه‌دن غافل واوامر ونواهیٔ الهیه‌دن بالکلیه ذاهل خسیس ودنی برافضهٔ بدخلقت اولوب آنجق سلفی خادم شاهك اداره‌سی وبالوجوه استحقاقی سبیله ولیعهد ایتدیکی حالا تبریز حاکمی اولان اوغلی عباس میرزاهر نقدر حدث السن ایسه‌دخی کویا رشیخ‌مش کبی هوای نفسانیه‌دن واختراع ابنیه وزیبایش البسه‌دن مجتنب وپدرینه نسبتله فی الجمله عدل وداده راغب وارباب کماله محب اولدوغندن غیری ذکری وفکری تقویهٔ اساس سلطنت وتوسیع دائرهٔ مملکت وتدارکات اسباب غلبه وحکومته معطوف وکافهٔ اوقاتی صیدوشکار وتهیهٔ ادوات کار زاره مصروف اولوب افواه ناسده کویا علت جوعه ابتلالری علتندن وحقیقتده خفیاً عقد ایتدکلری رشتهٔ متارکه ومحبته بناءً برسنه مقدم تفلیسده اولان روسیه‌لودن فرار صورتیله تبریزه وارد اولان ایکیوز نفر روسیه‌لو ولایتلری ومقدما فرانچه‌لودن جلب ایتدکلری حینده نفر معلم ومهندس مباشرتلریله معلم عسکر تدارکنه وممالك دولت علیه‌دن تجار وساطتیله یوك یوك مایعه ایلدکلری نحاس وتیوردن طوپلر وکله‌لر اصاغه واعمالنه وطوپ وجبخانه عربه‌لری تنظیمنه وباروت طبخنه مبادرت ایله برسنه‌دنبرو اذربایجان مملکتلرینه توزیع وکوناکون تهدید وتأکید ایدرك عیناً وبدلاً تدارك وتحصیل والبسه وهیئتلرینی تبدیل ایله سلطاطه تسمیه ایلدیکی تخمیناً اوچبیك نفر مقداری عسکره کرکی کبی محاربهٔ افرنجیه صنعتلرینی تعلیم ایتدیردوب کل یوم اجرای صنایع ایتدیرمکده وبرطرفدن دخی بر نوع عسکرك تکثیر وتوفیرینه مزید سعی واهتمام ایتمکده اولدوغی دیار عجمده شاهان

سالفه زمانلرندن مخلوع پدرينك طهرانده تأخير وجانب وشهزاده‌يه تسيير ايلديكى يكرمى اوتوز قطعه طوپ وهوانلرندن ماعدا شهزادهٔ مشارالله شيمدى‌يه قدر قرق‌اللى قطعه چرخه وابوس طوپلرى و هوانلر اصاغه وعربه‌لر انشا وخيلى باروت طبخ وتيموردن كله‌لر تنظيم ايدوب الان استكشارينه سعى بيشمار اوزره ايدوكى.

وقوع هجنت ومحذور دراصرار باقر وتيمور بديارعجام بدكردار

ممالك ايرانده انواع معادندن هيچ نوع معدن بولنمديغندن ضربخانهٔ متعدده‌لرندن اعمال وايادى ناسده استعمال اولنان فلوس نام باقيرمنغرك وياپدقلرى طوپ ومهمات نحاسيه وآهنيه و اسربيه‌لرينك باقر وآهنى وقورشونى دولت‌عليه معادن مهولندن اشترا وقطع وترويج ايتدكلرى آقچه‌لك سيم وزرينى تجارت صورتيله كذلك دولت‌عليه ودول سائره نقودمسكوكه‌لرندن تدارك وپيدا ايده‌كلدكلرى ظاهر وكندى آقچه‌لرينى غلو رواجى تقريبيله ديار آخره اخراج ايتدكلرى مثللو دولت عليه نقودى دخى برصورتله اولطرفلره ارسال ونحاس وتيمور وقورشون دخى بيع وايصال اولنمدينى تقديرجه صرف ايده‌جك بر آقچه قطع وادوات حربيه ولوازمات سائره‌لرندن برشئ حين اعمال ايتديرميه‌جكلرى واول بابده دولت‌عليه‌يه شدت احتياجلرى باهر ايكن مقتضاى جبلتلرى اوزره شرم وحيا جانب ديكرى استحقار وكندى نقودو آلات حربيه‌لرى ايله مباهات وافتخار ايتدكلرى والحالةهذه طوپخانهٔ عامره وكرخانهٔ سائره‌ده اصاغه اولنان انواع طوپ وهوانلر وترسانهٔ معموره‌ده ياپيلان قليونلر ومهمات حربيهٔ سائره ايچون دولت‌عليه‌يه كليتا نحاس وتيمور وقورشونك لزومى دركار وبونلرك قانى سبيله عبادالله دخى مضايقه‌يه كرفتار وديار عجمه بونلر بيع اولنمدينى تقديرجه شروط عهدنامه‌يه مغايرتى و آخر كونو برمضرتى اولمدينى جمله عندنده آشكار ايكن ارضروم وطربزون مثلله

مسامحه ومساهله‌لری سبیله معدنلریمز محصولندن دولتمزه لزوملی اشیایی دول سائره‌دن خصوصلری هویدا اولان دشمن ضعیفه ارسال برله استکمال اسباب مقابله‌لرینه معاونت قیلندن اولدوغنه بناءً کمرکلره تقریباً وتخمیناً سنوی ترتب ایده‌جك یکرمی اوتوز بیك غروش مقداری کسردن صرف انظار ایله ارضروم وبایزید وقارص ووان والیلرینه خطاباً اقتضاسنه کوره مؤکد اوامر علیه کوندریله‌رك دیار عجمه باقر وتیمور وقوشوم امراری کلیاً منع ورفع بیورلدیغی صورتده دولت علیه‌یه بالوجوه منافع خفیه وفوائد جلیله حاصل اوله‌جغی .

اجمال اوصاف ظلم وستم شاه عجم وسبب تنفر رعیت وعسکر وخدم

شاه بی مرحمت کمال عدل ونصفت وشرع شریفه زیاده رعایت ایله پایدار قوت اوله کلان امانت کبرای سلطنتی کثرت خزائن ودفائنه موقوف اولق اعتقادینه‌دوشوب ملکلرنده جزیه واعشار شرعیه‌ومعادن وکمرك مثللو واردات قانونیه اولمدیغندن وطینت فطرتی حرص وطمع وظلم وستم اجزای مزموم‌سیله مرکب ومرتسم واول دیارلرده احکام شرعیه مفقود وکاالعدم اولدیغندن شمدیه قدر انواع مظالم وتعدیات ونا مسبوق تکلیفات ایله جمع وادخار برله علی روایة قرب طهرانده‌واقع ولدی الاقتضا قرار وتحفظ نوعندن اولدوغی جنکالستان مازندران اسمنده کائن مسقط رأسی اولان استراباد قصبه سنده وطهرانده تنوین وتخزین ایتدیکی یکرمی ایکی کرور نقوده وحرمی دائره‌سنده ونسوان کثیره یدلرنده موجود جواهر نا معدوده‌دن غیریدر دیو ایستر ایسته‌مز بوفقیره ارائه ایلدکلری مجوهرات کرانبهای بی احصایه عدم قناعت ایله پیدر پی جمع مال وابقای فواحش مال ایچون حجاج وضحاکك ارتکاب

و انهماك ایتمدیکی وخاطرلرینه کلدیکی تعدیات ومظالم و تکالیف وجرایم ایله عموماً اهالئ ایرانی زار ونالان ومواجب ومراتبلری قطع ورفع ومالرینه طمعاً ادنی بها ایله اهلاك ورفع سبیله کافهٔ عسکر وخدمه‌سنی کندودن متنفر وروکردان ایتدوکی واذربایجانه مسلط اولان روسیه‌لولر خادم شاهك وشاه لاحق مشار الیهك زخم خورده وظلم دیده‌لری اولان جعفر قولی خانك وتفلیس جانبلری سکانك دلالت ودعوتلری ایله بلا جنك وجدال کلش اولدقلری وشمدیه قدر واقع اولان محاربات متعدده‌لرینك بر ایکی دفعه‌سنده عباس میرزانك سعی وتدبیریله عسکرلری غالب کلوب ماعداسنده بالطبع عرضاً مغلوب اولدقلری وجوانب اعجامده واقع دول اسلامیه‌دن بری ازیجق حرکت ایتسه بی‌شك جمله‌سی اول طرفه میل ایده‌جکلرندن قطع‌نظر عندالحاجه روسیه‌لو ایله موافقت ودولتلرینه اهانت ایتملری واهمه‌سندن اوتورو مرسوملر ایله جنکه جرات ایده‌مدکلری وایران خلقی دیانتدن خالی ومسلماناق همان دیللرنده جاری اولمق حسبیله قلباً وقالبا روسیه‌لونك غیرتکشلری اولدقده وشاه ومشار الیهه هربار عسکر هرنه‌قدر افقر اولور ایسه امید مال وامال سپایش حال زیاده جنکه مجبور ولدی‌الضروره جسور اولور دیو خلاف عقاید ناس لاف وکذاف ایتدوکی ومشار الیها حکام وخدامی قاعدهٔ پیشین اعجام اوزره شمدیه قتل وَاعدام ایتملو ایکن اولادی متعدد واکثری برسمتك حکومتیله متفرد ومتمرد اولوب انجام کارده دعوای سلطنت ویاخود صورت غیبویه ایله امید نجات اولدیغندن کمسنه بوکاره جسارت ایده‌مدیکی وشاهك وفاتندن صکره وارث سلطنت اولان اولاد کثیره بزبرینه خصومت ایدرك ممالك ایران ویران وزمام سلطنت مسلمه ایدیٔ اجنبیان اولجغندن اشتباه اولدیغی رجال دولت ویا بندکان سرائر سلطنتدن ایوجه کوروشدیکم وعندالعوده

خانه‌لرینه قوندیغم بعض کسانك مأل مقال صادقه‌لرندن ودلائل سائرهٔ سائقه‌لرندن تحقیق کردهٔ بندکی ایدوکی .

بیان کیفیت عبدالرحمن پاشای فضاحت انتما که اندر سوی بغداد از زمرهٔ میر بلاد اکراد

شاه کمراه سمت سمت ممالك جسیمه‌سنده حاکم اولان اولادندن ماعدا سائر بلاددہ اولان باجمله حکامك واصحاب نفوذ وذکادن اولان کافهٔ اخوانین وخدامنك دغدغهٔ خروج وطغیانلرك در امان اولق ملاحظه‌سیله یا اولاد ویاخود عیالنی رهن طریقیله طهرانده توقیف وتأخیر وبومقوله اصحاب اذهان دخی دیارلری محصولندن صالیان وپیشکش نامیله سنوی اداسنه متعهد اولدقلری نقودی بهر سنه عید نوروزده بالنفس کتوروب شاهه تسلیم واسترلر ایسه رهنلرینی تبدیل ایتدکدن صکره انلر یاابقا ویاخود اخر منصب توجیهی وخلعت اکساسیله اعاده وتسییر ایده کلدیکی اجلدن بغداد بهشت آباده تابع کردستان حکامندن معدود اولان بابان نام دیکر قره‌جوران متصرفی سابق عبدالرحمن پاشا بغداد والیسی سابقدن اغراض ایله طرف شاهه التجا ایتدوکی اثناده انك دخی بر نفر اوغلونی رهن طریقیله طهرانده توقیف ودولت علیه‌دن بالاستدعا رخصت سنیه استحصالیله کندوسنی ولایتنه اعاده وولایتی محصولندن بومقابله‌ده بهر سنه بیلرنده معهود المقدار نقود صالیانی نوروزده کتوروب اعطا وخلعت اکتسا ایتمك شرطیله اخوانین سائره اعدادینه ادخال ایتمکله پاشای مزبور اولزماندن برو شرط مذکوره کمالیله رعایت ایتمکده اولدیغی وباجمله بغداد وحوالیسی بوحرکتی سببیله مزموم ومنفور وطهرانده اولان اوغلو عدم رعایت ومذاهبده مباینت حسبیله مکدر ومحقور اولدوغنده پاشای مزبور

بوکره اوندن نادم اولمش ایسه دخی رهننی تخلیصه چاره‌سی اولمدیغندن وخلعت اکرادیه‌سنی اولا بالاستحصال اماله و رجوع نفسنه کران کلدیکندن بالضرور صبر وتحمل ایدوکی طهرانده اولان اوغلونك وادملرینك وذکرآتی مصلحت قارصده یوسف پاشا حضرتلری عندنده مقیم دیوان کاتبی قاسیم افندینك کفتار واطوارندن جزماً ویقیناً معلوم بندکی اولدوغی ومزبورك اوغلی ید جانبنه اعاده وارجاع اولنمق خصوصی میرزا شفیعه کتوردیکم مکتوب سامیده سطحیجه مسطور وبوخصوصده اولدقجه طرف عاجزانه‌مدن دخی سعی اولنمسی حامل اولدوغم تعلیمنامه‌ده مذکور اولدوغندن بوفقیر ابتدای امرده شهزاده عباس میرزایه ووزیرینه بومادهٔ نارکانه تذکیر ایلدیکمده بزم بله‌جکمز ایش دکلدر طهرانه وصولنده مذاکره ایله جوابی اولطرفدن وریلور دیدکلرینه مبنی طهرانده بر ایکی دفعه مزبور میرزا شفیعه عبدالرحمن پاشانك سزکله بوکونه معامله‌سی دولتمزك کنهله معلومی اولمیوب فقط حین حرکتمده مقام علیای ریاستدن دولت ایرانیه‌نك التماسنه بناءً بغداد والیسنه یازیلوب عبدالرحمن پاشا محله اقعاد وتأمین اولندی. اکر اوغلوم حالا انده ایسه فیمابعد مکثنی موجب حالت قالمدیغی ایله عودت ایتدرلسون دیو بوفقیره تنبیه وتذکیر بیورلمش ایدی . تحقیقمه کوره پاشای مزبوری عادتا اخوانین ایرانیه ذیلنه دولت علیه‌نك ملك موروثی صالیان وضعیله بیاغی ممالك اعجامیه سلکنه ادخال بیورمش‌سز بوایسه دعوای خلوص ومحبتکزی منافی وبنده‌کز تأکید محبته مأموریتم حسبیله بوخصوصی وقوعی اوزره دولت علیه‌یه افاده ایتمز ایسه‌م دخی طرف آخردن مسموع بیوریلوب بالآخره فساد ظهورینه بادی عادی اولهجق ظاهردر زیرا فلان تاریخده بغداد والیلکی هواسیله شاه عباس ثانی صفویه مراجعت ایدن بکر صو باشی‌یه سرعسکر حافظ احمد پاشا طرفندن بغداد منشوری ویریلدیکی‌انده نان ونعمتیله‌پرورشیافته اولدوغم

دولت علیه‌ئی براغوب اجنبی باش ایندرمك فدای جان ودل مشکل ایمش دیو شاه مشار الیه جانبندن اکراه ایتمه‌سندن ناشی بغداد بوجانبدن استیلا وعقیبنده سلطان مراد رابع حضرتلرینك همت پر میمنتلریله استرداد اولنجه دکین نقدر جانلر هدر وعموماً دیار ایران زیر وزبر اولدوغی کتب تواریخده مسطور واسرالشرور اصغرها مثلی السنهٔ ناسده مذکور ومتداولدر ومزبور عبدالرحمن پاشانك دیوان کاتبی مثلا قاسیم مدت وافره دنبرو وحالا یوسف پاشا حضرتلرینك اوردوسنده قائم اولمغله بالدفعات نزد حقیرانه‌مه کلوب فدای جان عدیم الامکان اولدیغندن وولی نعمتمز اولان دولت علیه طرفنه فراره وجاه وجوارمزه پر ملتجا بوله‌مدیغمزدن بالضرور انجامه عبودیت ومألوف اولدیغمز وبرطرفه ویره‌کلدیکمز ویرکو اعطاسی وکرو ابقاسی ونوروزلرده خلاف مذهب وآیین خلعت اکتساسی مثللو مصائبه جسارت ایتدك. بو بلالردن استخلاص نیازیله افندمزه مراجعت وخیلی زماندن برو دائره‌سنده اقامت ایده‌یورم برفائده‌یی مفید اولمدی وسنك مأموریتك حصول مأمولمزه سبب وعلت اولمغله معلوم اولمغله مقاصد سائره‌مزدن قطع نظر فقط قره‌جوران سنجاغی بغداده مربوطیتدن اخراج وسائر الویهٔ مستقله مثللو طرف دولت علیه‌دن فرمان ایله پاشامه توجیه ایتدیروب بومقابله‌ده وهابی اوزرینه سفر وعزیمت ودولت علیه‌یه وساکه مالاً دخی خیلی خدمت ایدن وبوتهمت سببیله دولت علیه اعتماد ایتمز ایسه پاشام عندنده لاشیٔ مقوله‌سندن اولان اولادینی فدا وولایت انجامی تالان ویغما ایله اعتماد کلی اعطا ایده‌جکنه کفیل ورهن ویرر دیو بوفقیره رجا وواقع حالی انبا ایتدیکی وپاشای مزبور بعینه بکر صو باشی مثللو طرفینی الدن براقیوب سزه بوکونه عبودیت ایتمکده ایسه دولت علیه‌یه دخی بووجهله خدمت ورقیت عرض ایتمکله آخرالامر بر فساد ایجادینه سبب اولمغله جنی یاهردر دیو توضیح مرام وتوشیح کلام ایده‌رك کیفیتی تقریر وافهام

ایلدیکمده افندی دیوان کاتبی بیانه سویله‌مش شمدیکی حالده دولت علیه‌مده برعبدالرحمن پاشانك اوغلو کرك ولایتنده اوتورمش کرك طهرانده دورمش عدم تکلیفه بناءً برکونه بأس یوقدر دولتمزه مقطوعاً صالیان اعطاسی خلاف اولوب همجوار اولق مناسبتیله فقط سنوی بر مقدار پشکش ویرر واوغلونی اعاده ایده‌جکزدر وباجمله حدوددده اولان حکام شاهان سالفه وقتلرنده اولدوغی مثللو برر مقدار پشکش ارسالیله دائما الفت ومظاهرت ایتمه‌لودر دیدکده حاضر فضاحتلرینی ستر واخفا صددنده ایکن بوزجغارمه‌مق وفی‌الجمله قدر اعتبارمی محافظه ایتمك ایچون معارضه ومخاصمه ایتمیوب واقعا تقریریکز نفس‌الامره مطابقدر سخابوا تحادوا امری منطوقنجه طرفینك حدود حکامی دولتین علیتین جانبلرینه هدیه ارسال ایتمه‌لر و افاده وجهله پاشای مومی الیهك اوغللری اعاده بیورلمه موجب تزاید محبت اولور دیو طرف بندکیدن دخی صورت تصدیق تکریر تکلیف وایراد جواب لطیف اولندیغی وبونلر پاشای مزبورك چاکرلرندن مقدم لاجل‌التبدیل طهرانه تسبیل ایلدیکی عثمان بك نام اوغلونی طهرانده توقیف وتأخیر ومحمد بك نام بیوك اوغلونی ولایته اعاده وتسییر ایتمشلردر وبرسنه‌دن زیاده روسیه‌لو ایله اصلا جنك ایتمه‌مشلر ایکن بودفعه چاکرلریله کوندردکلری مکتوب جل اسلوب مغرورانه‌لرندن عبدالرحمن پاشانك اوغلونی اعاده وروسیه‌لویی بالمحاربه شویله وبویله قهر وفتاده ایتمك دیو دروغ صریح تحریر اظهار صلاحیت فخر وغرور ایتدکلری .

کیفیت معاملهٔ والیٔ بغداد پاشای فساد پیشه

غالبا طرف دولت علیه‌دن بغداد والیسی سابق‌علی پاشاحضرتلرینه عجم ایله امتزاج وحسن الفت وعبدالرحمن پاشایی تأمین واوغلونی عجمدن

طاب ایلهویو یازمق ویاخود بوچاکرلرینك مأموریتمدن خبرداراولمق ویا آخر مادده ضمننده اولمق احتمالندن بریسیچون متوفای مشار الیه بغداده کتیخدالق وقائممقاملق رتبه‌لرینی احراز ایتمش متنفذان بغدادن درویش آغا نام کورجی‌الاصل ساده‌دل برشخصی یوز نفردن متجاوز خدم وحشم وعلی روایة ایکیوز اللی کیسه‌لکدن زیاده هدایا دخی شاه جانبه ایلچی تعیین وارسال وعقیبنده کندوسی اخرته انتقال‌ایتمکله مقدما کتیخدامی ایکن بالمحاربه عجمه اسیر وحالا تحصیل ایالت بغداد ایله مرامکیر اولان دولتلو سلیمان پاشا حضرتلری کاکان ابقای مأموریه واولطرف دخی حصول مأمولنه سعی وغیرت ایتمسیچون اثنای راهده مکتوب ایرشدیردیکیچون ایلچیٔ مرقوم بوفقیردن یدی سکز کون مقدم طهرانه داخل وبالاده میرزا شفیعك خانه‌سنه نازل اولمغله ایکی‌اوچ دفعه مرقوم ایله اجتماع ومادهٔ مأموریتنی تحری واستخراج ایلدیکمده عبدالرحمن پاشا ماده‌سی وهمجوارلق مناسبتلرینی تذکیر ایتمش ایسه دخی اساس مأموریتی طرف دولت علیه‌دن بغداد والیلکنی تحصیل ایچون استشفاع واستعانه‌دن عبارت ایدوکی وحتی برکیجه میرزا شفیع مواجههٔ مزبوره‌ده والی سابقك وفاتی سببیله بغداده اختلال وقوعی نمایان اولمش ایکن دولتین علیتین بیننده درکار اولان محبت مقتضاسنجه بوطرفدن رده سلیمان پاشا استصحاب برله لدی‌الاقتضا ارسال عسکر وجهت اخر ایله اهانت اولهجنی بیانیله امرینه اطاعت ایتملریچون کوندریلان رقم شاهی‌یی دیوان بغداده علناً قرائت ایتدرمك وحدوده اولان خانلر دخی لدی‌المطالعه عسکر ارسالی واخر وجهله امداد واعانت ایتمریچون رقملر کوندرلمك سببیله کمسه حرکته جرأت وبالجمله اهالی خواه ناخواه تبعیت ایتدکلرینی ومزبور عبدالرحمن پاشا عسکر جمعیله کوی سنجاق اوزرینه عزیمت ایتمش ایکن بوطرفدن تنبیه وتحریر اولندوغنه مبنی بلا محاربه دعوت‌ایلدیکنی وطرف دولت‌علیه‌دن حصول مسئولیچون شفاعت

نامه كوندردكلرينى بوفقيره افاده وانبا وايلچىٔ مزبور دخى با تعليم تصديق وتشكر وثنا ايلديكى وبوخصوص چاكرلريله مبعوث مكتوبمز طرفنده دولت عليه‌يه دخى اجمالاً تحرير واملا ايلديكى وايلچىٔ مزبورك عودتندن صكره فقير طهرانده ايكن مشار اليه سليمان پاشا حضرتلرى طرفندن باتحريرات برقاج اتباعلو براندرون اغاسى دخى كلوب جنودود طرفندن عودت ايتديردكلرى مزبورانك اساس مأموريتلرى جزماً ويقيناً معلوم عبيدانهم اولميوب انجق بغداددده استقرارلرينه معاونتلرى مقابله‌سنده بهر سنه طرف شاهه هديه نامياله برر شىٔ كوندرمكه تعهدى العلم عندالله شروط سائره‌يه دخى ربط ايتملرى بالاده بسط اولان مقدماتدن وفى الجمله انتفاعلرى اولان عبدالرحمن پاشا خاطرينه عدم رعايتله خصمى اولان وزير مشار اليه حضرتلرينه اهانت وهمت ايتملرندن وپاشاى مزبورك اوغلى محمود بكك صورت ظن واشغالنده ايراد ايلديكى كلماتدن استشعار و استدلال اولنديغى .

بعض ملاحظهٔ بندهٔ صاف نهاد درحق حضرت والىٔ بغداد

ممالك ايران قديمندن معدود وبعنايةالله الملك الودود حالا سلك ملك پادشاهيده مقصود اعجامه قريب ومحدود اولان بصره وبغداد مثللو خارج راده بغداد بلادى استخلاص واسترداد وبالجمله شاهان وسكان عجمه وباخصوص شاه مشار اليه اقتضاى مرادواذكار وافكارلرى بومرامى تدبير وايراد ايدوكى نزد عاجزانه‌مده مجزوم وجمله عندنده معلومدر. بناءً على ذلك بومطلوبه متهالك اولان شاه طرفندن دائما استكناف واكراه وولى نعم عالم اولان پادشاه جهاه پناهه صداقت قصديله اعجامه بغض الله فرائضنه رعايت ولاة ممالك حدوده واجبهٔ

ذمت ایکن وبغداد والیلری عظمای دولت علیه بهر سنه ارسالی معتاد اولان برر بغچه هدیهٔ ناچیزك ایصالنده جواز کوره اهال ورخاوت ایکن بالاده بیان اولندیغی وجهله بغداد جانبدن بردفعه‌ده کوندریلان هدیه اعطا وشروط سائره ایله طرف اعجامه میل وانحا صحیح اولدوغی صورتده عقل قاصر عاجزانه‌مه کوره وقتیله دولت علیه‌یه باوجوه موجب محاذیر عظما اوله‌جغنه بناءً بوخصوص اطرافیله تحریر وتدقیق بیورلمق امور واجبه‌دن اولدوغی .

صورت حرکات ناروای اعجام بی‌حیا درحق حضرت یوسف پاشا واسترداد اموال مغصوبهٔ فقرای بایزید سوی اعجام عنید با طلب سرعسکر دلیر وبحسن تدبیر فقیر پرتقصیر

اعجام خسران انجام دولت علیه‌یه شمدیکی حالده روسیه‌لویه دائر وسائر مراجعتلری قالمق ودولت علیه کندی امر معظمه‌سیله مشغول اولوب فضایح جزویه ایچون اخرین تأدیبی قیدینه دوشمامك فکر فاسده‌سیله مقتضای جبلیتلری اوزره جانب سلطنت سنیه‌یه علناً اهانت وخیانت ایتمکه مباشرت برله ایام شتاده قارص وبایزید ووان وهنکام کرماده حوی وروان جانبلرینی قشلاق ویيلاق وطرفینه ادعای اتحاد ایده‌کلان سیبیکی و زلام تسمیه اولنور ایکی عدد عشیرت اکرادبکلری اول عبدل حسین نام بکلری طرفلرینه جلب ایله برطرفدن مزبوران وبرطرفدن دخی حوی حاکمی اولان قره‌کوز محمدخان سرقت‌وشقاوت تهمتلری ایچون میران مزبورانه خصومتی وطرف وطرف اعجامه عدم میل ومحبتی باهر وبدید اولان بایزید متصرفی ابراهیم پاشادن اخذ انتقام وکرهاً طرفلرینه جابه دوام ایچون لواء مزبور قضالرینه تسایط وانلر

دخى حوالئ مرقومه عاداتنده مبالغه وتفريط ولايعد اموال منهوبهٔ فقرايى تماماً هوى وروان طرفلرينه ايصال ايتدكلرينه وكذلك قارص محافظى مقتول محمد پاشانك روانه فرار ايدن قرنداشى قره‌بكى استصحاب وخلاف مأمول بومثللو نجه نجه افعالى ارتكاب ايلدكلرينه دولتلو يوسف پاشا حضرتلرى استغراب برله بالطف والاحسان جبر نقصان ايتدرمك ايچون قرب وجواردە بولنان مزبور سردار حسين خانى دائره‌سى واوردوسى خلقيله معاً قاغزمان صحراسنده اردوسنه دعوت وسايهٔ سلطنت سنيه‌ده كليتلو هديه اعطا وجهت اخر ايله مكرم وملتفت ووافر اظهار قدرت وشهرت ايتدكدن صكره خلاف شروط مسالمه تصاحب ايتديكم مزبوردن قره‌بك و عبدل حسينى واشياء منهوبه‌يى طلب ايدوب اولدخى اطوار سحريه اور كفتار باروا ايراديله مخالفت ايتديكندن كمال مرتبهٔ انفعال برله خصوصات مزبوره ضمننده شهزاده عباس ميرزايه باتحريرات نورى نام برمعتبر آدمى تسيير وبوفقيره دخى مفصل ومشروح بر قطعه امرنامه تحرير بيوردينغنه مبنى چاكرلرى بر قاچ مجلس شهزادهٔ مشار اليه ووزيرى ميرزا بزرك ايله مقتضاى وقت وزمان اوزره موادمرقومه‌ئى درميان ايدرك بالآخره بش التى سنه‌دنبرو بايزيددن فرار ايتمش رعايالرى كيرو اعاده اولنمق شرطيله فقط بالجمله اموال مغصوبه‌نك استردادينه وقره بك حقنده دخى بالمحاربه مشار اليهك تطييب فوأدينه وعشائر مزبوره كويا اصل كندى رعيتلرى اولدوغى ودكل ايسه دخى مهين جانبين اولدقلرى اجلدن فيمابعد اراضى رومه اياق بصدرمق واكر تجاوز وتعديلرى واقع اولور ايسه قرب حدوددن قالديروب خراسان طرفلرينه كتورمك موادينه ارضا ايله ياساقجى باشيئ مزبور نورى بك ترفيقاً روان خانى جانبنه وايش آغاسى نائبى اولان محمد بك بوفقير ايله تاخيصاً حوى طرفنه تعيين وارسال ايتدردكدن صكره بوچاكرلرى كلوب بايزيدده ظهور ايدن فقط قرق اللى خانه مقدارى

بی‌سروپا رعایای عجم طرفنه اسرا وحوی طرفندن کلان اموال منهوبه فقرای بایزید اصحابنه توزیع و اعطا ایتدرلدیکی وبعده روان جانبندن اولان اموال مغصوبه دخی بر روایتده وعلی روایة مع نقصان یساقجی باشی ونوری بك ایله بایزیده کلوب اصحابنه ویرلدیکی ومرقوم قره بکك یانندہ اولان موجود کلیتلو اموال ونقودی روان خانی کلیاً ضبط ومقتضای غرورلری اوزره یوسف پاشا حضرتلرینك طلب وتحریرینی کتم‌یرله روسیه‌لویه فرار تدبیرنده اولمق تهمتیله مقید جانب شهزاده‌یه ارسال ایلدیکی خبری ارضرومده رسیدهٔ سمع بندکی اولدوغی .

مغائر صلح وسلم بعض حرکات نامرضیهٔ عجم

حالا روسیه‌لویه تابع وکمال ملعنتی دنیایه شایع جعفر قولی خانی عجمدن حین فرارنده دامادی وبایزید سنجاغی متصرفی بولنان متوفی محمود پاشا لواء مزبور ملحقاتندن کرد اوغلو قلعه‌سی دیمکله عریف صعب‌المرور بر قلعه‌یه اقعاد ایدوب بعده باارادهٔ سنیه اوالحوالی حکامنك وعجم خانلرینك مباشرتلریله طرد وابعاد اولندوغی اثناده تکرار دخولنده حراست دسیسه‌سی ومزبور قره‌بکك سوق واغانه‌سی سببیله قلعهٔ مزبوره‌یه دخول ایدن اعجام الی‌الآن چیقمیوب توابعندن اولان چند عدد قرائی پریشان وبرطرفدن استحکامنه اهتمام ایدوب هرنقدر استردادی مراد اولندیسه اصغا واعطا ایتمدکلرندن وحدود موجوده اکثری بلاد خلقی حین فتح خاقانیده تطبیب واعجامی بوطرفه ترغیب اراده‌سیله کافهٔ تکالیفدن معاف بیوردقلری‌ایچون فقط‌رضالریله والیلرینه سنوی جزئی هدیه ولدی‌الاقتضا عسکر اعطاسی‌وجهت اخر ایله خدمت ایده‌کلان رعیت دولت علیه‌دن وان سنجاغنده واقع اهل سنت وپاك عقیدت حکاری اکرادی بلادندن جاذ ناحیه‌سنی چاکرلری طهرانده

شهزاده عباس میرزا عسکر ارسالی ایله اوردیروب ایکیوز نفردن متجاوز نسا ورجال وکبار اطفالارینی سبی واسترقاق وتبریزده علناً بالمزایده طائفهٔ اعجام ونصارایه بیع وفروخت وسائر حکاری قریه‌لرینه سنوی بیك بشیوز رأس اغنام وبیك بشیوز ریال ویرمك خصوصنی تکلیف واغنامی جبراً تحصیل ومبلغ مزبوری برقاچ ماه تأجیل ایدوب طائفهٔ مزبوردن وان بایزید طرفلرندن استمداد واستعانه ایتمکده اولدقلرینی ومارالذکر سیبیکی وزلام عشیرتلری هرنقدر دولت علیه‌نك قدیمی رعیتلرندن ایسه دخی بوطرفده استقرار ایتیوب ولات حدود طرفینی تزویر ونفاق ایله بربرینه دوشوب بواراده اموال فقرائی غارت وبوتهمتلرین بولندقلری طوپراق صاحبنه عزو ونسبت ایده‌کلدکلری دولت علیه‌یه وجهاً من‌الوجوه فائده‌لری اولمدیغی اجلدن همان برابر کتوردکلری حسینی وعشیرتین مزبورتین خلقنی حدودك بعید ولایتلرنده اسکان ایتملری ویاخود انلر دخی عجمدن برابر کتوردیلوب بوزاوق جانبلرینه جلب وایوا بیورلمسی وکور اوغلو قلعه‌سندن وحکاری قره‌سندن کفید واسرای مبیعه عیناً وبلا تضمین رد ایتدرلمسی نیازیله بایزیده معروضات وبر قاچ نفر داد خواخان تهیه ایتمه‌لو ایکن بوچاکرلری سر دولت افسر اولیای نعمایی تصدیقدن محافظه واردیسیله الحالة هذه اموال منهوبه کد تدبیر فقیرانمله فی‌الجمله استرداد اولندی ، ارضروم والیسی دولتلو عثمان پاشا حضرتلرینك وردندهٔ همتلریله مستدعای مذکوره کز ایله دخی بلکه بوطرفده برقالبه افراغ اولنوب درسعادته مشتکی ارسالی تکلفنه حاجت قالماز وبوحوالینك کافهٔ احوالی والیلر طرفندن یازلمق قاعدهٔ کلیه‌دن اولمغله راسا معروضات ارسالنده والی مشار الیه انفعال ایتمك احتمالی درکاردر دیو شمدیلك منع وتوقیف ایتدرلدیکی .

صورة معاملهٔ اعجام بابن بندهٔ مستهام وبیان حرکت عاقلانه این خاکسار دران دیار

مشار الیه یوسف پاشا حضرتلری عندالعزیمه حامل اولدوغم تحریرات سامیه‌لری لدی‌النظر بوندن مقدم درسعادتدن بونلرك بررعینی صورتی طرفمزه کلوب عبارات ومضمونی اعجامك دعوای کاذبهٔ انانیتلرینه کوره غایت دون اولدوغی طرفمزدن تحریر و حتی اقتضاسنه کوره تسوید القابی تسییراولنمشیدی. بونلر ینه اولکی صورتده یازلمغله حریفلر متغیر ومنفعل اولور دیو براز حاللرینی بیان وتوضیح وشهزاده‌یه اولان مکتوب سامینك عنوانندن برقچ فقره‌ئی حك ایله تبدیل وتصحیح بیورمشلر ایدی. واقعا شهزاده‌نك دیوانده وزیری میرزا بزرك مکتوب سامیٔ مذکوره دیباجه وعنوانی طی وترك ایله یالکز متنی عارتی جهراً تلاوت وبعده بوفقیره شهزاده‌نك شانی جهانده شایع اولمغله عنوان نامه قراینله حاصلی تحصیل قیلندن اولمق مفهومنی تذکرایتدیکی مشار الیهك قولنی تأیید ایتدیکندن غیری شاه انجام تباه اول امرده تصدیق سلطنی ضمننده بوچاکرلریله قبل جانب پادشاه جهاندن نامهٔ همایون وهدایا ورودی مأمولنده وبویله اولماز ایسه بازی وزیرینه اولان مکتوب سامیده ولایتی وهمجوار اولان ولایتلر خلقی اراسنده کندویه موجب تعظیم وافتخار اوله‌جق تعبیرات ویعنی کندویی ستایش وثنا وکمال قدرتی اعتراف وانبائی مشتمل عبارات یازلمق امیدنده ایکن کندی اوصافندن قطعاً بحث اولنمیوب همان پاشاه کافهٔ امم وتاج بخشای عالمله شاهان عالم سایهٔ بسیط یزدان درج وجود جهان شوکتلو قدرتلو مهابتلو عظمتلو ولی نعمت جمیع ملت افندمز حضرتلرینك توصیف شریف قدره شاهانه وتعریف لطیف شوکت شهنشاهانه‌لرندن بالمناسبه

بسط وبیان بیوریلان برقاچ فقره کونا باران نیساندن رهان مارنه مصیب قطرهٔ مثللو شاه حسودی زهر آلود ایتمکله بودفعه میرزا شفیع طرفندن کتوردیکم کاغده شاهلرینك مدح وثناسنده افراط لاف وگزاف اولبابده ومواد سائره‌ده صراحةً ارتکاب کذب وخلاف ایتدکلرندن بشقه بوفقیری دخی لابقی اوزره حسن معامله ایتدرمیوب بوفقیر دخی شاهله ملاقات ایتمدیکنز دیو سؤال ایدن وبلکه باجمله یانمه کلوب کیدن سند وفرانجه ایاچیلرینه وسائر کسانه برر کونا مناسبت تدارکیله بن دولت علیهٔ قوی قدرت طرف باهرالشرفلرندن مخصوص ایاچی دکلم فقط پادشاه عالمك صدر اعظمنك قائممقامی طرف اشرفندن میرزا شفیعه بر مکتوب کتوردم وحتی اولمکتوب برجبار ایله کله‌جك ایکن درسعادتده اولان عجم ایاچیلری طرفندن بالدفعات ایاچیلر کلوب بوجانبدن بر معتبر آدم کوندرلمامسی روا دکلدر مخصوص برآدم ایله کوندریلسون دیو رجا ایتمه‌لریله انلری تطییب ایچون ایاچی عنوانی اولیه‌رق احقر خدمهٔ دولت علیه‌دن بوفقیری ارسال بیوردیلر. شاهله ملاقاتمی موجب حالت یوقدر وقدر ورتبه وکیفیمته نظراً مأمولدن زیاده اکرام ایده‌یورلر دیو واقع حالی انبا ومسافر اولدوغم خانه کمال وقرار و تمکین ایله اقامت وجوارمده ساکن فرانجه ایلچیلری ویانمه کلان اعجام ایله متشوقانه الفت واکثریا کتب مطالعه‌سیله امرار انا وبالوجوه اظهار صورت عنا واستغنا ایدوب بوفقیر وادملرم شاهلرینی وسائر سیرانکاهلرینی سیر وتماشایه رغبت ایتمه‌دیکمز وکورمزدن عودت اولنوب ارائهٔ دبدبه و شهرت ایده‌میه‌جکلری معلوملری اولدقده شاهك امر وارادەسی ومیرزا شفیعك وباخصوص صاحب خانه‌مزك ابرام وافاده‌سیله برکره ات قوشوسی بهانه‌سیله ترتیب ایتدیکی بنش جمعیته دیکر ایاچیلر ایله معاً عزیمت وانلره تقدم وشهزاده‌لرنده تقرب صورتیله وداراتنی تماشا ورؤیت وبرکره دخی جوهرلرینی کورمك وطهراندە

اولان شهزاده‌لر اکبری وحوالی وشهر طهرانك حاکمی اولان حسن علی میرزا ایله کورشمك ایچون سراینه وبردفعه دخی عندلرنده باغ جنان وجهانده معدوم‌الاقران اولمق زعمیله شاهك سنین وافره‌دنبرو بنا واعمار ایتدیکی بکارستان طهران وقصر قاچار تسمیه اولنور وصحیح الهوا وفسیح‌البنا قصرلرینه‌عزیمت اولدوغی وچاکرلریمك یرینه‌حوادث تواریخ سابقه ومقتضای اوقاف لاحقه‌دن بی‌خبر وانلردن اکرام وادمیت مأمول ایدر فن مناظره وادارهٔ جواب مذاکره‌دن غافل وتنك دل براخر قوللری اولسیدی معامله ومذاکره‌لرنده لایقی اوزره مقابله ایده‌میوب بالضرور برودت وکدورتله عودت ایده‌جکی فلله‌الحمد والمنه بوقوللری هرحالده عاقلانه وحکیمانه حرکت واظهار غنای طبیعت ایله هرکلاملرینه مقتضای مقام اوزره جواب باصواب ویروب عندلرنده منکوب وهیچ برماده‌ده ایسه مغلوب اولمیوب شان وشوکتیه وسلطنت علیه اجر وجمیله‌سیله باکمال شوق ومحبت وداع رسمی ایفا اولنه‌رق مزید عز ورفه وکمال محبت واعتبار ایله معارفت وعودت اولندوغی محاط علم عالم ارای رحیمانه‌لری بیوردقده امر وفرمان لطف واحسان دولتلو عنایتلو عطوفتلو رأفتلو ولی‌النعم کثیرالحد والکرم عالی‌همم افندم سلطانم حضرتلرینکدر .

تم

تاریخ جامع شریف نور عثمانی

درسعادت

هلال مطبعه‌سی اسکی ضبطیه قارشوسنده

۱۳۳۵ — ۱۳۳۷

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه‌سنك علاوه‌سیدر

تاریخ جامع شریف نور عثمانی

جناب حق عزشانه حضرتلرینه حمد بی غایه ورسول اکرم وآل اصحاب محترم حضراتنه صلوة بی نهایه دنصکره باعث تسطیر کتاب صحت نصاب بودرکه استانهٔ سعادتمداردہ بدستان جدید قربنده کائن صرقجیلر اوکنده جبه‌جیلر قوللوغنه مرور وعبور اولنان طریق عامك جانب یسارنده بوندن اقدم واقع اولان مسجد شریف فضلای دهردن عالم‌قدسه ارتحال ایدن خواجه سعدالدین افندینك دختر[۱] سعد اختری فاطمه نام خاتونك وقف جلیله‌سی اولوب مرور ایام وکرور اعوام ایله مشرف خراب وزلازل وقوعنده مائل تراب وبر وجهله صلوة مکتوبه‌نك اداسنه عدم قدرت ووقفندن دخی ابناسنه لیاقت اولمدیغندن محله اهالیسی مقدما سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك رکاب همایونلرینه رفع رقعه ایدوب تجدیدنی نیاز ایلدکلرنده کشفنه امر همایون بیورلمغین هیئت قدیمه‌سی اوزره تجدیدینه قرق کیسه اقچه کیدر دیو کشف اولنوب دفتری رکاب مستطابه عرض اولنمشکن طاقچهٔ نسیان وعلی حاله وقت کذران بعده خداوندکار سابق مغفرت نشان غازی‌سلطان محمود خان حضرتلرینه محله اهالیسی عرضحال وبرقاچ دفعه استرحام حال‌ایدوب بشنجی دفعه عرضحال ایلدکلرنده اول وقت دارالسعاده اغاسی کاتبی اولان سماحتلو درویش افندیيه حواله وکیفیتنی سوأل ایچون امر همایون اولمغین طرفلرندن اغا جلبیسی حاجی صالحی تعیین اولدخی وقت عشاده محلنه کیدوب مسجد شریفنك امامنی خانه‌سندن اخراج

[۱] انجمن اعضاسندن متقاعد میرالای علی بکك یدنده بولنان فاطمه خاتونك وقفیه‌سنه نظراً خواجه سعدالدین افندینك زوجه‌سیدر .

مسجد مرقوم كمك وقفى اولوب وصورت انهدامى ترتيبده اولديغينى استنطاق ومقدما قرق كيسه اقچه‌يه كشف اولنوب متروكاً قالديغى وشيخ‌الاسلام افندى نظارتنده اولديغينى استخبار وتقريرينى على وقوعه كلوب انها ايلدكده بروجه محرر كيفيتنى قرين علم عالم آراى شهر يارى اولمغله بعده بالنفس جناب شيخ‌الاسلام فضائل ارتسام افندى حضرتلرندن استفسار بيوردقلرنده وقفى ضعيف وبحاصل اولوب جانب وقفدن انشاسنه قدرت اولمديغينى پادشاه مروت پناه حضرتلرينه بالمشافهه افادهٔ حال وابنا اولنمق ايچون وقفيتى استبدال اولنمسنه فتوىٔ شريف دخى وايرمكله بناءً عليه تجديدى امر همايون مرحمت مقرون اولمغين دفتردار اسبق عاطف افندى مرحومك دامادى اولان على اغا هر اشنده مقدم كاركذار وهر وجهله مستقيم وصداقتكار وهر خصوصده مجرب الاطوار اولديغى ازقديم درويش افنديمك معلوملرى اولديغندن غيرى مقدم خلقه‌لونام صويوللرينك تجديد وراساً اجراسنه مأمور اولدقده صدق واستقامتى تكرار ظاهر وسعى بليغ برله خدمتى كماينبغى باهر اولمغله بوخصوصه دخى بنا امينى تعيين وزمام امورابنيه دست سعى همتنه توديع وترهين اولنوب اول دخى فن صنعتنده مهارت تامى اولان نجار قلفه‌لرندن كار آزموده سميون نام ذمّيى قلفه تخصيص ايلدكدن صكره بيك يوز التمش برسنه‌سى ماه‌شوال المكرمك اون دردنجى اثنين كونى اشرف ساعتده ابنا ايچون اساس حفرينه مبادرت ومسجد مرقومى هدم وقلع ايدوب عرصه‌سى مساحه اولندقده تربيعاً بشيوز التمش اوچ ذراع طقوز پرمق امامنه ومؤذن ايله قيمنه مشروطه اولان اوچ باب خانه‌دن دخى ايكيوز اللى بش بچق ذراع كه جمعاً سكز يوز يكرمى سكز بچق ذراع طقوز پرمق حاصل اراضى اولمغله چونكه اول اراضى حوالىٔ استانبولك غايت شريف ومعتبر محلى واصناف

صنایع وارباب حرفتك قرب جواری اولدیغندن اوقات خمسده بلکه جمیع ازمنه‌ده جمعیت مسلمین وجماعت مصلیدن خالی اولماز دیو جوامع سلاطین مثللو معبد عظیم انشا اولنمق اراده‌سی نوعی طبع بلند همت شهنشاهیده جولان وبو مفهومی ملاحظه‌دن ناشی بنا امینی دخی توسیع اساس ایچون کثرت عمله‌ایله خدمت مامور ه سنده بویان ایکن شهریار ستوده کار حضرتلری سرای دلارای عتیقه بنش بهانه‌سیله محل بنانی طارهٔ نگاه تماشا وبعده خطرحال عزو اجلال اثناسنده مکر کوشه باشنده بر اختیار ادم دوروب شهنشاه ملك جناب حضرتلرینه دعا ایلمش درعقب سرای عتیق معموره‌دن سلحدار اغا ادم کوندروب درویش افندیی استه‌دیلر تعجیلاً کیدوب سزی شوکتلو افندمز استیور دیدکلرنده اول وقته کلنجه حضور همایونه مثول اولمدقلرندن بشقه بدیهی ظهورندن عجبا اصلی ندر دیو سوأل ایدوب سلحدار اغا دخی یك صحتنی بلمم لکن بو طرفه کلور ایکن کوشه‌نك باشنده برپیر مبارك ادم دورورایدی شوکتلو افندمز مقابله‌سنه کلدکده ال قالدیروب اغلیه‌رق افندم پادشاهم حق تعالی وجود همایونی خطاسز ایلسون جامع شریف بناسنه همت ملوکانه‌لری معطوف بیورلمغله جمله اهالیٔ محله فقرا قوللرینی مسرور واحیا بیوردیغکز ایچون حق‌تعالی دخی شوکتلو افندمك مبارك قلبنی معمور واحیا ایلسون دیو رقت‌انگیز دعا ایلمش ایدی غالبا بوندن اقتضا ایتمك کرك دیو خبر ویروب افندی دخی حضور فائض النور خسروانه‌یه چهره سای اولدقده جامعی رسم ایدوب تیز کتور دیو امر همایون اولمغین همان اول کون مسارعتهً چاردیوار بر رسم ایتدیروب کتورمشلر ایدی لکن پیرمرقومك متضرعانه دعا ونیازی پادشاه تقوی پناه حضرتلرینه کمال رتبه تأثیر ایدرب فی‌الاصل دخی جایکیر ضمیر منیر اولان جامع کبیر ابنا

اولنه‌جغی متفهم ایدی بر قات دخی باعث شوق جمیله ومبادرتنه علت مستقله اولمغین درعقب مجسم ترسیم امر وفرمان اولنوب طبع همایون پسند مقرون اوزره یك قبه ودوننده ستون ثقلتی اولمیوب طبقات ومحفللری ودرون بیروں هیئت جامعه‌سی الیوم نه صورتده ایسه بر کبیر لوحه اوزرنده بعینه رسم جسیمی صورتیاب ومعروض رکاب مستطاب اولنوب اراثت وصورت هیئتی مقبول شهریار عالیجناب اولمغله علی رسمه بناسنه قراردادہ اولنوب انجق رسمنه کوره اراضیٔ موجوده مضیق اولدیغندن توسیعی ایچون منازل اشترا اولنمق بهمه‌حال لابد اولمغین عرضاً چوقه‌جیلر خانه وطولاً جبه‌جیلر قوللوغنه وارنجه اول محل آطه کبی بشقه بر دائره وظرفنده برقاچ چقماز زقاق وبعضاً اوطه‌لر ایچی محلات اولوب وافرمنازل ودکاکین ومخازن وبرقاچ بویه خانه وبونلرین هر بری اوقاف متفرقه‌دن اولمغله حرمین شریفین وشیخ الاسلام وصدر اعظم وبوستانیان اوقافی مفتشی افندیلر وخاصه معمار باشیسی اغا ومعماران کاتبی وخلفاسی واوقاف متولیلری محل بناده بالدفعات عقد مجلس ومطلوب اولنان املاك اصحابی دخی اول کونلرده صوب مجلس معقوددہ موجود اولوب مبایعه اولنه‌جق املاك ابتدای امرده معرفت شرع ومعمار اغا معرفتیله اصحابی مواجهه‌سنده مساحه وکشف وتحریر دفتر ومعروض رکاب همایون اولنوب مبایعه‌سی امر جهانمطاع بیورلدقدنصکره موقعنك شرف اعتباربنه کوره هربرینك عرصه‌زراعنه بش غروشدن یدی غروشه دکین اکرعقار ویاکارکیر محزن ایسه اون غروشه دکین وضع فیأت قالدیکه بناسی اخشابدن اولوب ایکی اوج قات وجدید تکلفلی مصنع کار ایسه بناسی زراعنه یدی غروشدن اون غروشه دکین اکرکارکیر خان ومحزن ایسه اون ایکی بچق غروشه دکین فیأت وضع وموجبنجه حساب اولنوب جمله مواجهه‌سنده

اصحابنه ویرلدکده بر موجب قبول ایتدی فبهاوالاانصافدن عدول و اچمسنی اخذ وقبضدن نکول ایدوب طمعاً رعونت وخشونت ایدنلر بردرلو جبر وقهر اولنیوب چونکه خیرات اولمق حسبیله پادشاه دریا نوال حضرتلرینه خیردعا ایتسونلر مقصود همایون دخی مجرد استجلاب دعادر دیو وجه مناسبنه کوره بدل رضا ضم اولنه‌رق بر وفق دلخواه اطباب ورضاداده وفرح نشاطلری زیاده اولوب متولیلرندن جانب همایونه افراغ ورسوم فراغلری دخی اعطا ایتدیریلدیکندن بشقه اکثرینك استدعالری اوزره بنا انقاضی دخی کندولرینه دور تسلیم اولنمغله سرور تام وحبور مالا کلام ایله جلوه فروش نشاط بهجت اوله‌رق مبارك باد دیوب کیسه‌لری لبریز تمسك التون ایله هر بری کلدکلری محله عودت‌ده شتاب ایلمشلردر. منوال محرر اوزره مبایعه اولنان مسقفات هدم واراضی توسیع اولنوب ایکی بیك بشیوز ارشونه قریب جامع شریف وبیك اوچیوز یتمش ذراع شادروان تملکلری مباشرت تاریخندن درت آی مدتنده بیکدن متجاوز رنجبرواوچیوزدن متجاوز لغمجی وایکیوز دیوارجی والنان مسقفات هدمی ایچون اللیدن متجاوز نجار اجتماعیله حفر اساسده اهتمام تام اولنور ایکن صفرالخیر دخول ایتمزدن مقدم جامعك تملی تیناً وضع اولنمق ایچون وقازیلان میدان اراضی‌سنك محل وسطنده بوستان قیوسی کبی بر قولاغوز حفر وتمل وضع اولنمق ایچون قعرزمینه دکین قازیلوب اماده اولدیغی خبر ویرلدکده استخراج وانتخاب اولنان شرف یمن ساعت‌که بیك یوز التمش ایکی سنه‌سی ماه محرم‌الحرامك یکرمی طقوزنجی جمعه‌ایرتسی کونیدر ساعتك عقربی التی بجق ودقیقه‌سی التیده ایکن وضع اساس فرمان اولنمشیدی دارالسعاده اغاسی کاتبی اولان درویش مصطفی افندی جله‌دن اول بنایی تشریف ایدوب اقتضا ایدن خصوصلره نظام ویردکدنصکره

اول پيرايه بخش رتبهٔ صدارت عظمى فرارى زاده عبدالله پاشا وشيخ‌الاسلام فضائل ارتسام اسعد افندى حضراتى وحرمين مفتشى نعمة‌الله افندى وحالا ايا صوفيهٔ كبير واعظى حضرزاده حسن‌افندى وسلطان احمد خان جامعى واعظى امير افندى ودارالسعاده اغاسى كتابتدن منفصل ديوان‌خواجكانندن حرمين رجالى افنديلر ومعمار اغا وصرناظرى وسائر باسرهم كلوب موجود ودخول وقت شرفدن اول محل اساسه نزول وعيار ساعتلر جمله مهيا بردست وقت‌شرفك دخولنه انتظار دقت اولنور ايكن چاريك ساعت قالدقده تعظيماً ابتدا شيخ‌الاسلام‌افندى وثانياً شيخين محترمين حضراتى‌دست‌تضرعى بازودعايه آغازايدوب دعوات‌خيرى عرض اجابتخانهٔ يزدان‌وماعداسى زمزمهٔ آمينده يكزبان وعندالختامه فاتحه خوان اولدقلرنده درعقب وضع اساس اولنوب صدراعظم حضرتلرى سرورا ظهار وبئراساسه برقاج قبضه التون نثار ايدوب بنا امينى على اغا ومعمار اغا وبنا قلفه‌سنه خلعت الباس ايله اكرام وشيخ افنديلره مخصوص صره‌انعام وعملهٔ سائره ايچون دخى عطايای جميله ايله جمله‌يى حصه مند مفانم بر و نوال بيوردقلرندن صكره تشكراً قربانلرى ذبح اولنوب مراسم اتمام ونهضت قيام ايله سراى آصفى‌يه عطف زمام وهنكام جمعيت بروجه‌محرر رسيدهٔ‌ختام اولمغين بعده‌كا كان‌طپراق حفرينه مسارعت اولنوب روزمره يكرمى اوتوز قطار استران وقرق اللى قطار حمار وباركيران ايله چقان طپراق درپايه وجابجا فضلى پاشا سراينه وجنجى ميدانينه نقل واخراج ويكرمى ايكى ارشون‌قعرزمينه نزول ايتدكده صو چقوب صودن دخى اشاغى ايكى ارشون قازلدقدنصكره برقاج محل طولمبه‌جى مقراصلرى قوريلوب جسيم طوپاج ديركلرندن اوچر بچق ارشون قازقلر قطع ودق اولنوب دق اولنان قازقلرين بينلرى ايكى ارشون پرمنى فاصله ايله بر قاج بيك ارشون وسعتى اولان

بتون میدان قالدیرم طاشی دیزیلور کبی تیورلی قازقلر قاقیلوب ایکی قات کرج وبرقات خالص خرسان ایله بیاض سنك ملوزدن مملو ریختم برقاج ارشون بالایه چقوب هموار اولدقده بنایه کمال متانت ورصانت حاصل ارلمق ایچون ایاقلر سچیلوب وایاقدن ایاغه کمرلر دور اولنوب مانند صارنیج صو خزینه‌لری صورتیاب و یر یوزینه چقمغه درت ارشون قالدقده کوپریلیك اودطاشی فرشنه شروع اولندیغی اثناده که بیك یوز التمش ایکی سنه‌سی ماه شعبانینك اون اوچنجی کونی تاریخیله مورخدر دارالسعاده اغاسی کاتبی اولان اولان درویش افندی لفظاً ومعناً وحقیقتاً درویش اولدیغی کبی بولندیغی خدمتلرده دخی‌لله فی‌الله صدق و استقامت وخلوصی‌درپیش ایدوب پاکیٔ دامان عصمت ممدوح الفعال بر ذات فرخنده خصال اولدیغنده حقنده لجهٔ عاطفت ملوکانه جوشان ورتبهٔ والای محاسب حرمین ایله قدری ترفیع وبلندالاقران اولوب طشره‌ده خدمت جلیله اظهاریله مهمسازایکن ذاتنده مرکوز اولان آثار رشدو ذکیهٔ انتباه مشهود نظر دقیقه شناس پادشاه اولمغین دارالسعاده اغاسی طرفندن حضور همایونه چاغریلوب عتبهٔ شوکت واجلاله وضع ناصیهٔ ابتهال شرفن ایلدکده شهریار قدردان حضرتلری رفع مهابت مجلس ایتمك ایچون تلطف کریمانه ایله اظهار معاملهٔ استیناس بیوروب کمال تواضع ملوکانه‌لرندن درویش افندی نه اشلیورسن همان اوندە اوتوروب ذوقمی ایده‌یورسن دیو نوازش بنده نواز بیوردقلرنده زمین بوس برله شوکتلو مهابتلو افندمك دوام ایام عمر شوکتلری دعای خیرلرینك خدمتلرنده‌یم حق‌تعالی وجود همایونلرینی خطاسز ایدوب عامهٔ بندکان وبوعبد حقیرلرندن ظل مرحمتلرینی زائل ایلمیه دیو اظهار عرض عبودیت ایلدکده بق بنم بو اثناده جامع شریف بناسی خدمتندن اهم وملتزم نظر همایونمده بر ایش یوقدر وسن

اوتمدن بر وسالك حسن طريق وحركتنده مظهر توفيق اولوب ناسه خيرخواهى وخدمتنده مشكور المساعى اولديغندن بوخصوصده دخى صداقت واستقامت وخلوصكارى بذل قدرت ايله خدمت ايده‌جكك معلوم ملوكانه‌مز اولمغله جامعك بناسى اوزرينه سنى تعيين ايدوب مستقلاً ناظر ايلدم هرامور خصوصنه‌كمال سعى اهتمام وزياده همت بليغ تام ايدوب بدايتدن نهايته دكين بر آن اوزرندن دور ومهجور اولمامق اوزره من‌كل‌الوجوه امورينك بروجه مرام تمشيت بذير اولمسى سندن مطلوب اولمغله تعليق كردن اهتمامك اولان اشبو خصوص مأموريده خيراً وكرك شراً هرنه اولور ايسه سندن بيلورم كوره‌يم سنى نه كونه ارانت وحسن نظارت ايدوب بذل وجود ايدرسن زيرا بوماده سائر خصوصه قياس دكل لوجه‌الله‌تعالى خيرات جليله‌در عمله وفعله‌سنه حيف وغدر اولنميوب احرتلرينك سياق عام وسباق عالم اوزره تماماً ويريلمسنه وحقوق اصناف على‌ماجرى‌العاده ادا اولنمسنه كمال دقت ورنجيده رميده‌دن سليم الحال اولملرينه بذل قدرت ايدوب هركسك ارضا اولمسى وحقوق عبادكما ينبغى اجرا وخدمت اعمالده اولان مسلم وكرك كفره برالاى ضعفادن اولمغله اشلرنده‌مسارعت بهانه‌سيله تجبير وتكدير ايتدرميوب ملايمت ورافت ملوكانه‌مز اوزره حركت وجمله‌سندن ذات مرحمت اتصافنه خيردعا الديرمغه سعى وفرت ايليه‌سن ان‌شاالله تعالى سن دخى خير دعامه مظهر اولديغندن غيرى كل‌نفس يجزى‌بماسلفته مدلولنجه برمقتضاى حسب حال هرنه ابتسهك انجامنده اكا كوره مجازات اولهجغك امر مقرردر ديو كمال امرا كيد وتوصيهٔ شديد بيوردقدن صكره جانب آصفيدن دخى امر همايونى متضمن فرمان وامر لسان واجب الاذعان ايجون بالطه‌جيلر كتخداسى قوشيلوب صدراعظم حضرتلرينه ارسال وبروجه محرر معلوم مشيريلرى اولدقده و زيراصف نظير

دخیٔ امر وتوصیه‌نك تکراری خلالنده نظارتی مؤید دوش ابتهاجنه صوف فراجه الباسیله اکرام وخدمت مأموره‌لرینه کماینبغی قیام ایتملردر حق کلام ومحصل مرام بودرکه افندی مومی‌الیه حضرتلری بر داشتهٔ دوش ودیعتی اولان ابنیه‌ده نطاق غیرتی میان همتلرینه شدبند ووجه توجهلرینه ابواب حضور وراحتی سدوفاتحهٔ مأمور- یتلرندن خاتمهٔ میمنت لایحه‌سنه دکین بازوی همتلرینه فتورکتورمیوب بر مقتضای امر همایون حرکت وسرموتهاون وتقصیرات اولنمسزین روزمره عقیب صلوة الصبح جمله‌دن مقدم بنایه کلوب واخشام عمله بازوس اولدقدن صکره جمله‌دن مؤخرخانه‌لرینه کتدیکی ومعاذالله تعالی بالدفعات احراق وقوعنده ایکشر اوجر کشی بناده قالوب تابصباح شب زنده‌دار کمال تحفظ اوزره تاب آور اولدیغی حتی بر قاچ دفعه خانه‌لرینك جار ملاصقنده حریق عظیم اولوب -لامتدن نا امید اولندیغی کندولرینه خبر ویریلمشیکن خیروشره‌من طرف‌الله الباری اعتقادینه تشبث ایله مسلك درویشیده ثبات وهرحالده اجرای صداقت ومخالصت ایدوب بنادن برخطوه حرکت ایلمدکلری جمله‌یی انکشت بردهان عجب وحیرت ایلدی بووجهله علی الدوام اقامت خصوصا ایام شتاده شدتنده وهنکام سورت سرماده کونده بر قاچ دفعه بلکه هر ساعت اللرنده عصادائر وسائر اولوب بنانك زیر وبالاسنه صعودونزول ایده‌رك ادارهٔ مشیت وارکان اربعه‌نك هرجانبنده برقاچ محلده اولان اياق وتیزکاه اوسته‌لرینك یانلرینه واروب تشویق اعمال مهارت وتحریص سعی مسارعت ایچون اوسته‌لری رؤساسنه ونفراتنه وکارکذار طاشجی افرادینه بر ایکی کون ظرفنده موازین قابلیت واستعدادلرینه کوره اوجر بشرایکیشر التون عطیه‌ایله ذوقانه ملایمت ولطفانه استمالت ایده‌رك حصه مندوایه دار عاطفت اولدقلرنده عن‌صمیم‌القلب شهریارستوده‌کار حضرتلرینه

خیردعا الدیردیغی جمله‌نك مشهودی وحالا عمله‌نك زبان زدحال وقالدیدر از جمله صریق حمالانی هر بری حمل ثقیل اولان کبیر وعریض مرمرپهلوو مرمر ستون وطبان احجارین طبقات منزلنه اصعاد ایچون هر بر عددینه اون سکز یکرمی درت اوتوز ایکی دخی زیاده حمال نفراتی قوشیلوب اقتضاسنه کوره صعود ونزول ایتدیریرلر ایکن تعب ومشقتلرینی مشاهده ایلدکجه نسیان محن ایچون اکثر ایامده حمال باشیلرینه بشقه ونفراتنه بشقه دست کرم پیوسته لرندن حصه‌دارولیه کرم اولنلر احجارین تحمیلی ایچون مسارعتده بری برلرینی مسابقت ایدرلر ایدی کذلك طاشجی کارخانه‌جیلرینه وحصکیان ومعتمدان وخربه‌جیان وسائرینه اشلرنده سریع الحرکه اولوب مسارعت صورتنده مجدساعی اولنلره وبرخصوصه تعیین اولنوب اتمام مرام ایله کلنلره بقدر استحقاقهم عطیهٔ وافره ایله چوق کمسنه‌دن جلب دعا وانلر دخی تنك دستدن رها بولوب حق بودرکه حسن روی لسان واکثار عطیهٔ احسان ایله اطلبوالخیر عندحسان الوجوه کلام معجز بیانینك ماصدقی اولوب صغیر وکبیرینی کرم عطایاسنه دلداده وجمله‌سی خدمت اظهارنده افتاده اولمغله روز وشبان بلکه هر آن جناب شهریارکامکار حضرتلرینه دعوات خیر ایلمك مجموعنه وردزبان ایدی حتی حصکیان ومعتمدان وخربه‌جیلردن بری تشدید وتهدید قصدیله عمله‌دن برینه خلاف مرضیه ضروب وشتوم ایدوب تشکی ایلدکلرنده مضروب وآزرده اولنلری برطریقیله مطیب ایلدکدن صکره ضرب وشتم ایدنلری کتوردوب مواجهه‌لرنده مجازات بالفعل اولندیغندن غیری فیمابعد بر دخی ایلمه‌مك اوزره منع وزجر اولنورلر ایدی وبرینك حسب البشریه فعل قبیح وملفت صریحی ظاهر اولوب یینه ایچلرندن مدعی اولدقلرنده مسلمان ایسه تعیین اولنان اورته یازیجیسی معرفتیله ذمی ایسه کندی رئیسلری

معرفتیله حسن مدافعه اکر بالضروره تأدیب وتهدید لازم کلسه دخی ینه اخر خصوصنده طیب خاطر اولهجق وجهله معاملهٔ بالمجامله اولنوب خلاصهٔ ماحصل سکز سنه‌نك ظرفنده درت بیکدن متجاوز عمله وفعلهٔ خدمه وفرقهٔ اصناف وزمرهٔ حرفت وکرك ضابطاننده فردواحد برطریقیله دلکیروبر وجهله تفجیر اولنیوب هر بری کندو موازین قابلیت واستعدادلری اوزره جمله‌سی عاطفت ومروتلرندن حصه مندوایه‌دار اولوب رسیدهٔ ختامنه دکین هر خصوصده رأی رزین عاقلانه وتدبیر معتدلانه وبخش کرم عطایای جمیله ایله مجموعنی مشکور وخشنود وهر نه قدر خصال حمیده وار ایسه کندنده موجود اولمغین نام حاتمی‌کی نام‌وجود سخا ایله جلب قلوب خواص وعام ایلدیکندن اول‌وقتدن بروپادشاه فتوت پناه حضرتلرینه شبانروز دعای خیر ایلمك کندولرینه وجوب مرتبه‌سنده اولدیغنی الآن متفکر واعتراف‌ایدوب دوام ایام عمر ودولت پادشاهی دعواتنده وقف زبان حال وقال ایلدکلری وارستهٔ اشکار ودیوندن صکره کل لیم مانحن فیه اولان جامعك بنا تعریف وتوصیفنه تمل ریختمندن یریوزینه چقمغه درت ارشون قالوب کوپریلیك اودطاشی فرشنه شروع اولندیغی بوندن اقدم بالاده‌شرح وتصریح اولنمشیدی احجار مرقوم فرش اولنه‌رق روی زمینه مساوی اولدقده جامعك جوانب اربعه دیوارلری طرح اولنوب سجده زمینی نه‌مقدار مرتفع اولسون دیو بعدالاستیذان استشاره اولنمق فرمان اولنمقله دارالسعاده اغاسی سابق کاتبی واول اثناده روز نامچهٔ اول علی افندی وامدجی قرنداشی اولان شهر امینی یوسف افندی حضرتلری وحرمین مفتشی نعمةالله افندی وخاصه معماری باشیسی وصوناظری عقد انجمن استشاره وبعدالمذاکره سلطان احمدخان‌جامعی انتخاب اولنوب اکا مقایسه اولنمقله حولیسی زمینندن اوچ‌ارشون ارتفاع ایله ودائرا

مادارصوم مرمردن اعمال اولنه‌رق اوتوز عدد اكدن چقمه مصيقل طوبلى تيمور پنجره‌لرى وضع وسجده زمينندن يای كمرلرينك اوزنكى طباننه چقنجه قدراً اون بش ارشون صوم مرمر وزنكى طباننن جامع قبه‌سنه وارنجه قدراً يكرمى سكز بچق ارشون كوفه‌كه طاشدن اولوب وقبه‌نك اشاغيلرى عرضاً بربچق كتدكجه بالايه قريب بر ارشون التى پرمق قاليكلغيدر وينه قبه‌نك زمين دورى يوزبچق ارشون اولمغله حاصلى نماز قلنان زمينندن تاقبه عامنه‌وارنجه وجه محرر اوزره اون بش ارشون صوم مرمر ويكرمى سكز بچق ارشون كوفه‌كى و اون بر آرشون قيهٔ طفل‌كه من حيث المجموع اللى درت بچق زراع جامعك قدى اقتضا ايدر وقبه‌نك بيوكليكى جابجا مذا كره اولندقجه ارباب فنون واهل وقوفك خبر ويردكلرى جوابه كوره نفس آستان دولت اشيانه‌ده جمله بيوك قبه ابتدا ايا صوفيهٔ كبير ايكنجى سليمانيه جامعى اوچنجى ابوالفتح دردنجى اشبو نورعثمانى جامع شريفنك قبه‌سى اولوب ماعدا اولان جوامع سلاطين جمله بونلرين مادونى اولديغى متفق عليهدر . كله‌ليم جامع شريف نوطرز لطيفك درونى مساحه‌سنه ايكى طرفك ديوار قالكلغى وطرفينك چقمه طبقه‌لريله عرضاً جام چارشى قرق سكز بچق زراع سكز پرمق اولوب وينه طرفينك ديوار قالكلغى ايله طولا قرق سكز ارشون اولمغله مجموعى جامعك درونى تربيعى ايكى بيك اوچيوز قرق التى ارشون ايدر قالديكى شادروانى صفه‌لريله معه ديوار طولاً اوتوز ايكى بچق ارشون اوچ پرمق ينه طرفينك ديوارلكلغيلريله عرضاً قرق ايكى ارشون اولوب بوحساب اوزره تربيعى بيك اوچيوز يتمش ارشون التى پرمق ايدر انجق كوشه‌لرى مدور اولمغله تربيعندن پرمقدار نقصان اولور صفه‌لرينه ديكيلان سرجه كوزى تعبير اولنور مرمر ستون اون ايكى عدد اولوب هربرينك اوزنلغى يديشر ارشون

وچام چارشی قالکلینی یکرمی ایکیشر پرمقدر وجله‌سی یك جوهر اولوب برغمه‌نام محلدن کلمشدر اکرچه ستون مذکورك تفصیل احوالی اطنابله تطویله مؤدی اوله‌جغی بد یهیدر لکن بعده زمان اقتضا ایلدکده کیفیتی معلوم اولوب کل امرلیسن فی قرطاس ضاع مضمونی رونما اولمق ایچون رهوار قلم‌ایله‌افهامه جسارت وتحریردن مجانبت اولنمادی جامع مرقوم هنوز صورتپذیر اولمازدن مقدم صفه‌لرینه دیکیله‌جك مرمر ستونلری آیانه‌محلدن تدارك ایده‌ریز دیوجله‌سی غوطه‌خورکرداب افکار وحین اقتضاده نه‌وجهله تحصیل واحضار اولنمق اندیشه‌سی اصحاب مأمورك درونلرنده فی نفس الامر فکر عظیم واندوه جسیم اولوب حتی مشهور انام اولان استاد کاردان مرحوم معمار سنان تاریخنده یازیلدیغنه کوره سلیمانیه جامعی بناسنده مرمر ستونلربنك تدارکنده ازید پر مشقت صعوبت چکیلوب انجام‌کاربر قاجنی محروسهٔ‌مصر اسکندریه‌سندن وماعداسنك هر برینی بر دیار وبر محل بعیده‌دن تحصیل ونقلی میسر اولمش بوستونلر دخی برغمه قصبه‌سنده صاغ‌وسالم وبرخرابه کلیسا دیوارنده متروکاً قائم وکمسنه‌نك ضبطنده اولدیغینه ویوده‌سی عالم اولوب بر مقتضای بخت همایون جمله‌سی مرمر وسرچه کوزی یك جوهر اولدینی خبر ویریلدکده تکرار تصحیح ایچون ادم کوندریلوب کلدکدن صکره مخصوص جامع همایون قالفه کندریلوب ستونلرین برینی‌اخراج‌وتصنیف ایلدیکی تیمور تکرلکلوتیموربندلو وقوشاقامه‌لو قزاق اوزرینه آلوب اوتوز بش چفت جاموس مانده‌لریله تلال وجبالدن بش بچق ساعت مسافه اولان ساحل بحره بر طریق ایله نزول وتسییر لکن ساحل بحر اولان محل شن وعماره اولمدیغندن کلان ستونلری سفاینه تحمیل ایچون متین وواسع اسکله وترسانهٔ وواسع اسکله وترسانهٔ عامره‌ده اولدینی کبی بردار اغاجی‌انشا اولنمق

مقتضى اولديغنى مسفور قلفه كلدكده تقرير وكيفيتى تفهيم وانها ايتمكله اقتضا ايدن كراسته‌نك بولنانى استانه‌دن وبولنمیانى ايجاب ايدن بهاسيله اولطرفك داغلرندن قطع واحضار ولازمكلان مهمات وعمله‌سنى بو طرفدن ارسال اولنوب مذكور اسكله متين ومستحكم داراغاجى انشا اولنوب طريق مذكور ميشه‌زاروستونلرين تسييرينه صعبكار اولديغندن تسهيل تطهيرى مقتضى اولغين برغمه‌دن مشيت اسب سوارايله بش بچق ساعتلك مسافهٔ بعيده اولان طريق خارخاشاك احجاردن تمديه ايچون قطع اشجار وصويتاغى وچامور وانهار اوزرينه جسر احداث اولنمغله بر وجه مشروح تسهيل طريق اولديغى اخبار اولندقدن صكره تحميل واستانه‌يه نقللريچون كيمى ترسانه‌دن قليون تعيين اولنمق كيمى اوج ديركلى سفاين استيجار و هر برى مقتضاى عقلينى اختيار وانجام كار برينه قرار ويريلميوب زيرا قليون تعيين اولنديغى حالده اقلى ايكى اوج قليونه محتاج وميريه مصركران اوج ديركلى سفاين اولمق لازم كلسه انجق ايكيشر ستونى متحمل ودرون سفينه‌يه دخى ستونلر يطاغى ايچون مخصوص صندقلر چاطيلوب بو مصرفدن بشقه نول اجرتى سكزر كيسه اقچه مطلوبلرى اولمشيكن نهايت بش كيسه اقچه‌يه راضى اولملريله اقتضا ايدن مصرفدن ماعدا اون ايكى ستون ايچون التى قطعه سفاين اوتوز كيسه اقچه‌يه استيجار اولنمق لازم كلور ايدى هنوز اولمقدار سفينه ايسه استانه‌ده لنكرانداز موجود ليمان اولميوب بوصورتده انديشه‌سى هر برينك درونده جايكيرونه‌قالبه افراغ اولنه‌جغى لساندە تذكير وبر فردك ذهننه لايح وخاطرينه خطور ايتمديكه دل قايقلرى هروجهله اهون واسهل اولديغنى درويش افندى كمال فهم كياست وغلبهٔ فطانتلرندن استدراك و استخراج ايلدكلرنده نفس الامرى ملاحظه ايدنلرك جمله‌سى افندىٔ مومى‌اليهك قريحهٔ پرمنيحه‌لرندن تعقل وتذهن ايلدكلرى

دل قایقلری هرحالده سرمند وخفیف الحرکت اولدیغنه تفطن ودرك تدارکنه تحسین وسهولتنه تیقن ایتملریله ماهوالحق دخی تخمین اولنان برر ستوندن اون ایکی قایغه ویریلهجك ادناتول اجرتی وکرك مصرفی یالکز برقالون دکل اوج درکلی سفینهنك دخی برینه معادل ویرلمك مصرفنه مقابل اولمامغله افندی مومی الیه هرخصوصده مطلقا بومادهده تفکر ورزانت رأی تدبیرلری حسن بی نظیر هم موافق تقدیر اولوب بی تعب تکلفه ختام پذیر اولدیغی بدیهیدن نقل اولنهجق ستونلرن هر بری نجهیوز قنطاردن متجاوز اولوب بومقوله خدمت جرانقالك عهدهسندن کلمك ترسانهٔ عامره رئیسلرینك مأموریتنه منوط اولمغین استدعا اولندقده ایچلرندن تفنن تامی ومهارت کاملهسی اولان محمد رئیس انتخاب وبا فرمان عالی تعیین اولنوب اقتضا ایدن آلات متنوعه وچفته دللی طوچ مقره وسائر مهماتی لازمهٔ کوروب قالدیکی بو بهانه ایله اولطرفده رعایا وبرایا وکرك اهل بلددن فردواحد رنجیده وطوتیلان رنجبران وقوشیلان حیوانات ایچون آینده وروندهبه تعجیز ورمیده اولنیوب بلکه احتمال وصیانت ومدت اقامته ویریلهجك احارات ولازم کلان مهمات باخصوص مصارف ماکولات من کل الوجوه بنا طرفندن رؤیت واصحابنه رد حقوقیت ورضای همایون اوزره اجرای مراسم عدالت ایچون درویش افندی طرف شریفلرندن احمد اغا نام بر سقاللی اغا ویانینه اموردیده بش التی نفر چوقدار تعیین وبری برلرینه نظارت ومظاهرت ایدرك امور مرقومهنك تمشیت ختامنه سعی بلیغ دقت اولنوب میانهده منافرت وخلاف مرضیه حرکت ایلاملریچون تنبیه مؤکد وحتی محلنده کسنهیه بار محنت وبولنماز ایسه ضرورت چکلمهمك ایچون بریدك روغن یاسماده وبر قزوی ارزمصری وبوکا قیاس اجناس ذخائری اتمام وانثنای طریقده استراحت ودرونده بیتوتت ایچون

متعدد چارکه وخیام ویریلمکله والحاصل جمله مایحتاج الیه اولدقلری مالزمه‌یی بی قصور تکمیلدن صکره مجموعی دل قایقلرینه سوار ومتوکلاً علی الستار بادبان کشای عزیمت ایتدیرلمشدر بمنه تعالی لدی الوصول شرفریز صدور ایدن امر عالیشان منطوقنجه بر غمه ویوده‌سی الحاج محمد اغا مباشرتی وبو طرفدن تعیین اولنان احمد اغامعرفتی وچوقداران مرقومان مأموریتلریله رنجبران استیجار وجاموس مانده‌لری تهیۀ احضار ومقدما آماده اولنان تیمورتکرلك وتیموربنده وقوشاقلمه‌لوقزاقلراوزرینه‌ستونلری تحمیل ایتدیریلوب بش التیوز نفردن متجاوزقزاق کشان‌عربه جیان وعمله‌ایله رنجبران جمعیتی وجمله‌مأموران مباشرتیله ساعت بساعت تسییر تأنی وصوت های هوی مسرة ایله بش بچق ساعتلك مسافه با عون عنایت باری ویمن همم حضرت جهانداری ستونلری سالماً نزول وتسییری میسر اولدقده هر عددی برقایغه وضع وتحمیل وبعدالتکمیل طوتیلان عمله ورنجبران وقوشلان دواب حیوانانك اجرت یومیه وثمن معروفه‌لری وسائر اقتضا ایدن انعام بخشیشلری بر موجب امر وتوصیه ادا وتسلیم ومجموعی بروجه استحلال ارضا اولنوب اهل بلده حمدوتشکر ایده‌رك وطنلرینه عودت وبو طرفدن کدنلر اتمام مأموریت ایله آستانه‌یه رجعت سفاین دخی مساعد ایام هوایله بادبان کشای عزیمت ایدوب مفارقتلرینك دردنجی بشنجی کونی بربرینی متعاقباً مصحوباً بالسلامه یالی کوشکی اوکینه لنکر انداز وصلت میسر اولدیغنی تبشیر ایلدکلرنده درعقب درویش افندی وترسانۀ آمره‌دن لیمان رئیسی وکتخدا پاشاوترسانه رئیسلری میری اسارا ایله یالی کوشکنه کلوب پادشاه داور لطف پرداز بنده‌نواز حضرتلری یالی قصر عالیلرنده ایکن نظر مرحمت مآثرلرندن ستونلری فن یسیرایله اخراج ایلدکلرنده شهریارکارکاه وکرامت دستکاه حضرتلری کمال فرح ونشاطلرندن کلان ترسانه رئیسلرینه ید مؤیدلریله جیب

همایونلرندن عطیهٔ وافره احسانیله جمله‌سنی حصهٔ مند وایه‌دار عاطفت بیوردیلرستون مذکورین حدیقهٔ حاصه‌یه نقل‌وبر قاچ کون مرورندن صکره ترسانه‌دن مخصوص قزاقلر کوتورولوب ینه کلاول ترسانه طاقمی واستانه‌نك حمال باشیسی واسکله کتخدالری بالجمله حمالان نفراتیله ستونلری حدیقهٔ حصه‌دن اخذ وطریق جاده‌دن هر برینی برر کونده جامع همایون بناسنه نقل و ختام خدمته دکین ومقدم ومؤخر جمله موجود اولانلره واوته‌دن کلنلره وسفاین رؤساسنه وطائفه‌سنه نول سفینه‌لری و هرکسك اجارات یه‌میه‌لری بلا قصور ویرلدیکندن بشقه هربرینه فراده فراده علی حد مراتبهم انعامات وا راملری یدلرینه تسلیم ومجموعی مأموللرندن صد افزون مکرم اولوب بوندن ماعدا برغمه ویوده‌سی الحاج محمد اغا ستونلرین نقلی خدمتنده اوقدرجه یولمق حسبیله عواطف علیهٔ ملوکانه‌دن رتبهٔ والای سر بوابین درکاه معلایه پاشهاده اوندیغندن بشقه اوته‌دن برو سنین موفوره دین دولت علیه خدمتنده امکدار ومظهر عنایت اولمغه سزاوار ایکن هزار انضمام همت ایله قپوجی باشی اولنلرین مجموعی یومیه‌لرینی کندولری محلولدن تدارك ونائل نان پاره اوله کلدکلری مشهود عالمیاندر مومی‌الیه ایسه کمال رأفت ملوکانه وغلبهٔ مزید عنایت خسروانه‌دن یومی یوز اللی آقچه قپوجی باشیلق وظیفه‌سی با خط همایون توجیه و عنایت بیوریلوب مدت مدیده‌دن برو حسرتیاب اولدیغی رتبهٔ عالیه‌یه ادنا بهانه‌ایله نائل مرام‌ومجانا چراغ تام ومسئولیله شادکام اولوب متمتع شوق شادی ومغتنم نعم بر مرادی اولمشدر حتی رؤس همایونی دارالسعاده اغاسی طرفندن کتورن تبرداره درویش افندی کندی کیسه‌سندن ایکیوز اللی غروش اکرام ایدوب بوندن صکره ینه مومی‌الیه‌الحاج محمد اغانی مجرد صیانةً وحمایةً قپو طرفندن یاخود اغا طرفندن ادم کیدوب اوچه‌دن چیقارمسون

ديو رؤس همايونى جامع شريفك بنا كاتبى اولوب اشبو جريده‌نك محررى اولان احمد افندى قوللريله كندينه كوندردكلرندن ساده‌جه يالكز بر تشكر نامه‌سيله مرقومى افندى حضرتلرينه عودت واون اوچ كون ظرفنده كيدوب كلوب كاكان خدمت كتابتنده ايلشدر كذالك ستونلر نقليچون ترسانه‌دن مأمور اولان محمد رئيس دخى هر وجهله رياسته لايق وطريقنده امتياز اولمقله شايان مستحق اولمغين ليمان رئيسلكى عنايت‌واحسان بيوريلوب اول دخى طريقنده بهره‌ياب اولمغله اليوم دعاى عمر ودولت جهاند ربيه مواظبت ايله رفعتنده قيام وبالادن بروشرح وتصريح اولنان مواد ستونك ماجراى احوالى بومحلده اختتام وتفصيلى بروجه مرام منتهى كلام اولمغين بوندن اقدم جامع شريف وصفى سازدوان حوليسى تعريفنه كلدكده ضبط عنان خامه اولنوب ينه شروع اولنمق اوزره رهن تأخير اولنمشدى تتمه‌سندن اولان منارتين قپوسنك التاشكينده تاكلاه عالمنه وارنجه اوزون يعنى تمام يتمش بش بچق زراع اولوب دور جسمى اوچ بچق زراع التى پارمق‌در تشريف همايون وقوعنده اشاغى حولى قپوسندن فوقانى بنك طاشنه وارنجه اولان طريقك طولى ٣٥ آرشون عرضى اون‌بش آرشون اولوب وينه‌بنك طاشندن محفل همايونه كيريله‌جك قپويه وارنجه‌طولى اوتوزارشون وعرضى سكزارشون كه‌جمعاً تربيعى ايكيوز قرق‌زراع ايدر وبومحلده عرضاً يدى ارشون وطولاً اون ارشون مصنع‌كار ومطبوع حسن الانظار بر باب ابدست اوطهٔ همايونى اولوب و اوطه قپوسى قريبنده عرضاً طقوز وطولاً اون بش ارشون بر صفه وبر صفه اتصالنده دارالسعاده اغالرينه مخصوص بر اوطه وركاب اغالرينك طولانى قوغوشى وينه بر اوطه وبشقه ايكى ممشى وبودائرهٔ همايونك تحتنده علوفه سركيسى ايچون متولى‌اوطه‌سى وبشقه خدمه اوطه‌سى وميدان كنيف والحاصل جامع شريف

والامنیفك مساحه‌سی وهیئت جاموسی بو محله کلنجه منوال مشروح اوزره اولوب قالدیکه صرف اولنان مهمات مخصوصه وکیفیت معموله ایله وجه‌رابطه وطریق استحکامی بروجه اختصار بویله‌درکه جامعك موضع اساس تابالای قبه‌یه وارنجه طقوز محلده بنای قوشاقلمه ایچون چفته‌له تیمور جوه‌طه‌لر دائراً مادار وضع اولنمغله بند وربط اولنمشدر ابتدا تملدن یوقارو واياقلر سچیلوب وکمرلری دوراولنان صو خزینه‌لرینك اوزرلرینه برباشندن برباشنه باغلتمه ایچون ایکنجی اوتوز اوچ عدد طوپلی تیمور پنجره‌لرینك کمرلری اوزرلرینه اوچنجی محفلاروطبقاندە واقع مرمر دیرکلرینك اوزرلرینه‌وکرك بری برندن باغلمه‌لرینه دردنجی کبیریای کمرلرینك‌اوزنکی طبانه بشنجی قالقانده واقع جام طبانلری اوزرینه التنجی جام پنجره‌لرینك اوست کمرلرینه یدنجی قبه‌نك‌اوزنکی دورینه سکزنجی قبه‌ده اولان دیوار جاملرینك اوست کمرلرینه طقوزنجی قبه دور اولندقده قوشاقلمه ایچون طوغله‌نك میان دورینه بوذکر اولنان طقوز مواضعه مذکور جیوه‌طه چفتلمه‌سی بنانك بر اوجندن بر اوجونه وارنجه دائراً مادار قوشاقلنوب بتون بنا کوییاجسم واحد منزله‌سنده وربط استحکام اولنمشدر وقونیلان جوه‌طه‌نك هر برینك اوزونلیغی محلنه کوره درت ارشوندن اون درت ارشونه دکین اوزون اولوب جسماً قالکلیغی بالیق صیرطی تعیین اولنمغله طوله قیاس هیئت جسمی دخی اهله معلومدر بونلر بر کمردن بر کمره یاخود بر ستوندن برستونه مربوط اولوب وبونك اکثری وزیاده جسیم اولانی درون دیوار وجوف بناده مستور اولمغله انجق بعضیلری ظاهرده اولمغین ارائت اولنماندن دخی قصورلرینك طولا وکرك جسمی معلوم اولور وبنای کرکی کبی بندوربط ایدن مجرد جوه‌طه ایله تیمور کناد وظوه‌تدر مذکور جوه‌طه‌لر بروجه تعریف کمردن کمره وکوشه‌دن کوشه‌یه

وضع اولندقجه قانجه اکریسی کبی اولان باشلری بری برندن تفریق اولنیوب وبری برینی صالیورمك ایچون جوه‌طه باشلرینك جمع اولدیغی محللرده سمید تعبیر اولنور بیوك وجسیم تیمور خلقه قونیلوب جوه‌طه درون خلقه‌ده مربوط ومستحکم اولمق ایچون هر بر سمیده بروجه تخمین قرقدن یتمش سکسان وقبه‌یه دکین قورشون اصاغه اولنوب وتمللر ریختیم اولنه‌رق بر یوزینه چقمغه درت ارشون قاله کوپریلیك اودطاشی فرشنه شروع اولنوب ذروهٔ بالایه چقدیغی مقدما تحریر اولنمشیدی محل مرقومدن طاش فرش اوله‌رق بر یوزینه چقوب دائراً مادار ایکی ارشون قالکلغی اولان دیوارلر وبونجه دور اولنان کمرلر مرمر اولسون کمرك کوفه‌کی کرك اودطاشی تاقبه‌یه صعود ایدنجه قونیلان احجار متنوعه‌نك هر بر قطعه‌سنه اقتضاسنه کوره هر بر طاشه اوچ بعضی سنه درت بعضی طاشه بش حاصلی اوجدن اشاغی قودقلری یوقدر تیمور کنار وضع اولنوب طاش طاشه ربط اولنور وهر بر کنادین وزنی بش التی وقیه‌دن بر بچق اوقیه دکین اولوب بونك دخی استحکامی ایچون هربر کناده اون ایکی اوقه‌دن درت وقیه‌یه دکین قورشون دوکیلور بوندن بشقه ظوه‌نه تعبیر اولنور قانجه بر چوی تیموری واردر بر عددی بروقیه دخی اکسك دخی زیاده‌جه اولور بودخی مجموعی احجارین یاصیلیغنه خصوصا جمله کمرلرین هربر دویر طاشنه برقاچ محللدن قونیلوب استیفا مرتبه دلیکنه قورشون اقدیلور اگرچه بو کیفیت توصیف جامع شریفك بناسی حقنده تصریح وبیان اولنوب لکن یالکز بوکا مخصوص و انجق جامع بناسنه مختص اولیوب عمارت ومدرسه وکتبخانه وخدمهٔ وقف اوطه‌لری وسبیلخانه وچشمه وغیره مجموعی بو تقویت احکامنه داخل اولمغله انجق جامع شریف ابنیهٔ عظیمه وامور جسیمه اولمغین افهام ایچون بوندن بحث

اولنوب بیان واجمالاً شرح عیان اولنمشدر پادشاه کریم الوجود مغفورله سلطان محمود خان حضرتلری اکثر قیش کونلرنده بنایی ارائت قصدیله جامع شریف ممرندن سرای معمورهیه خط رحال عز واجلال بیوردقجه کاه بکاه شادروان قپوسندن کیروب جامع شریفك درون بیرون وزیر بالاسنه اطارهٔ نکاه تماشا بیوردقدن صکره صریقجیلر جانبندن اولان حولی قپوسندن چقوب صوب والای ملوکانهلرینه عطف عنان پرمیمنت بیوررلر ایدی جامع شریف بناسی تخمیناً قندیل طبقهسی منزلنه صعود ایتدکده برکون مخصوص کیدوب بناده اکلنورم دیو ارادهٔ علیهٔ همایونلری اولمغین مبایعه اولان منازلدن محمود پاشانك جورکجیلر قپوسنه کیدهجك طریق عام اوزرنده واقع بنایه ناظر بر خانه تخصیص و تعمیر اولنوب نظام ویرلدکدن صکره بیك یوز التمش سنهسی ماه کونی تاریخنده دائرهٔ همایونك بر معتاد قدیم بنش طاقمی ایله باشوکت واحلال وقت ضحیدهتشریف ووقت عصره دکین تأخیر وتوقیف ونظارت علیهٔ کیا اثرلریله جمله یه مسرت بخش ایلدکدن صکره حرکت برکتلرنده عنایت ملوکانهلرندن درویش افندی حضرتلرینه مخصوص اختراعلری اولان زرمسکوك کیردن یکرمی عدد التون وبنا امینی علی اغایه دخی بش عدد التون عنایت و احسان وعملهٔ ابنیه وخدمهٔ سائره ایچون دخی بش بیك غروش عطیهٔ فراوان احسان همایون بیورلمغله خدمت بناده اولنلرین مجموعنه سرکی دوشنوب بر موجب دفتر علی حدهم توزیع واقتسام اولندقده دعوات خیری پیوستهٔ کنکرهٔ اسمان ایلدیلر یوم مرقومك فردasi صد اعظم مشیر افخم دیوانلدار محمد پاشا حضرتلری دخی کذلك بنش طاقیله تشریف ایدوب خانهٔ مذکورك طرف آخرنده بین الصلاتینه دکین قعود ونزول وحین حرکت قفولده کرم اصفانه‌لرندن اوچ بیك غروش احسان خدیویلری اولمغله مبلغ مزبور

دخى برموجب اسلوب عادى سركى اولنوب باسرهم توزيع اولندقده
جمله‌سى شادى وحصه مندكرم وافى اولوب مظهر مغانم برونوال
اولديلر پادشاه خجسته خصال حضرتلرى تشريف بيوردقلرى يوم
مزبوروده بنا اولنه‌جق عمارت عامره ومدرسهٔ لطيفك رأى رزين
اصابت آرالرى اوزره محللرينى تصحيح وانشاسنى امروفرمان
بيورملريله سوق ماكيانك طريق عام حذاسيله مصمم مدرسه‌نك
اكسه ديوارندن يڭه طريق جاده‌يه واندن حالا موجود جبه‌جيلر
قوللوغنه قرشو جامعك حولى قپوسنه كلنجه بر ايكى محله وظرفنده
واقع بيوت وطريق عام اوزرنده طرفين بالجمله دكاكين وخرسانجى
كارخانه‌سى وارازل اسافل مملوكيير بر بكارلر خانى وينه نكبات
اشخاص اتش زبان ايله مشحون قبله‌لى زاده خانى اسلوب سابق
اوزره كشف ومساحه ومعرفت شرعيله فيأت معروفه اوزره كماكان
اصحابنك حسن رضا وطيب خاطرلريله مبايعه وهدم اولنوب اراضى
عمارت ومدرسه انشا اولندقده الى ماشاالله تعالى دوام بقاسيله بونجه
خدمهٔ وقف فقراسى وطلبهٔ علوم دعاجيسى عمارت مأكلخانه‌سنده
ومسكنلرنده سفرهٔ سماط انعام صاحب الخيرات شوكتلو كرامتلو
شهنشاه معظم افندمز حضرتلرينك نعم مبذولهٔ وقفيه‌لرندن روزمره
تغدى موائدايلدكجه نه‌مرتبه مظهر خير جزيل دارين اولور ايسه
مذكور بكارلر خانى وقبله‌لى زاده خانى آلينوب درونده هر تراكم
زخام اقامه ايدن نكبات واشخاص پرنهاددن تطهير وتخليه اولندينى
بلكه رأسا بشقه بر اوقاف عظيم احداث واحيا اولنمق مرتبه‌سنده
مساوات خير اولديغى اظهرمن الشمسدر زيرا بكارلر خانده اشخاص
مختلفه وقبله‌لى زاده خانده اسيرجى نامنده بر الاى سفهاء بدنهاد
اولوب اسارا كتورملك بهانه‌سيله كيجه وكوندزلرده اوطه‌لرنده
وبيكلرنده فحش قبحيات مستزاد ويوماً فيوماً نائرهٔ شقاوتلرى اشتداد

یولوب اطراف حوالیسنده مسازناله وآه ایدن اهل عرض موحدین ضابطانی ایقاظ ایلدکجه اکثری اسیرجی اولدقلرندن اوطه‌لریمزده اولان غلمان وجواری اسیرمزدر دیو عذرستر ایرادیله ضابطان دخی مدافعه‌ده معفووعاجز اولمشلر ایدی بو طریق ایله اولمقوله اراذل مردود واسافل ملعنت نمودهسکنلرندن اخراج وطرد نابود اولمریله فضاحتلرندن وکرك آتش خوفندن پستر راحتده غنوده اولان امت محمدك شبا نروز دعای خیرلری پیوستهٔ آسمان اولوب برجامع شریف خیریه‌سی قدر جریدهٔ اعمال حسنات شهریار مرحمت‌شعار حضرتلرینه آن بآن اجور وفیرثبت ایتمکله ملائك کرام حضرتلرینك اشتغالده اولدقلری ظاهر ونمایاندر بالاده ذکر اولندیغی اوزره مبایعه اولنان بالکلیه املاك هدم وتخلیه اولنوب بیك یوز التمش سنه‌سی ماه کونی تاریخنده دعا وثنا اولنه‌رق قربانلر ذبح اولنوب برمبارك ساعتده عمارت عامره ایله مدرسه منیفه‌نك اساس حفرینه مبادرت اولنوب مدت یسیرده عرضاً یکرمی برذراع وطولاً بربچق زراع که تربیعی سکز یوز یتمش بر بچق ارشون ایدر عمارت عامره ومأکلخانه وفضله‌فرونلری وعمارت قپوسی داخلنده عمارت کتخداسی وفدله کاتبی افندی ایچون اوطه‌لر بنا اولنمشدر وینه قرب اتصالنده عرضاً اوتوز التی ذراع وطولاً دخی اوتوز التی ذراع که تربیعی بیك ایکیوز طقسان التی ارشون ایدر اون ایکی باب طلبهٔ علوم اوطه‌سیله بر درسخانه ومیدان اورته‌سنه سنك مرمردن یکپاره ابدست ایچون سکزلوله‌لی واسع برکبیر طاش تکنه وبشقه دائره‌ده اوج عدد نمشی وینه مفرز محلده جامشویخانه‌یی محتوی جامه چارشی برمدرسهٔ والابنا اولنوب جبه‌جیلر قوللوغی قرشوسنده واقع جامعك حولی قپوسی حذاسنده اوطه‌لرین قپولری جامع حولیسنه مفتوح اولمق اوزره قیمان و مؤذنان اوطه‌لرین قپولری وکلدکجه امام

افندیلر ساکن اولمق ایچون واسع ومطبوع روشن اوطه‌لر انشا جامعك حولی قپوسی اوزرنده بشقه قپولی موقت اخذی ایچون طولانی بر اوطهٔ زیبابنا اولوب و بونلردن ماعدا صرقچیلر جانبنه اولان حولی قپوسی طشره‌سنده‌برطرفندن سبیلخانهٔ معلاوبرطرفدن دخی چشمهٔ والا ومحمود پاشا جامعنك چورکچی قپوسنه ناظر کوشه باشنده اولوب جامع شریفك حولیسی درونده استعمال واستفادهٔ علوم اولنور بر بی نظیر کتبخانهٔ بی همتا انشا وانواع کتب نفیسه ایله زمرهٔ طالبینی احیا وینه جامعك حولیسی اورته‌سنده ذیری چارلوله‌لی وبالاسی فسقیه نووادی مصنع کارونادیده بر چشمه سار احداث وینه جبه‌جیلر قوللوغنه قرشو بر مختصری صغیر چشمه ایله عطشانی اسقا وبوصورت ایله ختام نمامیسر شد جامع شریف نوطرز وعمارت ومدرسهٔ نظیف تمللرندن تخمیناً درت بش ماصوره ماءطهور برقاچ محللدن تفجر ومخلوط اولمق حسبیله شربه صالح الذ التام اولمدیغندن کورکچی‌لرین اشاغی باشنده یوکسك بقال دکانی تحتنده ایکی طاش تکنه‌لو برچشمه یاپیلوب اوچ عدد لوله‌دن صالمه جاری اولان ماء حیات حوایج نوع بنی ادمدن غیری مرور وعبور ایدن حیوانات سقا اولنمغله باعث تذکیر خیر کثیر اولدیغی بدیداردر بتوفیق‌الله وطلباً لمرضاة‌الله‌تعالی بنا اولنان جامع وعمارت ومدرسه وسبیلخانه وبرقاچ چشمه بونجه خیرات عظیمه اولنوب بوقدر دائرهٔ وسیعه‌یی محیط واداره ایدر قدر استیفا صویك تدارك وحصول پذیر اولمسی جمله‌دن اهم واقدم بلکه وجوب مرتبه‌سی لابد والزم‌اولمغین بوخصوصك عهده‌سندن کلور ایسه انجق اول کلور دیو مرجع ارباب صفت ونامدار میدان مهارت اولان حالا خاصه صوناظری علی اغا هر اشنده صدیق مقال وهرحالده کاردان ستوده فعال‌اولوب فن آبده خبیر وهر وجهله مالك حسن تدبیر اولمغله قدر استیفا

مقتضی اولان صویك وجود پذیر اولمسی مومی‌الیهك کردن سعی همتنه تعلیق وبهر حال حصوله کتورمسی دست اقتدارینه تحمیل وترفیق اولنوب لکن بشرط آنکه تدارك ایده‌جکی صویك کمسنه‌یه رخنه‌سی واخذ اجراسنده بر وجهله ضرر تطرقی اولمیوب مسلم جاری اولمق اوزره مطلوب اولدیغنی کندوسنه تأکید وتفهیم توصیه اولنمغله مومی‌الیه دخی کندینك بونجه ایام باخصوص بوندن اسبق حالقه‌لو صو یوللرینك خدمتنده کارازموده حرکت واستقامتی مشهود شهریار انام وخاص وعام اولمقدن ناشی بالای دوش استحقاقنه خلعت الباس اولنوب خاصه نظارتی احسان وچراغ تام اولنمق حسبیله بندهٔ استان اختصاصی اولدیغنی بوبابده دخی اظهار واعلان ایجون تکرار دامن غیرتی میان حمیته بند ایدوب بش التی ای قدر کمال تتبع وتفحص وامید ایتدکلری محللری دایر وسایر اوله‌رق حالا املاك همایوندن اولوب وجهاً من‌الوجوه فردواحدك مدخلی واجانبدن کمسنه‌نك ذره وشمه علاقه‌سی اولمیان لنزوز قریه‌سی قریندہ واقع فرهاد پاشا چفتلکی دیمکله عریف چفتلکك منبعندن تفجر ایدن صویك ضرور قدر استیفاسنه وکمیت مقدارینه قلوب اطمینان ودور انقلاب زمان ایله ضرورت طاری اولمقدن مامون وسالم ایجون صولرین کمال وقت قلتی اولان اغستوس اواسطنده وزن عیار اولندقده تماماً وکاملاً اون بش ماصوره اب‌تاب لطافت نصاب‌موجود وجاری اولدیغی‌لدی‌الجمهور معاینه ومشاهده‌اولندیغندن بشقه یوللرده دخی حفر اولنان ابارلغومدن عنایت باری ایله صو ظهور ایده‌جکی مأمول اولمغین اقتضا ایدن مهمات مالزمه وخیام ومتعدده وبر مطبخ جرکه‌سی تهی وآماده ویدی سکز متبصر معتمدان وبرنفر حصکی وبرقاج خربه‌جیان ویدی سکز قطاراستران وخدمتده اولنلره رویت وایشلرینه مسارعت ایجون بر سقاللی ادم

ومحرر کاتب تعیین وتخصیص وبالاده اوصافی شرح اولندیغی اوزره اجرای حق وصداقتده جسور وهر مامور اولدیغی اشلرده مقدم وغیور اولان ناظر مومی‌الیه جملەنك اوزرینه امانت ونظارت ایدوب وسائرلری باسرهم مومی‌الیهك رضاجوی هواداری اولمق اوزره هربرینه تأکید وخصوصك کلیسی بر داشتهٔ دوش ودیعتی اولدقدن صکره تورەیم سنی واجبهٔ غیرت حمیت مقتضاسی اوزره نه‌وجهله سعی واهتمام ایدرسین وبو بیك یوز التمش التی سنه‌سی ماه جمادی اولینك اون دردنجی ثنین کونی ساعت ایمنده بده وصو یولجیلر کتخداسی وبلوکباشیلر وصویولجی اوستەلری ولغمجی ارنابودلری ورنجبران نفراتی وجمله مباشریتله صویی منبعندن اخذ وحفر اباره مبادرت اولنوب ادرنه قپوسنده حصاریجه‌یه کلنجه حفر لغوم وقنوات مخصوصه‌سندن بشقه تعیین اولنان مسیر وبر نفرذمی طاشجی معرفتلریله اعمال اولنمق اوزره یوز نفردن متجاوز سنك تراشان اوستەلری حسب‌الاقتضا اوچ محلده کوفه‌کی طاشدن یکپاره صوم مصنع کار وآخر محلده مثلی تاشره صو ترازولری انشاوینه حصاریجه‌دن درون استانبولده محلات عدیده‌یه‌دخی وصف اولندیغی اوزره الی عدد صو ترازولریکه بری قره‌کرکده وبری سلطان محمد خان جامع شریفنك دوه‌خانی طرفنده اولان حولی قپوسنك نردبان ایاغی دیبنده بری دخی قزطاشی حمامنك اوته‌طرفنده واقع دولکر اوغلی جامعی قربنده بری دخی الت سراج خانه قوللوغنك درت یول اغزنده بری دخی عجم اوغلانی میدانینك درت یول میاسنده بری دخی صرچیلر ایچنده بو ذکر اولنان محللرده الی عدد کوفه‌کی طاشدن کارکیر صوم بی مثل صو ترازولری انشا اولنوب مذکور ترازولرین البنده ابناسی مقتضی اولدیغنه کوره ادنا بهانه وسهل تکلیف ایله بلکه لاشی مقوله‌سندن عد اولنمق ایله مطلوب اولنان

محللر مجاناضبط وابنا اولنمق ممکن ایکن چونکه بووقته کلنجه خیرات علیه متعلق کرك اجارات وکرك مهمات وکرك سائر معاملاتده کائنامن کائن فردواحدك مثقال ذره حیات دنیاده دکل یوم جزاده دخی ادعا وطلبکار اولهجق مادهلری اولمدیغندن بونده دخی استحلالی اولوب طرف خیراتده کمسنهنك علاقهسی اولمسون ایچون هر محلده اقتضاسنه کوره وقف عرصه ایسه متولیسی بولنوب بدل فراغ مبلغ وافیه ایله ارضا ویا تمسك تملیك اکر وقف اولمیوب برینك ضبط وتصرفنده ایسه انی دخی صاحبندن طیب خاطر وممنونیت ایله اشترا اولنوب منوال محرر اوزره ترازولر صورت داده صدفیلرده عتیق علی پاشا جامعنك نردبان ایاغی دیبنده مقدما صوکلمزدن اول مخصوص برخان کبیر عرصهسی اشترا وعریض عمیق وسع صو خزینهسی بنا اولنوب تهی اولنمشیدی قنوات مخصوصه ایله صو کلوب خزینهٔ مرقومه جریان ایتدیرلدکدنصکره خزینهدن دخی بر موجب تقسیم کیدهجك یوللری حفر وکارکیر یاپیلوب قورشون بوریلری فرش وبعد الاتمام جامع شریف ابدستخانهلرینه وسبیله ومدرسه وعمارت و اوچ عدد چشمهلر ایله سائر اقتضا ایدن محللره تفریق وتقسیماً اجرا ایتدیرلمشدر احوالی ذکر وتفصیل اولنان ماء مرقوم مادهٔ جسیم ورأسا اخذ واجرا ایتدیریلمکله مصارف کلی اولوب خیرات جلیلهنك دوام واستمرار نظامی وعامهٔ ناسك باعث حیات ودفع عطاشی انجق اجرا ایتدیریلان صودست تطاولدن مصون ودخل تعدیاتدن سالم اولمغه محتاج اولمغین هر نهقدر سعی تام وبقای اجراسنه دقت واهتمام اولنسه احتما وصیانتنه مراعات ایدنلر نائل خیر کثیر دنیوی ومظهر جزیل اخروی اولندیغندن اغستوس اواسطنده موازنه وعیار اولندقده اون بش ماصوره ماءلذیذك موجود جاری اولدیغی مقدم معروض رکاب مستطاب اولندیغندن بشقه صویك

ختام مجراسنده جامع همايون حوليسنده عاريةً احداث اولنان حوض اوزرينه مرمر تكنه قونيلوب وضع اولنان لوله‌لردن اولمقدار بلكه زياده جارى اولديغى تشريف بيورلمغله محلنده دخى منظور ملوكانه اولوب رأى‌العين مشاهدهٔ جهانبانى بيورلمشيدى لكن بو آب تاب مانندسكر لطافت نصاب خاصةً ماخوذ وراساسالماً مجرا اولوب الى ماشاالله‌تعالى جارى اولدقجه لغومنه وكرك طرق مخصوصه‌سنه آخردن وجهاً من‌الوجوه واجانبدن سبباً من الاسباب نه‌صو ادخال ونه بر طريقله افراز اولوب منبعندن تا محل مصروفه‌سنه كلنجه‌راساً ومحفوظ سالماً اجرا اولنمق باخط همايون دستور العمل اولديغندن عهود شروطى مصون وبعد زمانٍ قيل قالدن مأمون اولمق ايجون اعلم علماءالكرام ومفتشان ذوى الاحترام ورجال حرمين الشريفين وبعض خواجكان ديوان مقسم محلنده باجمعهم موجود اولوب جمله‌نك رأى‌العين منظور ومشهودى اولدقده لدى‌الشرع ثبوت وقيودى مربوط اولمسى امرهمايون اولمغين بناءً على ذلك حالاصدر اناطولى فضيلتلو ولى‌الدين افندى حضرتلرى وخاصلر قاضيسى سماحتلو افندى ومحكمه باش كاتبى محمد افندى وشيخ‌الاسلام وصدراعظم وحرمين الشريفين وبوستانيان مفتشى افنديلر وكاتبان افنديلر حضراتى وامدجى قرنداشى يوسف افندى حضرتلرى وسابقا اغا كتابتندن منفصل ديوان خواجكانندن عثمان افندى وعبدالله افندى وطوپخانه‌لى محمد افندى وغيره وحرمين اوقافى متوليلرى واوقاف سلاطين كاتبلرى وروزنامجيلرى وحرمين قلمى خلفاسى وكيسه‌دارى وحرمين مقاطعه‌جيسى افندى وخاصه صو ناظرى اغا وصويولجيلر كتخداسى و اوقاف سلاطين بلوكباشيلرى وصويولجى اوسته‌لرى و اولحواليده اولان حدايق خاصه اوسته‌لرى وبلوكباشيلرى جم غفير وجمع كثير جمعيتندن ماعدابنا اولنان نورعثمانى جامع شريفنك جوانب اربعه‌سنده

دکان وتیزکاه اصحابی اولان باجمله صنوف صنایع واهل حرفتدن یوز اللی‌دن متجاوز صریقجی ودلبندجی وسراج ومویتاب وعطار ومناو وسائر معلوم ومجهول توابع ولواحق ایله بیکدن متجاوز اولوب مذکور فرهاد پاشا چفتلکی جوارنده بر قاچ محلده قوریلان خیام متعدده‌دن بشقه افندیلر حضراتی ایچون اون ایکی خزینه‌لو خیمهٔ کبیرده ضبط زمان وجلوه‌کاه خیام اولندقدن صکره درویش افندی طرفلرندن عموم ایچون ترتیب اولنان پلاووزرده ایله اصول اربعه اولان طعام وخصوص ایچون تهی اولنان اطعمهٔ نفیسه بعدالتناول جمهور جماعت ایله تهضت قیام وصویك منبعندن تا ادرنه قپوسنه قریب محله کلنجه مقسم به‌مقسم علی الانفراد ارائت‌ونظارت وهر بر مقسمك اوزرینه نزول ودرونته دخول اولنوب موجود صویونی ثبت وقید ایدرك اجمال اولندن صکره مقدما رکاب کامیابه عرض و اعلام اولنان صودن متزاید فرهاد پاشادن الغم کبیره کلنجه قائمه‌لردن سکز ماصوده ماءلذیذ دخی حاصل اولوب اصلنه ضم و الحاق ایله مجموعی یکرمی اوج ماصوده ماء لطیف مجتمع اولدیغی وایام صیف شدت ووقت قلتده بوندن اشاغی نقصان اولمیه‌جغی لدی الشرع وعندالجمهور ظاهر وجمله مواجهه‌سنده باهر ومبین اولدقدن صکره مجموعنك رأی نظارت واشهاد ارائتلری موجبنجه خاصلر نائبی افندینك عرض واعلامنه مفتش افندیلر حضراتی امضا ایدوب جمهور ومحضی اعلام تکرار منظورهمایون اولدقدنصکره حین‌اقتضاده ابراز واحتجاج ایچون حرمین‌الشریفین قلمی قیودانی جرایدنده نکاشتهٔ سجل‌صك وقید ایله رسیدهٔ حسن‌ختام وصویك کیفیت خلاصه‌سی بو محلده منتهیٔ کلام اولمشدر بوماده‌نك حرمینه ثبت وقید اولندیغی کبی ابنیهٔ خیریه‌نك مباشرتندن ختامنه دکین بروجه محرر مبایعه اولنان املاك وباجمله اراضی محمود پاشا وایاصوفیهٔ کبیر

وفاطمه خاتون وعبدالسلام وعرقیه‌جی وشیرمرد وسائر اوقاف متفرقه‌دن اولوب مبایعه اولندقدنصکره اشبو نور عثمانی جامع همایون اوقافنه تصحیح اولندقده النان اوقاف مذکورینك مشاهده ایرادینه وکرك فراغ وانتقال ومحلول طیاراتنه وجهاً من‌الوجوه ضرر ترتب وضعف طاری‌اولمامق ایچون اوقاف همایونه تصحیح اولنان اراضیدن اوفرواشرف طویفون سرایی و امینه سلطان سرایی وسائر محللرده اولان اراضی ایله باخط همایون ویا فرمان عالی وجه شرعی اوزره استبدال اولنوب اوقاف مذکورین متولیلرینه دفع وتسلیم ووقفلرینه تخصیص ومجموعی حجج شرعیه اولندقدن صکره اولدخی حرمین محترمین سجلاتنه تسجیل وحین اقتضاده نظر ومراجعت اولنمق ایچون بشقه جریده‌یه ثبت وقید ایتدیریلوب مفتش اوقاف حرمین اولنلر طرفنده حفظ اولنمشدر جامع شریف ملحقاتی اولان ابنیه‌نك کیفیت مساحه‌سیله طریق استحکامی بروجه اختصار بالاده تصریح اولنمشیدی مهمات لازمه‌سنك محلدن تدارك اولندیغی ونه وجهله اهتمام اولنوب حصول بذیر اولندیغی تفصیل اولنماز ایسه دخی هر ماده‌سندن برر نبذه تحریر اولنمق مناسب‌فهم اولنمغله تسطیره شروع اولندی ابنیهٔ‌مرقومك اعظم لوازمه‌سندن‌اولدن احجار مرمر جزیرهٔ مرمره‌دن وکوفه‌که مقریخوده وداود پاشامحراسنده اولان‌اوجاقلردن و اودطاشی قره مرسل نام قصبه حوالیسی‌وجوار قضالرین معتندن قطع واخراج ایله حاصل اولوب مرمره‌ده کبیر ووسط اون عدد مقداری طاش نقلنه مخصوص قایقلری اولمغله سفاین مذکوراوته‌دن برو انجق مرمر احجار تحمیل ونقل ایده کلدکلرندن جامع همایون بناسی دخی ظهور ایتدکده علی‌الدوام احجار نقل ایدوب لکن‌ایشك تعجیلی وعمله‌نك کثرتی سببیله طاش یتشدیره مدکلرندن ضرورتدن ناشی آستانه‌ده اولان سفاین دخی تعیین اولنوب کوندریله‌جکی

بو طرفده اولان سفاین رئیسلرینك معلوملری اولدقده بعض ملاحظهلری سببیله ابتداء امرده خشونت اظهار معاملهسنده اولمشلر ایدی هر نهحال ایسه بردفعه کیدنلر برکونده واروب هنوز کندینه نظام ویرمدن بلاتعب وسفینه خدامی بی مشقت احجارتحمیل و ایرتهسی کون کون کلوب پاك وجدید زولطه نول سفینهسی ویریلدیکنی کوردکده غیری نوبته باقیوب کتمکه کندولری طالب وراغب اولورلر ایدی زیرا جزیرهٔ مرقوم استانهیه قریب اولوب بو طرفدن سفینه واردیغی ساعت ویودهسنك مأمور ومباشرتندن بشقه بناطرفندن مخصوص برطاشجی قلفهسی تعیین اولنوب مسفورك ایشی انجق کیدن سفینهیی اکلندیرمیوب واردیغی کبی تحملنه کوره احجاری وضع وتحمیل و اول باول بادبان کشای عزیمت ایتدیرمك ایدی کیدن سفینه رئیسلرینی وکرك طایفهسنی حاجت اولمدیغندن قطعا ایشه یاپشدیرمیوب طرف بنادن جمله الات و اقتضا ایدن مقره ومهمات حاضر ومهیا اولمغله طاشجی قلفهسی استیجار ایلدیکی اطهلی کفرهسیله سفاین وصول بولدیغی کبی بر ایکی ساعتك ظرفنده احجار موجودی تعجیلاً تحمیل وتکمیل اولدقده اجناس تعدادینی مشعر یدینه علم خبرویروب مساعد ایام وهوا ایله بر یلکن کشادی مدتنده استانهیه ورود وبوطرفدهدخی خربهجی مباشرتیله اخراجنه مسارعت اولنوب بهر زراعنه بر ربع اجرت تولنی بلانزاع ولامعارضهٔ جدید غروش رئیسلری یدلرینه تسلیم اولنمغله بویله مناسب پازارلغك لذتی دماغنه اذاقه اولدقده همان شمدی ینه کیدیمی دیو بری برلرینی تقدمه رجا وذهابنه خواهشکر اولورلر ایدی اعاجیب اموردندرکه سکز سنهده امور ابنیه ایچون احجار متنوعه وکراسته وخرسان وطوغله وبونجه قورشون وخام تیمور وسائر مهمات مقتضی ایچون اسکدارك آتش قایقلری واسکلهلرین معونهلری

وقره‌مرسل وجزيرهٔ مرمره‌نك كبير ووسط قايقلرى وازمير سفينه‌لرى وباخصوص قره دكزدن الات خام و كندير وكراسته نقليچون تعيين اولنان چكلوه سفينه‌لرى سال ماهيه‌دەدر ينقطع ايام ذهاب ايداولله برمقتضاى هواهزاركره شديد فورتنه‌لره تصادف ايدوب سائر غرق اولان سفاين كبى بونلرين دخى كشتئ وجودلرى باد مخالف ايله فتادهٔ كرداب رحلت وغوطه خورلجهٔ حسرت اولمق مرتبه‌سنه واروب رئيسلرى دخى مرتبط حياتدن قطع پيوند امل ايتمك اوزره ايكن خيرات جليله‌نك آثار خدمت خيريه‌سى حرمتنه بركورکلى قايغك دخى تلف وضايع اولدينى واقع اولمامشدر حتى كراسته‌جى تجارلرندن تيريا كى حاجى محمد ديرلر بركسنه وار ايدى برسفينه‌سى غايت كهنه وعمل مانده اولوب بوبهانه ايله تجديدايتديرمك داعيه‌سنه دوشوب رئيسى ايله معهودانه تنبيه ايدركه بوسفينه‌دن غيرى خير يوقدر مرمره‌دن طاش تحميل ودريايه چقدقده كلور ايكن البته اجيلوب غرق اوله‌جغى ظاهردر همان سن وطائفه صندالله آتيلوب طشره چيق سفينه غرق اولدقده بوندن اعلا فرصت اولماز تجديدينى ادعا ايدوب مرحمةً بش‌التى كيسه اقچه احسان وبو طريق ايله جديدينه مالك اولورز ديو سفينهٔ مذكورى كندروب هروقت بهر حال صو ايدر ايكن بامرالله‌تعالى اول سفرده صو دخى ايتيوب مصموباً بالسلامه كلدكده بعده آخر كندو خصوصيچون ايزنكميد كورفزينه كونده‌روب هنوز مال تبه‌يه وارمدن غريق بحر اولمغله بو احوالى استغراباً بعدالوقوع كندو انصاف ايدوب كلدكده خبر ويردى ينه صددينمزه كله‌ليم بو وجهله على‌الدوام احجار مرمر نقل ايتديريلور ايكن ومقريخوره طاشجيلرينه دخى طاشك قطع واخراجنده تهاون ايتمه‌لريچون مطلوبلرندن زياده پشين اقچه‌لرى ويريلوب وبر قاچ دفعه استدعالرى اوزره هر ارنابودلق ولايتندن

مطلوبلری اولان طاشجی اوستهلری ورنجبر عملهسی احضار ونفراتی اکثار وبوندن بشقه حیوانات المق ایچون واراضی الوب مجدداً طاش اوجاقلری کشاده ایلمك ایچون سرمایه وهر وجهله اعانت کلیه اولنمق حسبیله یدی سکز سنهنك ظرفنده براً هر کون قرق اللی ماه عربهسی وبحراً اسکدارك ات قایقلری واسکلهلرین کراسته معونهلریله احجار کوهکی نقل ایتدیرلمشیکن کذالك قره مرسللی طاشجیلرینه دخی سباق مشروح اوزره انواع اهتمام تام اولنوب انلرین دخی مخصوص اون طاش قایقلری استیجار اولنان سفاین ایله مدام اودطاشی نقل ایدرلر ایکن بو اوج محلدن ماعدا بعضی متروك وناتمام ابنیهدن فروخت اولندقجه بهاسیله اشترا اولنان اجناس احجار دخی قتی وافرجه اولور بونلردن مارالذکر اوج محلدن سفاین متعدده لیلاً ونهاراً علی التوالی کلور ایکن بنه بنا عملهسنه طاش یتشدیرمکه عجز مقرر ایدی حتی روزمره سفاین وعربهلر واسکلهلردن صریق وقزاقلر ایله حمالانك کتوردکلری احجار هنوز بنایه دخول ایتدیکی ساعت طاشجی اوستهلری ونفراتی سن الورسین یوق بن الورم دیو منازعهلری ضروب شتومه مؤدی اولوب بینلری تفریق وتوفیق اولندیغی چوق واقع اولمغله غیری نه مرتبه احجار صرف اولنوب وعملهنك نه مرتبه کثرتده اولدیغی بومقالهدن من وجه معلوم اولور مهمهٔ لازمهٔ مستعجلهدن بری دخی تیورخام وقورشون اولوب بنانك حین مباشرتنده خام تیورك قیهسی اون بر بچق اون ایکی اون اوج اقجهیه اولوب وقورشونك قنطاری دخی سکز وطقوز غروشه تجاری بیننده بیع وشرا اولنور ایکن مجموعی تجاری ضبطنده موجود ومدخر اولانی وبر طرفدن سفاین ایله کلوب کمرتدن چقان تیوری ضبط واشترا اولندقجه استانهده بروجهله بولنمدیغندن وجودی اعتبار ایله عزت ساری وتدارکنه عسرت وصعوبت طاری اولمغله عاقبة

الامر صماقووقواله وسائر تيمور حاصل اولان محللردن رايج فى الوقت ايجاب ايدن بهاسى عهد نقدِ اصحابنه ويريلمك اوزره درويش افندى طرفلرندن معتمدعليه صداقت پيش وخيرت انديش اولان ادملره تحريرات اكيده ايله حواله ايلدكلرندن غيرى كمال احتياط وبوطريق ايله بركمسنه‌يه عنف وجبر ورنجيده ورميده اولنمقدن صيانت وامنيت ايچون قواله دزدارى واولحوالينك ضابطانه خطابا فرمان ومكاتيب ايله توصيه اولنوب وينه استانه‌دن بولدقجه پيدرپى التديغندن بشقه قواله جانبندن دخى بر قاچ دفعه يوز بيك وقيه تيمور خام مبايعه اولنه‌رق ختام اموره دكين والحاصل مبايعه‌سندن كف‌يد اولنيوب صعوبت وكرك سهولت عون عنايت حق ايله حصولنه امكان ورسيدهٔ ختامنه لطف كرم منان روا داشتهٔ بندهٔ عصيان اولدى لكن قورشون بوكا قياس اولنيوب انجق بلاد افرنجدن كلكيله فرنك طائفه‌سى ايسه كيفيتلرى معلوم بر خشين قومدر كندولرينه مخصوص برمتاع اولديغى اجلدن استدكارى بهايه انصافنه ويروب بوغبن فاحش بهايى نيچون استرسين ديو جبر وقهر دخى اولنيوب اخر محللدن تدارك‌نه دخى دست رس ممكن اولمامغله ينه هزار اسلوب مستحسنه ايله استانه‌يه كلنلرى سمسار دلاللرى معرفتيله بهر قنطارى اون بر اون ايكى وبو رفو اون ايكى بچق غروشه دكين وازميره كلنلرى دخى وبوده‌سى و اعيان بلده معرفتيله نه‌حال ايسه مبايعه وضعف بهالرى مراد ايتدكلرى اقچه‌دن بروجه پشين ويريلوب ونول سفينه‌لرى طرف ينادن بشقه‌جه ادا اولنوب متوكلاً على‌الله جسته جسته سفاينه تحميل ايتمكه سفينه رئيسلرى ميرى مالدر بولده بولده معاذ.لله بر قضايه اوغرار ايسه متضرر اولورز ديو اجتناب وقورشون ارسال ايدنلر دخى بومحذورى تحريراً اشراب ايتملريله مومى‌اليه درويش افندى بنم عنايت وكرم حقه هر وجهله اعتمادم اولوب حفظ‌الله بر قضا

اولمق لازم کلور ایسه شهریار بلند اعتقاد حضرتلری انده دخی مأجور اولورلر مانع دکل هر حالده سلامت وغرامت مقبولدر دیو استیمان بیورملریله جسته جسته جمله‌سی کلوب تسلیم ومنوال مشروح اوزره بو قورشون خصوصی دخی حصول پذیر اولمشدر وجمله مهماتدن بری دخی اجناس کراسته اولوب ابتدا بنانك تملی یکرمی درت ارشون قعر زمیندن وجه ارضه چقنجه اعمال اولنان عمله‌ئی طپراق باصدرمق ایچون جوانب اربعه‌سی بتون ووردنار کبیر وکراستهٔ کران وچاسه ستون ایله سد بند اولنوب ریخنم اولدقجه کراستهٔ مذکور درون اساسده متروك بعده بنا پر یوزینه چقوب هر اوچر ارشون بالایه صعود ایتدکجه دائر مادار اسکله‌لر قوریلوب وقوریلان اسکله‌لرین دیکیلان دیرکلری جمله ورونار کبیردن وتخته پرینه دوشمه‌سی چفته طوباج واستفان امورغه‌سندن اولوب عرضاً بشر التشر ارشون عریض اسکله‌لر بنانك ایچروسندن وطشره‌سندن بتون بنایی اداره واستیعاب ایتمکله زمیندن بالایه وارنجه اللی درت بچق ارشون قدی اولان بنانك هر اوچر ارشون منزلده درونا وبیرونا بشقه بشقه اون سکز طبقه اولمق اوزره ایکی قات اسکله قوریلوب ویوندن ماعدا جوانب اربعه‌سنك هرجانبنده ینه طرفین اولمق اوزره یدی سکز محلنده اسکله نردبانلری انشا اولنمغله والحاصل جامع شریف کراسته‌ایچنده مستور وپنهان اولدینی اول وقت منظوری اولنلره خفی دکلدر بوندن ماعدا کتبخانه وعمارت ومدرسه وسائر علاوهٔ ملحقاتی اولان ابنیه دخی بوتصریحاتده داخل اولوب بوکا قیاس اولنمغین مقیاس علیهك تکراری موجب اطناب اولدیغندن غیری تفصیله حاجت قالمیوب وذکر اولنان اسکله ونردبانلرین هربری اقتضای حاله کوره قوریلوب بوزولدقجه شکسته وقطع اضاعت اولنان وردنار کبیر وامورغهٔ استفان وکمرلر قالبلریچون

وعملهٔ نزول امطاردن لاجل المحافظه صوندرمه ایچون وبونلر هدم وتجدید اولدقجه معروف اولان اجناس کراسته باخصوص مسامیر متنوعه‌نك حدی حصری اندازهٔ تعداد واوزاندن بیرون اولدیغی وارستهٔ ظاهردر وجامع مرقوم تملدن قورتیلوب طاش فرشنه‌واحجار همواریه مباشرت اولندیغی تاریخدن که بیك یوز التمش بر سنه‌سی ماه شوالدن درت ای صکره‌در اول درت ای ظرفنده یالکز حفر اساس ایچون بیك نفر مقداری رنجبر ولغمجی وبر قاچ نفر نجار ودیوارجی اشلر ایدی غیری آتمامنه دکین مسلمان طاش باشیسی وکار خانه‌جیسی ومسلم طاشجی نفراتندن ماعدا کفره طاش باشیسی وبش نفر کارخانه‌جیلری وذمی‌سنك تراشان نفراتی سکز یوز طقوز یوز نفر ایکن یوماً فیوماً متزاید اولدقجه‌سائر صنوف عمله‌دن بشقه یالکز طاشجی کروهی بیك اوچیوز الی نفره بالغ اولوب حتی کمال اهتمام دقت وایشك ختامنه مسارعت ایچون اناطولیده آذربیجان وقیصریه وقسطمونی وایزنکمید وحوالیلرندن احضار اولنانلدن بشقه ردوس وساقز وازمیر ومدللو جزیره‌لرندن الی ارشونلی قلعه‌لر ایله نفراتی احضار وفرارلرندن محافظه ایچون مسفورونك کفیللر وجزیه کاغدلری اخذ ومخصوص خانلره اسکان ایتدیریلوب نفرات اکثار و اعمال ایتدیریلشدر یالکز طاشجی عمله‌سی بو مرتبه‌ده اولدیغی حالده سائر دیوارجی و حماجی ونجار وطوغره‌جی وصواجی وجامجی و ایکی نفر صریق حمال باشیسی یوزکسانلدن متجاوز حمال نفراتی واوچ نفر رنجبر باشی ایله‌بیك‌دن متجاوز نفراتی حاصلی کاربنایه متعلق اصناف عمله‌دن بوجامع والانوبنیاد معلا بناسنده اعمال واستخدام اولنمدیق بر صنف قالیوب تفکجی وجلنکر ودیوانجی‌یه وارنجه حسب‌الاقتضا اعمال اولنمغله عملات مذکورینلن بشقه محاسبه واشبو جریده محرری اولان کاتب

بنا وعمله ومهمات ایچون بش نفرکاتبان واوچ نفر خاصه حصکیلری ویکرمی نفر خربه‌جی و اوزرلرینه قپو طرفندن مأمور کاتبان یکچریان ومعتمد باشی ایله یتمش سکز نفر معتمدان وخربنده اوطه باشیسی ایله اون نفر خربنده‌کان وبنا قپولرینی محافظ اوج بواب بونفرات مذکورینك بهر هفته‌ده یومیه اجارات سرکیسی یدی بیك بشیوز بعضاً سکز بیك دخی زیاده خلاصه یدی بیك بشیوز غروشدن اکسك سکز بیك بشیوز غروشدن زیاده اولمیوب بوحساب اوزره سائر مصارفات ومبایعات مهمات‌دن غیری سکز سنه‌نك ظرفنده یالکز عمله اجارانی ایچون بهر رأس هفته‌ده ویریلان اقچه‌دن ماعداسنك بوکا مقایسه وصرف ذهن ایله نوعما مقدارینه قریبت قرینه حاصل اولمسی ذوی‌العقول عندنده ممکندر بوصحله کلنجه‌تحریر وتسطیر اولندیغی اوزره بنا وانشاء احیاسنه‌بذل ماملك همت‌شهنشاهی بیوریلان جامع والای رفیع المنارك بناء رعناسی بجمیع ملحقاته عون عنایت ربانی ولطف کرم یزدانی برله بروجه محرر مرام رسیدهٔ حسن ختام اولمغله حق‌الانصاف وکلام صدق اتصاف بودر که یکپاره صوم مرمردن بویله مطبوع بناء زیبا ومعبدخانهٔ دلکشا استانه‌ده دکل بلکه ممالك اسلامیه‌ده دخی نظیری صورتما اولمیوب امثالی نایاب اولدیغی اهل تحقیقه خفی وپوشیده دکلدر طرفینده واقع محزج طبقات دلنشین وتیماً سورهٔ فتح شریف بتمامه مبانیده کمربنده زینت بخشای عبادتکاه مسلمین وبالای روزنه‌لرنده واقع کمی بیضه‌لراوزرینه اسماء الحسنی وینه بیننده اسماءالنبی که هر برنده نجه فواید وخصایص اولمغین نظریله مستعد اولنوب بویله اثر خیریه‌نی مستجمع هر وادیسی بر طرز لطیف عبادتخانهٔ دلنشین نظیف خصوصا جناب شهریار جهانکیر عمره‌الملك القدیر حضرتلرینك مجلای الهام مرآت عالمنمای قلب صفوت نشانلرندن طلوع وافرفرمانلری اوزره بالای

محراب طرفينده اسم جلال واجب الاجلال ايله نص كريمه مبين اسم پاك محمد سرتاج اولوب وينه محراب صفه‌سى طرفينده قرشوبه قرشو بيضه‌لره ثبت وكشيده اولنان طغراى غراى جهان وبر تاج سنه مقدم مخصوص امر وسپارش اولنوب بر موجب نمونه وثمن معروفه ايله اشلتديريلوب ايج طرفندن كتوريلان نوظهور بوسكول بللور آويزه‌هاى كوناكون ودرت بش محلده طوب وسائره دخى مجموعى بللور قناديل بيمثاديل ايله تزيين وتنوير اولنوب درون فرح مشحونده انوارلمعان وتابان اولمغله حقاكه نور عثمانى تسميه‌سيله مسمى اولمغله هر وجهله شايان وسزاواردر خلاصه جامع شريف وملحقاتى اولان ابنيهٔ لطيفك جمله اجرا اولنان تصنعات استادكارى مواد واقعى وكيفيت دقايقى يكان يكان تعريف وكماهو حقه توصيف اولنمق حدامكانده اولمامغله همان بعض جسيم وظاهر فهيم اولنلر مهما امكن تحرير وتسطير اولنوب بو مرتبه‌ده اقتصار واختصار ايله اكتفا اولندى وترتيب وتخصيص اولنان وظايفاتى اشرف خدمه اولان ائمهٔ ثلاثه وخطيب وكاتب وقف وروزنامجى افنديلردن ماعدا بقيهٔ سائره قيم ومؤذن وفراش وبواب وعمارته متعلق خدمهٔ مخصوصه هرنه ايسه بر موجب دفتر ترتيب حرمين قلمندن تذاكيرى تحرير وتمهير اولندقدن صكره درويش افندى كلدكده هر خصوصده ايقاع واظهار اولان عدالتلرين وحقانيتلرين بوبابده دخى ايفا واجرا ايچون جامع شريفك بدايتندن نهايتنه دكين خدمت ابنيه‌ده دائماً ومستمراً بذل مقدور ايدن معتمدان وخربه‌جيان ومسلم طاشجى‌باشى وكارخانه‌جيسى وبعض نفراتى وخربنده‌باشى وعمله ومهمات كاتبلرى باخصوص بوابان وسائر دردمندان جمله‌سنى استحقاق واياقتلرينه كوره قريحهٔ پرمنيحه‌لرندن هر برينه برر جهت تعميم ايتمكيله هنوز كندولرينك خبرلرى يوغيكن وبلكه اميد دخى ايتمزلر ايكن بربرر چاغروب

جهت تذكره‌لرين يدلرينه اعطا وجمله‌سن على حده مسرور و احيا بيوردیلر ازجمله معتمد باشى اولان طوبخانه‌لى دیمكله عریف محمد نام صداقت بنام كمال استقامت ایله بونجه ایام شدت شتا وصیف حاره‌ده بذل وجود ایدوب هر وجهله چراغ اولمقلغله شایسته‌اولمغین عیال واولادینه كفایت ایده‌جك مرتبه تعینات ووظائف تذكره‌لرین وسقالنی صالویردیروب چراغ ایتمكله ممتاز وجامع همایونك بتون اموریني دوش استقامتنه احاله ایله معروف بنام وفریحاً فخورچنوب اوقاتنی خیردعایه صرف ایله اهتمام وخدمت مأموره‌سنده قیام تام اوزره اولوب بری دخی بنا قپوجیسی سیداحمدكه صاف دل وصدق حركت استقامتده ینه طوبخانه‌لى محمده‌هم معادل اولوب اول دخی مرحمته شایسته آدم اولمغله حسرت كش اولدیغی قیم باشیلق وبعض وظائف معینه علاوه‌سیله معاشنه استیفا مرتبه‌سی احسان وانی‌دخی تمام چراغ بیوروب مأمور اولدیغی خدماتی بروفق مسئول اظهار ایله روزمره مساعی وخیردعا ایلمك بر وظیفه‌سی دخی اولدیغی بدیهیدر وقس على سائره خدمت بناده اولنلرین صغیر وكبیری اعلا وادناسی خریه‌جیه وخربنده‌یه وارنجه هربری بونلره قیاس وظائف اوقافدن بررنان پاره ایله جمله‌سی مطیب ومسرور اولوب بریسی خائب خاسر قالمامغله بروجه مرام تتمیم چراغ تام اولدقدن صكره سائر دور وعشر خوان ویس وتبارك وفتح خوان وبومقوله اولان وظائف بهرحال لكل مقام‌مقال ولكل‌عمل رجال فحواسنجه هر جهت ینه مناسبی وجه اوزره رجالانه ویریلمك اول دخی عدالت صریحه‌دن اولمغین هر بری كمال تتبع وتفحص وامتحانه حواله ایله تصحیح وتمیز ومستحق اولدیغی مبین اولدقدن صكره اربابنه ویریلوب جمله‌سی خدمت مأموره‌لرنده صرف ازمان ودعوات‌خیرده یكزبان اولوب حتى مشارالیه درویش افندی دائرهٔ علیه‌لرنده

حق تعالى جمله‌سين بهره مند وبر خوردار ايلسون بونجه امكدار وهر ايشه لياقتلرى ظاهر وكردسزوار قوللرى اولوب باخصوص اكثر جامع شريفك خدمتنده افندى ايله معاً بولنمشلر ايدى چونكه عامهٔ ناسى دنياده حصه مندفيض خير ايلمك دائرهٔ امكاندن خارجدر وبوجامع شريفك سكز سنه‌دن برو انشا اولديغى شرقاً وغرباً آفاقه انتشار وهر برى كرك مستحق وكرك نامستحق بررشيئه نائل اولمغه ديده دوزه انتظار اولديغى وارستهٔ آشكار كيفيت بويله ايكن بوده درويش افندى جهتلرى كندوتوابع ولوا حقنه وبروب بزه‌ويرمدى ديوهربرى كفت شنيع ايده‌جكلرى بديدار اولمغين اولمقوله‌بى‌انصاف وبى حيا اولنلرين السنه‌سندن ذات حميده‌لرين جفظ واستاربيوروب امكدار قوللرينه بن‌انلرى آخر خصوصنده مكافات ايده‌رم ايهامنى اظهار انلر دخى بو احوالى نفرس ومنفهم اولدقلرندن افنديمز صاغ اولسون ديولسانه دخى كتورمكيله رضاى ولى‌النعميه تسليم اوغيرازخاطر عاليلرندن مجانبتده قلب سليم اولدقلرى مظهر پسنديدهٔ خاص وعام اولمغين حق عزشانه حضرتلرى حبيبا كرمى ورسول محترمى حرمتنه محض‌خير عام ذات ستوده جميله‌لرين افات وهر بوقلموندن مأمون ومحفوظ ايدوب اولادكرام وعيال ذوى الاحترام ودائرهٔ اتباع احباب باصفالريله مستدام دولت واقبال واستزادهٔ عمر واجلال ايله مسندنشين عافيت بر كمال ايليه آمين بحق طه ويس .

اشبو نورعثمانى جامع هماونى بالادن برو تعريف وتوصيف اولنديغى اوزره تتميم وصلوة مكتوبه اداسنه بدأ اولنه‌جق رتبه تكميلى عون حق ايله رونما وآويزه هاء ايله تزيين وآراسته ومقدما عشاق‌قضاسنده نسج ايتديريلان صرمحرابلى منقش ابريشيم قاليچه‌لرى فرش وبالجمله مرتزقه‌لرى ترتيب وخدمه‌سى معين اولدقدن صكره تشريف همايون مصمم اولمغين بوندن اقدم شهنشاهان پيشين زمان پرامانلرنده بويله

بنا اولنان جوامع سلاطین اوزرلرینه مأمور اولنلره وکرك خدمهٔ اوقافه نه وجهله اکرام ونه وجهله خلعت الباسیله احترام اولندیغی تشریفاته مراجعت اولندقده ترتیب خلاصه‌سی تبییض ومعروض رکاب مستطاب اولنوب طرف بنادن دخی علی الاسامی دفتری طلب اولنمغله ابتدا بناناظری اولان محاسبهٔ حرمین‌الشریفین درویش افندی وبنا امینی علی اغا محاسبه کاتبی محمد افندی بنا کاتبی بو حقیر احمد افندی عمله کاتبی عبدالرحمن افندی واوج نفر مهمات کاتبلری اورته یازیجیسی اولان منلا یازیجی خاصه صو ناظری علی اغا ومقدما ستونلرین اوزرلرینه مأمور اولوب حالا ترسانهٔ عامره‌نك لیمان رئیسی اولان محمد رئیس وجامع شریفك یازولرینی کتابت ایدن اندرون همایوندن چقمه خطاط مذهب علی افندی وکرججی باشی عبدالرحمن اغا وصوبولجیلر کتخداسی حسن چلبی واحجار نقلی خدمتنده اولان استانبولك باش کتخدا وکیلی بیراقدار ومعتمد باشی طوبخانه‌لی محمد اغا واوج نفر خاصه حصکیلری ومقریخوده طاشجیلرینك کتخداسی حاجی مراد وسرنقاشان عاشق غریب ونقاشلر کارخانه‌جیسی وجامجی باشی وکارخانه‌جیسی وقورشونجی باشی حسن اغا ویتمش سکز نفر معتمدان ویکرمی اوچ نفر خربه‌جیان ومسلمان طاشجیلرینك محمد چلبی وطاشجیلر کارخانه‌جیسی ایوبلی حاجی مصطفی وخریندهکان باشی وبنانك نعلبور باشیسی احمد چلبی بنا قلفه سمیون قلفه ذمی طاشجیانك باش کارخانه‌جیسی قوزمه قلفه‌بنا قلفه‌سنك کارخانه‌جیسی اوسته سفر ودرت نفر ذمی طاشجیلر وکارخانه‌جیلری وحمامجی قلفه‌سی ارتین قلفه وکارخانه‌جیسی ودیوارجی قلفه‌سی اولان اوراس ذمی وایکی نفر صریق حمالان باشیلری پهلوان و اوچ نفر رنجبر باشیلری بو محله کلنجه علی‌الی‌سامی صورت مزبور اوزره دفتر تحریر وکلان تشریفاتجی قلفه‌سنه ویریلوب بیك یوز التمش طقوز

سنه‌سى ماه ربيع الاولينك غره‌سى جمعه كونى پادشاه دارا حشم حضرتلرى دبدبهٔ خاقانى وكوكبهٔ جهان بانى اوزره باشوكت واجلال سراى عاليلرندن تشريف بيوروب صلوة جمعه‌يى ادا بيورمق قرارداده اولمغله اول ليلهٔ جمعه‌ده درويش افندى وبنا امينى على اغا وكاتبان وخدمهٔ بنا ومرتزقه‌دن اقتضا ايدن بعضيلر مجموعى جامع همايونده بيتوتت ايدوب باخصوص پادشاه خجسته خصال حضرتلرى بعد التشريف ابدست اوطه‌سنده تخت نشين ونماز قلمق ايچون حركت بيوردقلرنده ابدست اوطه‌سندن محفل همايون قپوسنه وارنجه زراندر زرديباى قيمت كراى پاى انداز ومقدم شوكت توأملرينه فرش اهتزاز اولنمشدر بوكا كوره سائر لوازمات دخى جمله مهيا وجامع شريف حوليسى تطهير وتميز وتپولر حفظ وحراست ايله نظام پذير اولدقده صباحيسى على السحر اول وقت كتخداى صدر عالى بولنوب عسكره سلانيك سنجاغى ايله كام روا اولان وزير مكرم احمد پاشا حضرتلرى جمله‌دن اقدم جامع همايونه تشريف ومتولى اوطه‌سنه نزول وبر مقدار استراحتدن عسكره وزير اعظم سعيد محمد پاشا حضرتلرى بالجمله كلان علماى عظام ووكلاى ذوى الاحترام وارباب مناصب لازم الاكرام وكافهٔ خواجه‌كان ديوان افنديلره بر موجب تشريفات پوست سمور وقاقوم وفراجه وخلعت الباس اولنه‌جق محل نره‌سى مناسبدر ديو درويش افندى ايله مذاكره واستشاره ايلدكلرنده حالا محفل همايون تحتنده وزير قپوسى تعبير اولنان جامع شريف قپوسنك كوشه‌سندن يوقارو محفل همايونه وابدست اوطه‌سى پيشكاهنه جيقيلور بر نردبان واردر شوكتلو افنديمز نماز قلدقدن عسكره ابدست اوطه‌سنى تشريف بيوروب حضور همايونلرنده شيخ الاسلام افندى حضرتلرينه وصدرين ونقيب الاشراف وصدور علما وموالى عظام حضراتنه على مراتبهم كوركلر وفراجه‌لر اكتسا اولندقدن عسكره

صاحب دولت افندمز اشاغی اینوب ذکر اولنان وزیر قپوسی نردبان صحنی باشنده که فوقانیده ابدست اوطه‌سندن بر بر نظارت همایونده در صاحب دولت افندمز بو محلده قیاماً دوروب دفتردار افندی دخی یانلرنده تشریفات دفترینی اوقودقجه نه ایسه خلعتلر الباس وهر بری زمین بوس ایدوب کیدرلر دیو تذکیر ومناسب کورملریله غیری تشریف همایونه منتظر اولدیلر صلاوقتی اولدقده جامع شریفك منتخب وبلند آواز صوت مؤذنلری منارتینه جقوب صلای معتاده‌یی خوش الحان ایله ادا بعده جوامع سلاطین مشایخی ایله جامع همایون بر طریق قاعده جمعه و اعظی اولان مشایخ خلوتیه‌دن عبدالشکور افندی حضراتی کلوب سائر ایام جمعه معتاد اولان سلاملقدن صد افزون اوطه‌باشیلر ویکیتاشیان نفراتی باجمعهم ضابطان ایله مقدما سفر وقوعنده خنکار الایلرنده نه وجهله طرفین صف بسته موقف سلام اولورلر ایسه بعینه اویلجه حدود سنورلرندن تاجامع همایون قپوسنه کلنجه دست بندموقف سلام اولوب سرای جدید عامره‌دن دخی حدودلرینه کلنجه جبه‌جی نفراتی کذلك صف بسته موقف سلام اولدیلر جمعه اذانندن تخمیناً ایکی ساعت مقدم سرای جدید عالیلرندن شرفند مقدم پرمیمنت ایچون موجود ومنتظر اولان وزیراعظم سعید محمد پاشا وشیخ‌الاسلام فضائل ارتسام دامادزاده افندی حضراتی ونقیب‌الاشراف وصدرین محترمین وموالیٔ عظام ومدرسین کرام دیوان طاقمی ایله رجال دولت وبوستانجی باشی ومیراخور اول وثانی وکتخدای بوابین شهریاری ودفتردار افندی ورئیس الکتاب وتوقیعی ویکچری اغاسی وجبه‌جی باشی وطوبجی باشی وطوب عربه‌جی باشیسی وسرمهتران خیمهٔ خاصه وسپاه وسلحدار وبلوکات اربعه اغالری بالجمله اوجاق ضابطانلریله ومجموع خواجکان دیوان همایون وسائر ارباب مناصب ذوی‌الاحترام وسر بوابین درکاه

معلا وزعما وچاوشان والحاصل مرتب مزين الاى ذوى الاحتشام ايله بر موجب تشريفات ترتيبه ديزيلوب قضالرندن سلطان چارجهت افاق اولان صاحب الخيرات والحسنات پادشاه فرخنده بخت شهنشاه مزركش معلا تخت شوكتلو مهابتلو عظمتلو سلطان عثمان خان خلدالله خلافته وملكه وسلطانه وافاض على العالمين بره واحسانه حضرتلرى مشرف افتاب جاه وجلال ومطلع خرشيد شوكت واقبال ايله كافهٔ عباد مؤمنينه پرتوانداز رافت اولەرق بايمن واقبال تشريف يوللرده دست بند موقف اسلام اولان كروه بكتاشيان وجبه‌جيان على‌الخصوص جامع همايون حوليسنده طشره محراب مقابلنده نصب‌ديدهٔ انتظار اولان جوامع سلاطين مشايخ كرامى سلام مشتمل الاكرام ايله تلطيف بيوروب كتخدا بك ايله درويش افندى بخوردان چكدرك اشاغى حولى قپوسنه يقين اولدقده صاحب دولت ويكچرى اغاسى مقدمجه اتدن نزول وماشياً استقبال وفوقانى بينك طاشى اوستنه صعود وحين نزولده شيخ‌الاسلام ونقيب الاشراف وصدرين محترمين حضراتى تحيه مراسمنى ادادن صكره كوكبهٔ خسروانه ايله ابدست اوطه‌سنده صدرنشين بالااولديلر بر مقدار توقف وآرامدن صكره درويش افندينك اولادنجيلرى وجكر كوشهٔ محترمه‌لرى اولان اوج نفر فرزندارجمندى چاغردوب حضور همايونه ناصيه سای اولدقلرنده كمال تواضع شاهانه‌لرندن اظهار صورت ايله‌يانلرينه ملاطفت ايله يانلرينه اجلاس تلطفانه كريمانه ايله معاملهٔ استيناس ونوازش بنده نواز واول اثناده صاحب دولت حضرتلرى وشيخ‌الاسلام افندى حضرتلرى عرضه كيرمكله دامنبوس شرفن احراز بيوريلوب وقت صلوة دخى دخول ايتمكين عامهٔ مؤمنينه صلاى دعوت صلاة نداو بيك يوز التمش طقوز سنه‌سى ماه ربيع‌الاولك غره‌سى جمعه‌نمازى اول جامع رفيع‌العماده اداء صلوة مكتوبه‌يه

ابتدا اولنمق فلله الحمد میسر اولدی بعده نمازدن چقدقدن صکره جناب پادشاه شوکتمدار حضرتلریله شیخ الاسلام حضرتلرینه بعده نقیب الاشراف وصدرین حضراتندن استانبول قاضیلرینه چوقه‌یه قپلوسمور فاخر عن السرور بالای وش افتخارلرینه اکتسا ومکه مدینه‌دن بلاد اربعه‌یه کلنجه موالی عظام حضراتنه قاقوم کورك وصحن مدرسنه کلنجه صوف لطافت موصوف الباس وبوذیلده درویش افندی‌یه یشیل چوقه‌یه قپلوسمور کورك الباس الله اکرام وبالجمله صدور علما وموالی عظام ومدرسین کرام علی مراتبهم سمور وقاقوم کورکلر وفراجه‌لر الباس ومراسم اتمامندن صکره صاحب دولت حضرتلری بالاده تحریر اولندیغی اوزره اشاغی صحن نردبانه اینوب قلاوی والباس اولنان سراسره قپلو کورك ایله نردبان باشنده قائم وجانب یسارنده دفتردار افندی دوروب ابتدا کتخدابك حضرتلرینه چوقه‌یه قپلو سمور کورك وبعده دفتردار افندی‌یه خلعت فاخره الباس اولندقدن صکره رجال دولت وارباب مناصب مجموعی رتبه‌سنه کوره متولی اوطه‌سنك اوکنده ایدست همایون اوطه‌سی قرشوسنده نردبانه وارنجه بر بر دیزیلوب ترتیب اولندقده یدنده اولان تشریفات دفترینی علی الاسامی دفتردار افندی اوقودقجه حضرت صدراعظمی اوکنده خلعتی الباس ودونوب زمین بوس ایدوب محللرینه عطف عنان ایدرلرایدی دولت علیه‌ده هر نه قدر رجال دولت وارباب مناصب وار ایسه یدی کیر ترك اولنیوب بر موجب تشریفات خلفلری الباس اولندقدن صکره جامع همایونك مدرسی افندی‌یه وواعظی عبدالشکور افندی‌یه وامام اولنه وخطیب افندی‌یه چوقه‌یه قپلو سمور کورکلر ایکنجی واوچنجی امامنه چوقه‌یه قپلو سنجاب کورکلر بنا امینی علی اغا مقدم سمور کورك کیمش ایکن سهواً شیمدی خاطره کلدکده بو محلده تأخیر وتحریر اولندی قیم باشی ومؤذنین باشی‌یه

ساده چوقه فراجه‌لر الباس اولنمشدر بونلر تكميل اولندقدن صكره جامع همايونك ابنيه خدمه‌سى ديو چاغرلدقده مقدما دفتر اولنوب على الاسامى دفترى تشريفاتجى خليفه‌سنه ويرلديكى بروجه مفردات بالاده تصريح اولنمشيدى ينه اولوجهله مرتب ديزيلوب جمله‌سنه برر برر خلعتلر الباس وجامع ابنيه‌سنى خدمه‌سيله تقديم واختتام اكرام‌ايله مظهر عاطفت اولديلر بوندن صكره‌اسن قالمامقله شهريار داراخدم حضرتلرى دخى آبدست اوطه‌سندن دولت واجلال ايله نهضت قيام ودائرهٔ همايون طاقمى ايله سراى عاليلرينه عطف زمام اختياربيوردىلر اول كون جامع شريفك حوليسى دروناً وبيروناً تراكم ذخام انام ايله روز محشردن نمودار اولمشيدى كوركلر و خلعتلر الباس اولنديغى كون عمله وخدمهٔ ابنيه ايچون درت بيك غروش عطيهٔ همايون كلوب توزيع اولنمق اوزره ايكن مشغلهٔ كثيره‌دن ناشى امهال وبر ايكى كوندن صكره متولى اوطه‌سنده براسلوب معتادقديم سركى دوشنوب مجموعى كاتبلاندن ذيله وارنجه على مراتبهم توزيع واقتسام اولنوب جمله‌سى حصهٔ مند وايه‌دار اولديلر اوته‌دنبرو بو مقوله بنا اولنان خيرات عظيمه‌نك خدمت معينه‌سنده مستخدم و امكدار اولنلر احتياجدن مستغنى اولمجق نان پاره ايله ياخود استعدادينه كوره بر رتبهٔ مفاخره ايله قالديريلوب چراغ اولمق دأب سنيه شاهانه‌دن اولمغين درويش افنديلرك حق تعالى عمر دولتلرنى افزون ايلسون همم والانهمتلرى انضماميله بو خصوصى استدعاى نياز وصاحب دولت حضرتلرى انها ايلدكلرندن بنا امينى على اغا رتبهٔ والاى سربوابين دركاه عاليه پانهاده وبنا كاتبى بوحقير دخى بلوكات اربعه كتابتنده علوفه‌جيان يمين كتابتيله خواجكان ديوان زمره‌سنه ادخال اورنه يازيلمسى ملايازيجى دخى اصل سرطورناثى رتبه‌سيله وطورناجى باشى نفراتى ضبطى ايله سرحد منصوردن باش سرحد اولان ودين

اغالغى رتبه‌سنه اعتلا وخاصه حصكيلرندن حسين حصكى دخى هر وجهله طلاقته مالك واستعدادى اولمغله يكيچرى اغاسى قره قولاقلغى خدمتنده استخدام ايله اوجاغى ميانندە سر افراز وبروجه محرر تعميم اولنوب لكن قره قولاقلق تلخيص وامر همايون ايله صورت بولاجق موادن اولمامغله همان نماز قلنديغينك ارتەسى كونى بوستانجى باشى اغا طرفندن دامنبوس امريله قپويه ارسال وخدمت مرقومه‌يه تعيين اولنوب مرامى ايله كاميساب اولدى باقى ذكر وموعود اولنان قپوجى باشيلق وخواجه‌لك واغالق مادەسى تلخيص اولندقده خط همايون كشيده وعنايت بيورلمغله مومى‌اليه ملايازيجى قپويه چاغريلوب وقت معينه‌سنده ضبط ايلمك اوزره‌ودين اغالغى توجيه ودوش استحقاقنه خلعت الباس وحقيرك كتابتى دخى ماه شوالده واقع اولان توجيهاتده ضبط اولنمق اوزره رؤس وبنا امينى على اغانك قپوجى باشيلق رؤس همايونى برقاج كوندن صكره مشاراليه درويش افندى‌يه كلدكده يدلريمزه اعطا ايلديكندن بشقه كيفيت حال بنده‌كه معلوم دولتلرى اولمغله يشيل صوفه قپلو اعلا سير سنجاب كوركى احسان واصطبل معمورەلرندن كندلرينه مخصوص اولان كزيده وتوانا بر رأس باركيرى سيم چاپغون رخت بساطيله تزيين وغلبهٔ مرحمتلرندن عنايت ويانمه برچوقدار قوللرينى تعيين بيوروب قپويه ارسال بيورملريله واردقده حاضر اولان حرسانى دستارى رئيس الكتاب اولان حمزه افندى حضرتلرى پيش زانولرنده يد مؤيدلريله سرمباهاتمه راست وبر مقدار تبشيرات ايله قطع مراتبه همت عاليلرينى انصراف وبعده قالقوب صدراعظم حضرتلرينه كتوروب دامنبوس شرفن احراز ايتديردكدن صكره بندن افندى قرنداشمزه سلام ودعالر ايدوب خاطرلرين سؤال ايده‌ريز ديو اعاده وكلوب حرسانى ايله مشاراليه افنديمزك مبارك

خاكپاى دولتلرينه روى‌مال ودعاى خيرلرين استجلاب ايتدكدن صكره مسروراً ومحبوراً انشاط فؤاد ايله احسان بيوردقلرى دونانمش باركيره سوار وعيال و اولاديمزدن دخى طرف دولتلرينه دعاى خير ايتدرمك ايچون فقيرخانه‌يه عودت ايدوب وقت معلومه‌ده ضبط كتابت ايچون حلول وقته نكران وضميمهٔ دعاى دوام عمر دولت پادشاهى تحريك زبان سريع البيان اولنمشيدى الايام يمرّ السحاب منطوقنجه كتابت مرقومك توجيه‌وقتى كلوب يوم‌توجيهانده خلعت الباس اولنمق ايچون تذكره كلدكده كمال لطف كرملرندن ينه بر صوف لطافت موصوف فراجه انعام وبعده ديوان همايون اقتضا ايتدكده ينه بر اوست پوست سمور احسان وبعده ينه بر پك اعلا جلد قفا احسان فراوان بيوروب بحر كرملرينه مستغرق اولوب هرنه‌قدر ذاكرالهمم وشاكر النعملرى اولسم بيكده برين تذكيره وتعدادينه عدم لياقتم ظاهر وهويدا اولمغله همان مبارك سر دولتلرينى تصديع ايتمك ايچون حقلرندن خيردعايى ايكى كلامه حصر وقصر ايلدم حق عزوشانه حضرتلرى ذات محترملريله اولاد وعياللرينى دنياده واخرتده خوفندن امين وسالم وهرنه مراملرى ايسه وصول حصوليله مسندشاذ خرميده قائم ايايه آمين يامجيب السائلين جامع والانك تميم ونمازه ابتدا اولنمسى ايله حق‌تعالى جمله‌يى فرحياب ايلدى قالديكى عمارت وطبخ فدوله انلرين دخى لوازماتى تكميل واطعمه تذاكيرى تميم وتمهير اولندقدن صكره بيك يوز التمش طقوز سنه‌سى ماه ربيع الاولك اون بشنجى جمعه كونيده عمارت عامره كشاده اولنوب بشنجى اولان افندى حضرتلرى سمات سفرهٔ انعام صاحب‌الخير شوكتلو عظمتلو پناهتلو افندمزك نعم مبذولهٔ خيريهٔ‌وقفيه‌لرنده تغدى موائد ايلين طلبهٔ علوم داعياتى ومرتزقهٔ وقف ثناخوانى ايله دعاى فراوان ايدوب طبخ اولنان طعام

وتان عزيز يوماً فيوماً الى ماشاالله تعالى موجـود بولنان ايله ارباب اصحاب تناول ايتملريله دفع بجاعه ايلدكلرنده فراده وفراده دعوات خيريه‌لرينى پيوسـتهٔ آسمان واجابت خانهٔ يزدان ايده‌جكلرى معلوم عالميان اولمغله جناب فياض حق شـوكتلو كرامتلو پادشـاه عالميناه افندمز حضرتلرينك مبارك وجود همايون مرحمت مقرونلرين سرير شوكت مصيرلرنده بردوام دولت واجلال ايليوب خطا وخطراتدن مصـون ومأمون ايليه امين بجاه سـيد المرسـلين تمت الحروف بعون الله ملك المعين آمين .

صوك

3 1761 07130483 6